

LIBERTY SZABADSÁG

UNIVERSITY OF ILLINOIS APR 13 1920

NYOLC hónapok magyar nyelvű...
A legfrissebb és legnagyobb magyar nap...
Amerikában. — Megjelenik minden nap.

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

NO. 84. SZÁM. HARMINCADIK ÉVFOLYAM. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szombathely, 1920. Április 10. THIRTIETH YEAR. EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

JOHNSON HIVEI ÜNNEPLIK A GYŐZELMET

Borah szenátor kijelenti, hogy Johnson győzelme a népakarat és a Nemzetek Ligája közt nagy elentétre mutat.

Wood esélyei kisebbedtek. Johnson az előtérbe nyomult.

WASHINGTON, ápr. 8. — A michigani előválasztást, amely tudvalevőleg Johnson kaliforniai szenátorának és a republikánusok fényes győzelmével végződött, mind a két párt erősen tárgyalja.

Johnson szenátor hívei természetesen valóságos ünnepek tekintik a győzelmet. És valóban, Johnson esélyei kiszélesedtek a győzelem következtében, míg Leonard Wood tábornok esélyei erősen kisebbedtek.

Mind a két párt elismeri, hogy Herbert Hoover fényes szereplése intő jel lehet a jövőre nézve.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Johnson követői, elsősorban Borah szenátor, azon a véleményen vannak, hogy Johnson győzelme a népakarat igazi megnyilvánulása.

Husvétiajándék Kun Bélának

Édességgel akarták megmégmezni Kun Bélát és társait ismeretlen tetteiért.

Tizenhat magyar tiszt után kutatnak Bécsben.

BÉCS, ápr. 8. — Ujabb kísérlet történt, hogy Kun Bélát és a többi internált magyar kommunista ártalmatlanná tegyék ellenfelei. Husvét vasárnapján ajándék érkezett Steinboferbe, ahol Kun Bélát és társait az osztrák hatóság őrzi és az ajándék, mely különféle husvétini enniivalókból és cukorkákból állott, Kun Béla kezéhez is jutott.

A kommunista jó étvágygal elfogyasztották az ajándékot, de utána csakhamar rosszul lettek. Az orvos megállapította, hogy az ajándékba küldött cukorkák mérgezetek voltak.

A megmérgezett kommunistákat azonnal kezelték aláveték és ma már túl vannak minden veszélyen.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

Egy ember, aki boxoló mesternek nevezi magát, azonnal letartóztatták és tizenhat magyar tiszt után lázasan kutatnak Bécsben.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

Egy ember, aki boxoló mesternek nevezi magát, azonnal letartóztatták és tizenhat magyar tiszt után lázasan kutatnak Bécsben.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

Egy ember, aki boxoló mesternek nevezi magát, azonnal letartóztatták és tizenhat magyar tiszt után lázasan kutatnak Bécsben.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

Egy ember, aki boxoló mesternek nevezi magát, azonnal letartóztatták és tizenhat magyar tiszt után lázasan kutatnak Bécsben.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

Egy ember, aki boxoló mesternek nevezi magát, azonnal letartóztatták és tizenhat magyar tiszt után lázasan kutatnak Bécsben.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

Egy ember, aki boxoló mesternek nevezi magát, azonnal letartóztatták és tizenhat magyar tiszt után lázasan kutatnak Bécsben.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

Egy ember, aki boxoló mesternek nevezi magát, azonnal letartóztatták és tizenhat magyar tiszt után lázasan kutatnak Bécsben.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

Egy ember, aki boxoló mesternek nevezi magát, azonnal letartóztatták és tizenhat magyar tiszt után lázasan kutatnak Bécsben.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

Egy ember, aki boxoló mesternek nevezi magát, azonnal letartóztatták és tizenhat magyar tiszt után lázasan kutatnak Bécsben.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

Egy ember, aki boxoló mesternek nevezi magát, azonnal letartóztatták és tizenhat magyar tiszt után lázasan kutatnak Bécsben.

A bécsi rendőrség azonnal a legelőrebb vizsgálatot indította meg a mérgezés ügyében, és megállapította, hogy az osztrák hadsereg Budapestre indult.

POMERENE A KÖTELES KATONAI KIKÉPZÉS ELLEN

A kötelező katonai kiképzés barátai és ellenzői között nagy csata volt tegnap a szenátusban.

Pomerene ohioi szenátor nagy erővel támogatta a javaslatot.

WASHINGTON, ápr. 8. — A kötelező katonai kiképzés barátai és ellenfelei között nagy csata volt tegnap a szenátusban.

James W. Wadsworth new yorki szenátor, a szenátus katonai bizottságának elnöke, a javaslat egyik legteljesebb támogatója kijelentette, hogy az állandó hadsereg fenntartása huszonegy esztendőn keresztül nem kerül annyira pénzbe, mint az Egyesült Államoknak, mint amibe a hadsereg a háború alatt került tizennyolc hónap alatt.

Atlee Pomerene ohioi szenátor annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kötelező katonai szolgálat egyáltalán nem biztosítja a háború ellen.

Gyakran gondolok arra, mondta Pomerene a beszédében, hogy a Németországban nem lett volna kötelező katonai szolgálat, a világ talán megszabadult volna a német hordától.

A kötelező katonai szolgálat hívei azt hangsúlyozták, hogy azoknak a bajoknak, amelyek bennünket a háború alatt érték, főleg az volt az oka, hogy nem volt olyan katonai rendszerünk, amelynek átélhetetése mellett nekünk harcolnunk. Én nem hiszem ezt el.

Rengett amerikai fű életét posztkoltuk el, mert nem voltak kellőképpen kiképezve, hogy a harcot egyenlő esélyekkel vehették volna fel, mondta Wadsworth szenátor, miközben felmutatta a Rainbow Division parancsnokának hivatalos jelentését.

Wadsworth aztán még több generalisnak ugyanilyen értelmű nyilatkozatára hivatkozott.

Wadsworth végül nyilvánvalóan gyilkosságnak minősítette, ha katonák, kellő kiképzés nélkül háborúba küldenek.

A kérdés felett a vitát még nem fejezték be.

A japánok Vladivostokban

LONDON, ápr. 8. — Megbízható jelentések szerint a japán csapatok, amelyek a vladivostoki vasúti állomást a többi közeli állomással együtt elfoglalták, ezeket az épületeket elhagyták. A japánok különben a következő követeléseket terjesztették az ideiglenes orosz kormány elé:

1. Az oroszok ne avatkozzanak bele az ő szállítási és közlekedési vonalaikba.

2. A japáni csapatok ellátásáról gondoskodjanak.

3. Az oroszok tartsák tisztelben a japánoknak az oroszokkal előzőleg kötött megállapodásait.

A japán érdekekre ártalmas tiltások egyelőre meg kell tiltani, hogy a szejt japánokat támadó cikkeket közöljék.

LOS ANGELES, Cal., ápr. 8. — Kiadták már az első elfogadási parancsot gondatlan repülőgépek ellen. Az Aero Club of Southern California avval vezeti a Los Angeles-i repülőgépek elleni tiltást.

Az Aero Club of Southern California avval vezeti a Los Angeles-i repülőgépek elleni tiltást.

Az Aero Club of Southern California avval vezeti a Los Angeles-i repülőgépek elleni tiltást.

Az Aero Club of Southern California avval vezeti a Los Angeles-i repülőgépek elleni tiltást.

Az Aero Club of Southern California avval vezeti a Los Angeles-i repülőgépek elleni tiltást.

Az Aero Club of Southern California avval vezeti a Los Angeles-i repülőgépek elleni tiltást.

Az Aero Club of Southern California avval vezeti a Los Angeles-i repülőgépek elleni tiltást.

Az Aero Club of Southern California avval vezeti a Los Angeles-i repülőgépek elleni tiltást.

Az Aero Club of Southern California avval vezeti a Los Angeles-i repülőgépek elleni tiltást.

A VASUTASOKNAK SZTRÁJKJA EGYRE JOBBAN TERJED

Chicagoiban, Buffalóban és más városokban eddig ötvenezer ember hagyta abba a munkát.

A szakszervezet vezetője ellene van ennek az eljárásnak.

KANSAS CITY, április 8. — Háromszáz váltóór, akik az összes vasutakat, amelyek bejönnek a városba, képviselik, közös akaratuk elhatározták, hogy holnap reggel hét órakor sztrájkba mennek. A sztrájkolók bizottságot neveztek ki, hogy az a szervezet többi tagját, akik vagy négyezeren vannak, értesítsék a dolgról.

A sztrájkolók elhatározták, hogy a szervezet részéről egyetlen hivatalos ember se volt jelen.

CHICAGO, ILL., április 8. — A váltóór sztrájkja, amely itt vette kezdetét, egyre jobban terjed. A sztrájknak az volt az alapja, hogy az egyik vasúttársaság üzemeltetője egy pályafelügyelőt elbocsátott a sztrájkolók ellenében.

A váltóór az elbocsátást igazágtalannak minősítették. A sztrájk direktve, vagy indirekte, eddig ötvenezer embert érint. A sztrájk miatt huszonegy vasúttársaság szünetelt. Chicagoiban magában tizezer a sztrájkoló száma.

A sztrájk közelről érinti nagyon súlyosan a chicagói vághidákat is, ahová a teherforgalom majdnem teljes megszűnése miatt nem szállhatnak a vágóhidák március óta. Emiatt a vágóhidák is egyrészesen bocsátják el a munkássáikat, a kikre a munkahányai miatt nincsen szükségük.

A váltóór szakszervezete nem ismerte el hivatalosan a sztrájkot, sőt a vezetőség többször szabálytalannak minősítette azt. A sztrájkolók azonban ezzel edes-keveset törődnek, több oldalról annak a véleményük adtak kifejezést, hogy hajlandók még a harcot is felvenni a szervezettel.

Az összes vasúti szakszervezetek és testvérségeik megígérték, hogy a vasúttársaságok üzemeltetői ellenében a támogatásukat alkalmassá teszik. Ha kell, a szervezetek maguk szállítják a sztrájkolókat.

A chicagói körzet huszonegy vasúttársasága kijelentette, hogy teljesen megbizik a szervezeti vezetőkben és annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a szakszervezetek sikereit majd a rendet helyreállítják.

A mozgósításra most sokkal inkább van szükség, mint bármikor ezelőtt volt, — jelentette ki Trotzky, — mivel a paraszt népességnek és a nem képzett munkásság tömegeinek kezeléséről van szó s ezt az elemet nem lehet más módon kellőképpen kihasználni, csak a katonai fegyelem alkalmazásával.

Az ipari szakszervezetek alkalmassá teszik a munkássáikat, — azonban a népnek 30 százalékát ezzel a módszerrel nem lehet elérni.

Kijelentette Trotzky, hogy a munkáshadsereg, amely a kötelező munka alapjaitól felépítve, éppen olyan hathatós, mint a régi rendszer szerinti munkásság volt. Különben a bolshevik hadügyminiszter nem a kollektív, hanem az egyéni kormányzás hívének vallotta magát. Beismerte, hogy a vasutak politikai adminisztrációja csak ideiglenes s nem kielégítő hozzájárulást ad, hogy a vasutai munkások és alkalmazottak sokkal konzervatívabbak, mint a más iparágakban foglalkoztatott munkások.

A beszéd szelleme a körül fogott, hogy a kormányzás hatalmat erős központi kormány kezébe kell letenni. Trotzky rendkívül nagy sikert ért el a nagy lelkesedést keltett felszólalásával.

WASHINGTON, ápr. 8. — A szenátus munkügyi bizottsága előtt W. J. Luek a régi háborús munkatársaság titkára azt sürgette, hogy az elnök által kinevezett ipari konferencia javaslatait el kell vetni, Luek megmagyarázta, hogy a világszerte megnyilatkozó ipari munkásság nyugalanság arra vezetett vissza, hogy a munkásság nagyobb mértékben kíván befolyani az ipar vezetésébe, nagyobb mértékben részt venni az ipari munkásság irányításában.

Ez az irányzat a demokrácia egy újabb felfogásának az eredménye, amely azt kívánja, hogy a politikai demokrácia elveit vigyék át az ipar területére is. A konferencia riportjában pedig ennek semmi jelensége nincs.

WASHINGTON, ápr. 8. — Ausztriát újabb és pedig arányában megdöbbentő nagyságu élelmiszerhiány fenyegeti. Az ország tíz millió lakosa közül vagy hat milliót az éhenhalás veszedelem fenyegeti a nagy élelmiszerhiány miatt, hacsak hamarosan valami külső segítség nem érkezik számukra.

A szövetségesek és a semleges államok is a legnagyobb aggodalommal tölti el a helyzetet s hamarosan elhatározták, hogy valami konferenciát hívnak össze maguk között a hivatalos módjának megbeszélésére, mivel attól lehet tartani, hogy a nyomoruság politikai bonyodalmakat fog maga után vonni.

Mindez nyilvánvaló lett Sir William Goode nyilatkozatából, aki az angolok élelmiszersegélybizottságának igazgatója Közép-Európában s aki most tért vissza Kopenhágából, ahol másokkal együtt tartott konferenciákat.

Az ausztriai súlyos helyzet okát részben a németországi Kapp-felkelésnek magyarázzák, amely miatt a közlekedési viszonyok a Rajna mentén elzárultak s lehetetlené vált, hogy Ausztria megkapja azt az 5 ezer tonna élelmiszert, amit utának indítottak határai felől.

Már érezték a lépést az oroszok, hogy előlegezzék az élelmiszerbizonyos mennyiségű búzát Ausztria számára, addig, amíg az utban levő s Németországban megakadt szállítmány rendelkezési helyére érkezik.

Goode nyilatkozata szerint Ausztriának naponta mintegy 1500 tonna élelmiszertre van szüksége s ha az oroszok segíteni nem tudnak, akkor az osztrákok jobban próbára lesznek téve a következő hetekben, mint bármikor az elmúlt esztendő folyamán. A németországi közlekedési zavarok a legjobban jellemzik a közép-európai viszonyokat, ahol ilyen hajszálon függ egész nemzeteknek a sorsa.

Az angolok gondoskodtak 300 ezer tonna hajtóról, hogy annak felhasználásával gabonát szállíthassanak Ausztriának, az s szállítmány azonban legjobb esetben is csak májusban indulhat utnak rendelkezési helyére.

Ugy a szövetségesek, mint a semleges államok a legnagyobb aggodalommal kísérik figyelemmel ezt az állapotot. Egészén bizonyos, hogy a kopenhágai felszólalás eredményeképpen sürgető intézkedésekről fognak gondoskodni. Lehet, hogy először is Franciaországot kéri fel a legszükségesebb élelmiszerek szállítására, amennyire az körülményei megengedik.

Goode elismeri, hogy az angolok emberbaráti munkájának (Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

Edwards kormányzó, felesége, gyermekei és unokája.

A michigani előválasztásokon szerepelt először New Jersey állam kormányzójának, Edwardnak neve, aki Herbert Hoover után másodiknak "futott" a demokráta tüköten. Edwards kormányzó kimondott ellenesé az italtillomnak és a legutóbbi évtizedben követelt a csekély alkohol tartalmú sörnek és bornak szabad forgalmát.

AZ IDEGENEKET MIELŐBB BE KELL OLVASZTANI

Az Inter Racial Council New Yorkban ülést tartott, ahol elhatározták, hogy segítségére lesznek az idegeneknek.

A cél az, hogy az idegeneket teljesen beolvasszák.

NEW YORK, április 8. — Az Inter Racial Council tegnap nagy gyűlést tartott New York városában, ahol megbeszéltek azokat a lehetőségeket, amelyek mellett az idegeneket minél gyorsabban és minél alaposabban be lehet az Egyesült Államok testébe olvasztani.

Az Inter Racial Councilnek az a terve, hogy erre a munkára a kormányzat összes ágait felhasználja.

A gyűlésre az ország minden részéből érkeztek résztvevők. A gyűlésen összesen harminc nemzetiség volt képviselve.

A bizottságnak az a célja, hogy a bevándorlókat fogadják, őket tanácsok, utbiztatással ellátás, megmondja nekik, mire alkalmasok, képességeiket hol érvényesíthetik leginkább, állást szerezzen nekik, megtanítsa őket az angol nyelvre, az ország törvényeire, szokásaira.

Szóval, az Inter Racial Council nagyon áldásos munkát fog végezni.

Ugyancsak gondoskodni kíván a bizottság arról is, hogy a tapasztalatlan és naiv idegen ne kerüljön csalóknak, szelvényeseknek a kezébe, akik kizsákmányolják. Az Inter Racial Council különben határozati javaslatot fogadott el, amely tiltakozik a műveltségi próba ellen. A javaslatot a bizottság egyáltalán nem tartja célravezetőnek.

A beszéd szelleme a körül fogott, hogy a kormányzás hatalmat erős központi kormány kezébe kell letenni. Trotzky rendkívül nagy sikert ért el a nagy lelkesedést keltett felszólalásával.

Sőt, — mondja a határozati javaslat, amely a törvényjavaslat visszavonását sürgeti, — a műveltségi próba nagy károkat okozhat az iparnak, kereskedelemnek és agrikulturnak.

Európa segít az éhező Ausztrián

Az élelmiszerhiány miatt hat millió embert fenyeget az éhenhalás Ausztriában.

A németországi zavarok miatt nem lehetett élelmet szállítani.

LONDON, április 8. — Ausztriát újabb és pedig arányában megdöbbentő nagyságu élelmiszerhiány fenyegeti. Az ország tíz millió lakosa közül vagy hat milliót az éhenhalás veszedelem fenyegeti a nagy élelmiszerhiány miatt, hacsak hamarosan valami külső segítség nem érkezik számukra.

A szövetségesek és a semleges államok is a legnagyobb aggodalommal tölti el a helyzetet s hamarosan elhatározták, hogy valami konferenciát hívnak össze maguk között a hivatalos módjának megbeszélésére, mivel attól lehet tartani, hogy a nyomoruság politikai bonyodalmakat fog maga után vonni.

Mindez nyilvánvaló lett Sir William Goode nyilatkozatából, aki az angolok élelmiszersegélybizottságának igazgatója Közép-Európában s aki most tért vissza Kopenhágából, ahol másokkal együtt tartott konferenciákat.

Az ausztriai súlyos helyzet okát részben a németországi Kapp-felkelésnek magyarázzák, amely miatt a közlekedési viszonyok a Rajna mentén elzárultak s lehetetlené vált, hogy Ausztria megkapja azt az 5 ezer tonna élelmiszert, amit utának indítottak határai felől.

Már érezték a lépést az oroszok, hogy előlegezzék az élelmiszerbizonyos mennyiségű búzát Ausztria számára, addig, amíg az utban levő s Németországban megakadt szállítmány rendelkezési helyére érkezik.

Goode nyilatkozata szerint Ausztriának naponta mintegy 1500 tonna élelmiszertre van szüksége s ha az oroszok segíteni nem tudnak, akkor az osztrákok jobban próbára lesznek téve a következő hetekben, mint bármikor az elmúlt esztendő folyamán. A németországi közlekedési zavarok a legjobban jellemzik a közép-európai viszonyokat, ahol ilyen hajszálon függ egész nemzeteknek a sorsa.

Az angolok gondoskodtak 300 ezer tonna hajtóról, hogy annak felhasználásával gabonát szállíthassanak Ausztriának, az s szállítmány azonban legjobb esetben is csak májusban indulhat utnak rendelkezési helyére.

Ugy a szövetségesek, mint a semleges államok a legnagyobb aggodalommal kísérik figyelemmel ezt az állapotot. Egészén bizonyos, hogy a kopenhágai felszólalás eredményeképpen sürgető intézkedésekről fognak gondoskodni. Lehet, hogy először is Franciaországot kéri fel a legszükségesebb élelmiszerek szállítására, amennyire az körülményei megengedik.

Goode elismeri, hogy az angolok emberbaráti munkájának (Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

(Folytatás a 3-ik oldalon)

LEVELÉZÉS.

KEREM a Szabadságban levő...
ER GREGELY, mekkövendi ill...
Y MAGYAR KÖNYV...
KIADÓ LAKÁSOK.

ER GREGELY, mekkövendi ill...
Y MAGYAR KÖNYV...
KIADÓ LAKÁSOK.

ER GREGELY, mekkövendi ill...
Y MAGYAR KÖNYV...
KIADÓ LAKÁSOK.

ER GREGELY, mekkövendi ill...
Y MAGYAR KÖNYV...
KIADÓ LAKÁSOK.

ER GREGELY, mekkövendi ill...

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.

2700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell: Main 3388. - Cuy. Central 1251.

Founding Editor: **E. T. Kohányi**
Present Editor: **Kohányi Tihamér**

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New Yorki irodánk címe: **Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York**
Eastern Office: **Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York**
Üzletvezető: **Joseph Horváth, Manager.**

ELFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre: \$6.00, fél évre: \$3.00. Külföldre: egész évre: \$8.00, fél évre: \$4.00. — CLEVELAND VONATÁR: egész évre: \$3.00, fél évre: \$1.50. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: \$6.00, half year: \$3.00. — Foreign countries: one year: \$8.00, half year: \$4.00. — Cleveland one year: \$6.00, half year: \$3.00.

Egy válópör története

Az angol társaságokban a válópörök száma nap-nap után annyira emelkedik, hogy ezeknek tárgyalására már két külön bíróságot kellett felállítani, amelyek kizárólag olyan házastársak ügyével foglalkoznak, akik bármely oknál fogva nem akarnak többé egymás mellett maradni. A legtöbb esetben természetesen a férjnek távolléte, haretéri szolgálata adott okot arra, hogy a házasság boldogtalanra lett és hogy akadt egy harmadik, aki gondoskodott a férj távollétében a fiatal asszony szokatlanításáról.

John G. Cranb, gazdag föld, birtokos, aki nyaranta a Battersea-park közelében levő pompás palotájában lakik és ott rendezett ünnepeire a legjobb koreográfusokat, panaszt emelt a felesége, Mary asszony ellen, hogy azt az időt, amit ő mint lovastest Flanriában és Franciaországban töltött, flirtölökkel édesítette meg. Meg is jelölte, hogy a szomszédja, Henry Freeman volt az, akit Mary asszony különösen kitüntetett kegyeivel. Meg ő a németekkel véredek és éjelelt a szabadban töltötte, a szép Mrs. Mary Freeman kíséretében, aki egy pillanattal sem áhított a lovászok után, színházba, éttermekbe, bárókba járt, sőt kéjtudást is tett kiválasztottjával és az alkalommal szemérmeltemül mint férj és feleség szerepeltek, amint azt a richmond-i szálloda vendégkönyve is bizonyítja.

A szép és életvidám fiatal asszony azonban nemcsak Freeman Henryt tüntette ki kegyeivel, hanem más galvallókat is, akik kisebb-nagyobb ékszerekkel lepték meg imádjottaikat és ezek a tárgyak is, amelyek jelentékeny értéket képviselnek, ott fekszenek a bíróságon a házastársi hűtlenség bizonyítékaként.

A tárgyalóterem hallgatóságának feszült érdeklődése közben hívta be a bíróságra Mary asszonyt, egy igazán igéző megjelenésű, korai égiségű harminc év körüli nőt, aki oly mélyen sző, és a feleség ruhában jelent meg, hogy a hallgatóság soraiban volt minden barátnőjében irigységet keltett. Mary asszony mindezeket körül nézett a teremben és amikor látta, hogy minden szem feléje irányul — amit nagyon megelégedett mosollyal vett tudomásul, — hangos szóval kijelentette, hogy minden beismer, amivel meggyanúsítja és esse ágában sincs abból bármit is letagadni.

Elmondta aztán, hogy a férje a házasság első napjától kezdve nem jól bánt vele, nem mutatott semmi érdeklődést az iránt, hogy a feleség iránt, ami pedig őt, az asszonyt különösen érdekel és hogy a férje sokkal előbb követett el házasságtörést, mint ő, még pedig az egyik barátjánál csalta meg, aki most is a hallgatóság között ül... A férj ezekre a szavakra izgatottan felugrott és kijelentette, hogy ebből egy szó sem igaz. Szerencsétlenségére azonban éppen ebben a pillanatban a hallgatóság padjában felemelkedett a helyéről egy nagyon csinos, kipurult arcú hölgy és sietve a kijárat felé tartott. Ez az alkalom adott a feleségnek arra, a nevetett megjegyzésre, hogy erről a nőről beszélt az ímént és azáltal, hogy a termet elhagyta, érthetően bizonyítja, hogy bűnösnek érzi magát és így mindaz, amit férje a saját ártatlanságára felhozott, helytelen és valótlán.

A bíróság végre is a házasságot mindkét fél hibájából felbontottnak mondotta ki. Az angol társaság pedig gazdagabb lett egy vidám afférral.

4 százeleket fizetek a nálam elhelyezett takarékpénzek után. Felmondási időt nem követelek. Pénzt bármikor azonnal kiveheti. A bankkönyv a legjobb könyv. A megkötött dollár a legjobb barát.

KISS EMIL
Bankár
133 Second Avenue,
New York.

A DRÁGASÁG OKAI

Charles Gide tanár, Franciaország legjelentősebb nemzetgazdászja, aki mint a fogyasztási szövetkezetek alakítására irányuló mozgalom vezetője különösen most, a háború után való időkben, igen nagy szerepet játszik, a napokban fogadta egy zürichi újság párisi munkatársát és nagyon figyelmemre méltó kijelentéseket tett előtte a drágaságról, annak okairól és leküzdésének módjáról.

— A drágaság oka közelebbi megvizsgálásra olyan gazdasági tényekre vezethető vissza, a mikre igen nehezen lehet hatást gyakorolni a gazdaságtörténetben, nevezetesen a kereslet szokatlan megnövekedésére. Mig az áremelkedésnek máskor rendszeren a kereslet csökkenése volt a következménye és ily módon az egyensúly megint helyreállt, ma ez az ökonomiai törvény nem áll meg. Oka ennek a háború anyagi és erkölcsi hatásában rejlik. Az anyagi téren elpusztította a háború a termelő eszközöket, erkölcsileg pedig egész társadalmi osztályokat befolyásolt a maguk szokásaiban. Az a körülmény, hogy ötven millió embert az állam — valamennyi hadviselő állam — táplált és ruházott, még hozzá sokszor pazarló módon, ezekben újabb szükségleteket ébresztett, amik 1914-ig előttünk ismeretlenek voltak. Gondoljunk csak a falusi parasztokra és az alacsonyabbrendű munkásokra, akik ahhoz szoktak, hogy hetenkint legfeljebb kétszer lássanak húst az asztalukon és főként kenyérral táplálkoztak. Ezek most, visszatérve a polgári életbe, nem akarnak rosszabbul táplálkozni, mint katonakorukban. De a front mögötti lakosságnak is megnövekedett a fogyasztása és igénye, mert több volt a pénz. Böven fizetett az állam mindenféle illetékeket, pótlékokat, — hogy könnyebben elvélhetővé tegye az asszonyoknak uruk távollétében és hogy a háború népszerűségét megővja, — a lakbérüket nem fizették, az adókat nem hajtották be és a moratórium következtében még adóssággal sem volt az embereknek. Ehhez járult még, hogy a néző előtt új kereseti források nyíltak meg. A municióságrak, hogy zavartalanul dolgozhassanak, úgy bért voltak kénytelenek fizetni és a mezőgazdasággal foglalkozók soha nem képzelt mértékben megdagadtak. Mindezek a megnövekedett igényű társadalmi osztályok megrögzött ma a természetben megszűnyedett piacot és minden árt hajlandók megfizetni, csak hogy fokozottabb igényeiket kielégíthessék. Ezek a vásárlók hajtják fel az utat az áratok kifejtésére keresletükkel, nem pedig a kereskedők az ajánlatukkal. A fogyasztók mai tömegéből jessz-t mértékben hiányzik a takarékosk érénye, a vásárlási fejelem, a nélkülözésre való hajlam, amit pedig a közjólét megkívánna.

Arra a kérdésre, hogy mi lenne a helyzet orvossága, Gide tanár szkeptikusan azzal válaszolt, hogy legfeljebb egy felhívás az igények önkéntes korlátozására, ahol pedig ez nem használ, ott csak a jegyrendszer újabb életbe léptetése segíthet.

Gide tanár ezzel az általános megállapítással természetesen nem vonja kétségbe azt, hogy más tényezők is hozzájárultak a drágaság előidézéséhez és a közönség nem jár el igazságosan, ha egyszer az egyiktől, máskor a másikra tolja ezért a felelősséget. A spekulációnak és az élelmiszerszárazónak — mint minden válságúnál — ezuttal is meg kellene járnia a játékosban, de túllételem rajtuk, mint a kémkedésen a háború alatt. Az az üzérkedő, aki ma burgonyát vásárol, de elvonja a piacot abban a reményben, hogy később drágábban tudja eladni, kényszerítve van arra, hogy az árura később ismét a piacra dobja és így a kinalatra való befolyása legfeljebb késedelmet szenved, de nem képesoldódik ki egészen.

Ami a termelők túlkövetelését illeti, az is legnagyobb részben a vásárlók praktikájára vezethető vissza. Azt a parasztot, aki vaját és tojást hoz a piacra, a város határában megdobja

már a közvetítő kereskedő, úgy, hogy ő nem is ura többé az árainak.

Gide tanár véleménye szerint az eladókól nem lehet megkívánni azt, hogy filantropok legyenek. És még ha abban a legjobb szándékban volnának is, hogy a fogyasztóval szemben generózok legyenek és csak a termelési költséget számítsák fel, általában mégis csak a piaci árakon kellene vásárolni tőlük. A közönség haszon leküzdésére csak egyetlen egy eszköz van: fogyasztási szövetkezetek létesítése. Ennek az eszmének Franciaországban Gide tanár volt az egyengetője, az ő könyve, a "Les Sociétés Coopératives de consommation" uttörő munka volt és a háború folyamán olyan praktikus eredményeket mutatott, amiket néhány évvel ezelőt ebben az individuális érületű országban nem is remélhettek.

Az az általános megállapítás, hogy a drágaságot a bérkövetelések idézték volna elő, ebben a formában valótlannak jelentik ki. Itt összevesszük az okot a hatással. Az éleltiszonyok drágasága strájkokra és bérémelekre vezetett, ezek megdrágították az előállítás költségeket, ez lassankint a termelés egész területére kiterjedt és ez az eljárás ezután a bér munkásokat mint fogyasztókat igen erősen érintette.

A nép széles körének megnövekedett vásárlói kedve a nagymennyiségű bankjegyekkel való rendelkezésben nyilvánul meg és ezért mondják sokan, hogy a drágaságnak a tulsok bankjegy kibocsátása az oka. Gide tanár szerint ez csak bizonyos esetekben érvényes, mint például Oroszországban, vagy Ausztriában, ahol már tényré vált az ilyen papírgazdálkodás. A többi államra nézve mincs kizárva, hogy ugyanezen az uton fognak majd haladni... egyelőre azonban náluk a papírpénz még csak a fentebb vázolt rendkívüli kereslet kézféltető eszközének szerepét játssza. Ha a francia bank kevesebb fizetési eszközt bocsátana ki, úgy a forgalmat más hitelapárokkal bonyolítanák le, de a transzaksió azért nem szűnőnének meg. Hogy a drágaság nincs szoros összefüggésben a papírpénzmennyiséggel, az a kibocsátások statisztikája bizonyítja. Angliában az árák 136 százalékkal magasabbak, mint a háború előtt, Franciaországban 201, és Svédországban 207 százalékkal, míg a papírpénz kibocsátása e három államban egészen más arányban történt.

Ma, amikor a semleges államokban hemzseg az arany, az árfolyamokhoz a "papírpénz" államokhoz képest szírdának kellene lenni. A valóságban azonban a drágulás általában és Kína vagy Afrika belsejében épen úgy érezhető, mint a háborút viselt államokban.

Erre az abnormális gazdasági helyzetre való tekintettel, mely a nemzetgazdaságot bevett törvényeit a fejük tetejére állította, Gide tanár a szociális kérdéseket sem látja rózsás színben. Bérémeles és munkaviszony állandó kísérő jelenségei lettek a mai gazdasági rendnek.

Balesetek és a háború

Amerika 19 hónapig háboruskodott Európában és a 19 hónap alatt 50.151 amerikai katona esett el az európai harcokban. Ugyanazon 19 hónap alatt ideát 124.540 polgári agyán, férfi, nő és gyermek baleseteknek esett áldozatul. A háboru tehát kevesebb áldozatot követelt, mint a hányagság és ott, ahol ember ellen ment az emberrel szembe, egymást öljk, kevesebben veszítették életüket, mint idehaza, ahol béke honolt, ahol folyton arról predikáltak, hogy az emberrel a legkevesebb kínés és emberéletet mindenáron védeni kell.

Balesetek mindenképpen előfordulnak és a balesetek a legnagyobb elővigyázat mellett is elkerülhetetlenek, de nálunk a balesetek gyakoribbak, mint vaját és tojást hoz a piacra, a város határában megdobja

számtól kifizetett nyomorúságos kártérítési összeget megkapta. Sajnos, ki is bujt az erkölcsi és anyagi felelősség alól, mert a munkás további anyagi kárpótlásra nem perelheti és a hatóságok hanyagságáért a legértékesebb esetben vonják felelősségre.

Hiába találják ki a legjobb és legelőkeltebb munkásvédelmi eszközöket, ha a kapzsi gyárosok nem vezetik be. Az ipari balesetek óriási számát csak úgy lehetne csökkenteni, ha a gyáros minden balesetért személyesen felelősségre vonnák, ha a törvény nem elégednék meg azzal, hogy a szerencsétlenül járt ember vagy családja megkapja a törvény által megállapított kártérítési összeget, hanem a gyárost hanyagságáért szigorúan meg is büntötné. Ha csak egy gyáros itélőnének el szándékos emberölésért, ha gyárában hanyagsága folytán egyik munkása baleset folytán életét veszti, bezeg sietne a többi a legelőkeltebb munkásvédelmi eszközök beszerzésével. A munkás élete ép oly becses, mint a gyárosé és a munkás életére ép úgy kell ügyelni, mint a milliomoséra. Emberélet és emberélet között nincs különbség. A legszörnyebbre ép oly becses, mint a leggazdagabb. A dolgozó ember ép annyit ér, mint a dolgozó, de aki dolgozat, annak kötelessége megvédeni azt, aki dolgozik neki — és érte. Míg a dolgozókat ezt be nem látják, addig az ipari balesetek napirenden lesznek és a munka több áldozatot fog követelni, mint a háború. Ahol gyilkos szándékkal pusztítják egymást az emberek.

U. E. Attica, Mich. — Irja meg nekik, menyi a kára, s ha 10 nap alatt meg nem térítik, ügyvéd kezébe adja.
Mrs. L. Sz., Milwaukee, Wisc. — Köszömenyt köszönjük.

ÜZENET

Magyarországból.

Kelt levelem 1920 február 26. Igen tisztelt Németh János ur. Igen szépen köszönöm a szíveségét, hogy megkérdeszt engem, megkaptam-e a pénzt. Igen is megkaptam január 26-án. Köszönöm szívességét, hogy érdeklődik utána. In bizony nem reméltem semmi áros, hogy megkapjam, mert abban a kóroses utban még a nyugtát is elhagytam. Ön igaz szívű ember. En soha sem kereshetnem volna a pénzt, de az Ön becsületében mindenki megbíshatik. Öntől még nyugts sem kell. Isten vele

GIPP JÓZSEF,
Gyula, Tolmamegye.

Amerikából.

Bridgeport, március 27.
Németh János urnak,
New York City.

El nem mulasztatom Önnek köszönetet nyilvánítani azon páratlan szíveségéért, amelyet iránymban tanusított. 1920 január 12-én a 22-ik utcai Bankpalotájában személyesen feladtam 75000 koronát és azt rokamonim február 26-án megkaptam, amint írják, 7 darab 10,000 koronás kékpénzben, ami odahaza a legjobb és utána 26-án a többi ötezer koronát. Minden honfitársammak ajánlja Németh János ur szolgálatát, maradok igaz tisztelője

TAKÁCS MIHÁLY.

A két üzenet, melyeknek eredetije sok száz hasonló üzenettel nálunk bármikor betekinthető, minden szónál ékebben beszél. Mi csak azt hirdetjük amit széles Amerikában mindenki ugys tud, hogy

Legelőcsöbben, Leggyorsabban, Legbiztosabban

küldjük a pénzt Magyarországra minden részbe. Ha Ön még nem tudná, tegyen egy kísérletet és meggyőződik a valóságrol. Megtakarított pénzét ne tartsa odahaza, hanem küldje be hozzánk és mi azt mint kamatozó

BANKBETÉTEK

kezeljük. Pénzt kívánására bármikor kamatostul visszafizetjük. KÖZJEGYZŐI ÜGYEK pontos és lelkiismeretes elintézése. HAZAI OKMÁNYOK komzuli hitelesítését elvállaljuk. Felvilágosításért és tanácsért bármely ügyben forduljon bizalommal hozzánk.

NÉMETH ÁLLAMI BANK

NÉMETH JANOS, elnök.
FŐTÜZLET: 10 East 22nd Street, a Bankpalotában.
PIÓKÜZLET: 1597 Second Avenue, corner 83rd Street
NEW YORK CITY.

A SENKI

NEW YORK, április 8. — Sajnátságos vendége van jelenleg Ellis Islandnak. Nem azért mivel stowaway, mert ilyenekben a bevándorlási állomás az utóbbi időben eléggé bővelkedik, hanem mivel ez a stowaway kivétel jelent és alig hiszik, hogy valaha Ellis Islandon valaki, a "Senki" nevet viselte, mint ez az ember, ki e hó 3-án érkezett ide a Pannonia hajón. Már a Pannonian meggyült vele a bajuk a bevándorlási tisztviselőnek, mert egy árva hangot belőle kienni nem tudtak. Az ügyet tehát aknt oldották meg, hogy átküldték őt Ellis Islandra.

A "Senki" körülbelül husz éves fiatal ember, kiből egyetlen szó sem lehet kienni, ambar szemmel láthatólag beszélni és hallani képes. A bevándorlási hatóság összegyűjtötte az összes tolmácsait, ki a világ minden nyelvén megpróbálták, az emberből egy szót, egy hangot, kienni, de fájradásuk sikertelen maradt. Megpróbáltak könyveket és írószereket elibe rakni, de hozzájuk sem nyult és rájuk sem figyelt. Ellenben az ételeket józian költötte el.

A vizsgáló bíróság előtt, hova kihallgatás végett vezették, hasonlóképp viselkedett. Neve nem léven megállapítható, a vizsgáló bíróság keresztapaságot vállalt és a "Nobody", "Senki" névre keresztelte a hallgatag jövevényi, aki ugyancsak így szerepelt az ügyire vonatkozó iratokban. Sokáig azonban nem lesz vendége Ellis Islandnak a Senki, mert e hó 14-én, ugyanazon hajón, melyen ideérkezett, a Pannonian, deportálni fogják.

Minden házban tartászkendő a BIZONYFŰ MAGYAR-ANGOL és ANGOL-MAGYAR SZÓTÁRT vagyis TOLMACS-KÖNYVET. A két kötetet fúrve \$2.25-ért küldi a Szabadság bérmentve. Siessen a rendeléssel, mert nek sokáig tart a kedvezményes ár. Küldje a pénzt készpénz, Money Order, alakjában pontos címével erre a címre: Szabadság, Szóárt-Osztály, Box 171, Cleveland, O.

Szerkesztői üzenetek.

U. E. Attica, Mich. — Irja meg nekik, menyi a kára, s ha 10 nap alatt meg nem térítik, ügyvéd kezébe adja.
Mrs. L. Sz., Milwaukee, Wisc. — Köszömenyt köszönjük.

HONFITÁRSÁK!

Ha jól és cészon akarnak ésszerhez jutni, keressék fel, vagy írjanak a Cleveland, O. Magyar negyednek legnépszerűbb magyar ékszerüzletében. Nagy raktárban van hazai fűlbevalókban, karika és köves gyűrűben, továbbá mindenféle órákban. — Eljeteznek 15 éves multja biztosítja a jó és rendes kiszolgálást. Hazai és amerikai órákat és ékszerket jótállás mellett javítok.

KLEIN JEWELRY CO.
8932 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

ORSZÁG...
SZABADSÁG...
HON...
Az e...
kör...
fog...
Hoc...
Mega...
Hoc...
NEW...
alkul...
Repub...
nek az...
ezentul...
megind...
A sz...
lakás...
gesen...
25 vid...
képvise...
fogadta...
zett pe...
határoz...
tetta e...
dó Hoc...
A sz...
zottság...
marad...
törtárs...
szagos...
válemi...
politiki...
eddig...
enők...
ket felk...
CHLO...
Wood...
szállás...
okozott...
Michiga...
A Ho...
goban...
videse...
a Congr...
BIRM...
— Dap...
hajland...
azt kije...
állam...
de nem...
abban...
konven...
jöljek...
ez a pe...
kor a de...
figyelme...
akár j...
akár ne...
Ha es...
likanus...
Hoover...
demokra...
hetik o...
az övek...
Ha pe...
jölők...
ben a...
szokás...
az ameri...
volt ism...
jelt. H...
jeinek...
hatnak...
MUY...
BOSTO...
— A ma...
irodáján...
lent, ho...
ban egé...
főleg na...
szükség...
a készb...
apadt...
legz...
mon dol...
lentkez...
sem akad...
Irodai...
tanó...
ok...
van. Jó...
jelentke...
főleg o...
alkozás...
Külö...
azoknak...
száma...
házmunk...
mennek...
nő. A sz...
jóformán...
hajlandó...
de nem...
kat.

ORSZÁGOS SZERVEZKEDÉS HOOVER MELLETT

Az egész ország politikai köreit Hoover sikere foglalkoztatja. A Dél Hoover mellett.

Megalakult az Országos Hoover Bizottság.

NEW YORK, ápr. 8. — Megalakult az Országos Hoover Republikánus Bizottság, amelynek az lesz a feladata, hogy ezentul a Hoover érdekében megindult mozgalmakat vezesse.

A szervezetet Oscar Strauss lakásán alakították meg végleges s az összejövetelen vagy 25 vidéki Hoover bizottság volt képviselve. Az összejövetel elfogadta a Hoover által leszógott politikai vezérlevelet s elhatározásáról táviratban értesítette a Californiában tartózkodó Hoovert.

A szervezet new yorki bizottságának az élén Capt. Lucy marad, aki Európában is orgánizátorsága volt Hoovernek. Az országos Hoover bizottság élére valami nagynevű republikánus politikust készítenek állítani s eddig szóba került Taft volt elnök s Hughes bíró neve, akiket felkérnének.

CHICAGO, Ill., ápr. 8. — Wood tábornok itteni főhadiszállásán nagy lehangoltságot okozott az a siker, amit Hoover Michigan államban aratott. A Hoover mozgalmat Chicagóban is erősen szervezik s rövidesen megnyílik a pártiroda a Congress Hotelben.

BIRMINGHAM, Ala., ápr. 8. — Dacára annak, hogy Hoover a republikánus párt jelölését hajlandó majd elfogadni, amint azt kijelentette, egy sereg déli állam demokrata delegátusait ez nem fogja megakadályozni abban, hogy a san franciscói konvención ne az ő nevét jelöljék-e a maguk részéről. Ha ezt a programot beváltják, akkor a demokrata konvenciók figyelmébe kell vennie Hoovert, akár jelöljük a republikánusok, akár nem.

Ha esetleg a chicagói republikánus konvención nem jelölné Hoovert, abban az esetben a demokraták még mindig jelölhetik olyan platformmal, amely az övékével összeegyeztethető.

Ha pedig a republikánusok jelölik Hoovert, abban az esetben a déli demokraták olyan szöveget vesznek be, ami eddig az amerikai politikában nem volt ismeretes s ez a koalíció jelölt. Ha a pártvezetők fejének ez nem tetszik, alakíthatnak maguknak külön pártot.

MUNKÁSOKRA VAN SZÜKSÉG.

BOSTON, MASS., április 7. — A massachusettsi közmunkák irodájának vezetősége azt jelenti, hogy az ipar minden ágában egészséges, ép munkásokra, főleg napszámokra van nagy szükség. A kereslet igen nagy, a készlet ellenben egészen elapadt. Igen sokan keresnek mezőgazdasági munkásokat s farmon dolgozó házaspárokat, jelentősen azonban jóformán egy sem akad.

Irodai kifizető fiúkra, gyári tanácsokra is nagy szükség van. Jó fizetéseket is igényelnek, jelentősen azonban alig akad, főleg olyan nem, aki ezt a foglalkozást komolyan venné.

Különösen kevés azonban azoknak a jelentkezőeknek a száma, akik szobaleányoknak a házimunkát végző leányoknak mennek. Nincs elég szakcsónő. A szállodák és vendéglők jóformán minden munkaből hajlandók volna megadni, de nem kapnak alkalmazottakat.

VESZÉDELMEK ROBBANÁSOK A CSATORNÁBAN

Akron, O. városának üzleti negyedét megráta a robbanások sorozata. Sok ezer dollár a kár.

A Linwood Hotel kigyulladt. A csatornába ömlött gázolin okozta a veszedelmet.

AKRON, O., ápr. 8. — Szerdán délután szokatlan eset veszedélyeztetett Akron üzleti negyedét és főképp a Man. Mill és Howard streeten járókőelő népet. A csatorna rendszerben ezek alatt az utcák alatt egy-másfél méter mélyen hatalmas robbanások történtek. A csatornanyílások vasfedele lebegve a füst és a kárakot, az ablakok betörték, de esodálatsképen sem sebesülés, sem halálozás nem történt a robbanások következtében, jól lehet vagy tíz pereig hullott az üveg.

A legnagyobb kárt természetesen a csatornarendszerben okozták a robbanások, azoknál a Linwood Hotelben, amelyet felgyújtottak és a Buckeye Motor Cycle Company üzletében, amelyet borzalmasan megromlaltak. Az utóbbi két helyen okozott kárt 60.000 dollárra becsülik.

A robbanásokat az a körülmény okozta, hogy valahonnan sok száz gallon gázolin ömlött a csatornába. Ez a gázolin robbant fel. Az első robbanás fél 3 órakor történt a Main és Mill Str. sarkánál. Clark rendőrt, aki a nyílás közelében volt, a járdára vágta a robbanás ereje, de nem történt neki semmi baja. Ezután gyors egymásutánban négy újabb robbanás következett, köztük három órákor újabb három.

A robbanások dőrejeére és az első robbanás folytán támadt tűz híre az áruházakból vagy 15.000 férfi és nő sereglett az utcákra. A rendőrség fedél alá utasította a népet csak avval a kijelentéssel tudta, hogy még nagyobb robbanások következhetnek rövidesen.

Az első robbanás következtében elpótlód a Linwood szálloda fűtőkészüléke a pincében, amely alatt elhalad a csatorna. A szálloda a robbanás következtében kigyulladt. A szálloda vendégei és alkalmazottai kimenekültek, de a 26 éves Miss Edna Habersatt elájult harmadik emeleti szobájában, miután az ablakon segítségért kiáltott ki az utca népeinek.

Walter, a Buckeye Bicycle Company alkalmazottja észrevette a leányt, berohant az égő szállodába és kimentette az elájult leányt, akit a Telephone Company épületében lerohantak szemléltre. A tüzők csak este 7 órára tudták eloltani a tüzet.

E. A. Zeisler közszolgálati igazgató szerint újabb robbanások várhatók.

BORZALMAS ROBBANÁS.

A fuvillei lőporgyárban négy munkás meghalt, száz pedig megsebesült.

CAIRO, Ill., ápr. 8. — Az Aetna Explosive Company robbanóanyag gyártelepén, Fayettevilleben ismeretlen okból felrobbant az egyik külső épületben felhalmozott lőpor. A katasztrófa következtében négy munkás szörnyen halt, vagy száz pedig megsebesült. Az utóbbiakat többnyire üvegdarabok sebesítették meg.

A robbanás olyan erejű volt, hogy Fayettevilleben az összes ablakokat betörték.

Mrs. Bell és leánya.

Mrs. Edward Bell, a tokiói amerikai követség titkárnak felesége olyan álláshoz jutott, amiben nem szerepelt eddig egyetlen nő sem. Az úriasszonyt, az elmúlt napokban a követség diplomáciai tanácsosává nevezték ki.

MEXIKÓIAK ÖSSZEESKÜVÉSE AMERIKÁBAN

A katonai hatóság avval valója Villát, hogy úgynevezett Egyesült Államokban készített előfordalmat.

EL PASO, Tex., ápr. 8. — Az el pasoi nagy esküdtsek összeesküvése ügyében indított vizsgálatot. Az összeesküvést állítólag Villa mexikói felkelővezér ügynökei szervezték avégett, hogy Mexikóban megdöntsék Carranza kormányát. A katonai hatóságok letartóztatták három mexikóit, akik az el pasoi börtönben vannak. Egy harmadik állítólagos összeesküvőt Mexikóban fogták el a mexikói hatóságok, amidőn fejezték be munióit ügyüket beempejzini Alsó-Californiába a forradalmároknak.

Az amerikai területen elfogott három mexikóinál, akiknek egyike Concepcion Perez, Villa generális unokaöccse, igen sok levelet találtak. A leveleket Villa ügynökei írták a felkelő vezérnek. Kiderült a tartalmukból, hogy nagyarányú összeesküvést szerveztek ebben az országban a Villa pártiak avégett, hogy átmennek Mexicóba, elfoglalják Alsó-Californiát, elfoglalják az állam fegyvereit és munióit, majd offenzívát indítanak Sonora és Sinola államok ellen, amíg Villá generális Chihuahuaiban kezd újabb offenzívát a kormány csapatai ellen.

Sonorában számos politikai vezetőnek része van az összeesküvésben, az elkobzott levelek szerint.

Los Angelesben letartóztatták Lamberto Chavez, Villa hadsergejének egyik ezredesét, akit a legtöbb levél úgy emleget, mint az összeesküvés kezdeményezőjét.

Alcaliban A. Barboa került kézre, aki szintén a mexikói forradalmi hadsereg tisztje. Az el pasoi foglyokat a semlegeségi törvényszek egy Amerika által elismert kormány ellen való forradalmi összeesküvés által való megsértésével vádolják.

Európa segít az éhező Ausztrián.

(Folytatás az 1. sz. oldalról)

A gondolatát az amerikai segélyakció adta meg, amely bizottság nagyszerű munkát végzett. Ezt a munkát a semleges országok is a legnagyobb érdeklődéssel tanulmányozták. "Az a látvány, hogy amerikai hajók élelmiszereket s más szükséges tárgyakat szállítanak az európai idegen gyermekek részére. — írja Goode, — többet tett a nemzetközi testvériség és emberbaráti szeretet növelésére, mint minden szónoklat és irás".

A szövetségesek remélik a német válság végét

(Folytatás az 1. sz. oldalról)

elő a dolgot, hogy ő bement a Hotel Imperialba, ahol a franciák főhadiszállása van. Alig lépett be, hét francia tiszt rárohant és lovaglóessékkel véresre verték. A francia tiszték viszont azal védekeznek, hogy a német tiszt kellemetlen megjegyzéseket tett rájuk. A veredésnek a híre elterjedt az utcán. A felbőszült civilek megtámadták egy órára és azt ártalmatlanná tették. A megtámadott és lefegyverezett katonák veszték el a fegyvereket a kollegáik és megtámadták a tömeget. Nehány pereig nagyon komoly harc színtere volt az utca.

Végül tankok, páncélos autók mobilok és gépfegyverek, megszüntették a támadás színterét és a többi utat. Frankfurtra az utolsó húszhónégy óra alatt megérkeztek a csapatok és repülőgépek. A hangulat nagyon elkeseredett, álltalban a viszony nagyon kiéleződött a franciák és németek között.

Berlinből jelentik, hogy a német kormány kérvényt intézett a szövetséges bizottsághoz abban az irányban, engedjék meg neki, hogy június tizedikéig bezárólag, husz divíziót tartsanak a Ruhr völgyében. Ellenkező esetben, mondja a kormány felirata, a kerülletben az anarchia teljesen el fog hatalmasodni. A frankfurtiak nem akarják belátni, hogy a franciák azért foglalták el Frankfurtot, hogy a német kormányt kényszerítsék, vonja ki a hadsereget a Ruhr völgyéből. Ők csak azt látják, hogy a franciák most alkalmat találtak arra, hogy évszázados kívánságuknak eleget tegyenek, hogy Frankfurturra rá tehessek a kezüket. A német kormány nem tagadja, hogy a Ruhr területben vannak katonai különítmények, olyanok, amelyeknek a békeszerződés értelmében nem lenne szabad ott tartózkodni, de arra hivatkoznak, hogy ezek a különítmények nagyon kicsinyek.

LONDON, ápr. 8. — A Pall Mall Gazette írtésülése szerint Andrew Bonar Law, aki a kor-

BUDAPEST KEREPESI-UT 1. SZÁM

Jegyezze meg jól ezt a címet. Ez Kiss Emil new yorki bankár budapesti irodájának címe. Ha haza utazik bizalommal fordulhat ide, minden ügyes-bajos dolgát azonnal és pontosan elintézi.

HAJÓJEGYEK

eredeti áron. Csak akkor jöjjön New Yorkba, ha már utlevele meg van. Ha még nem volna utlevele és utazni akar, írjon nekünk és utlevelét a leg- rövidebb idő alatt megszerez-

zük. Mielőtt New Yorkba indul, írjon nekünk. Mi megvárjuk a vasutnál és olcsó, kényelmes és jó szállásról, valamint podgyászáról gondoskodunk. Írjon bővebb felvilágosításért.

MENETREND

Aprilis 10. Pannonia	Triesztbe	125.00	Aprilis 20. Patris	Triesztbe	90.00
Aprilis 10. Lafayette	Bécsbe	86.75	Aprilis 21. Megantic gyorshajó	Hamburg	100.00
Aprilis 10. Carmania	Hamburg	100.00	Aprilis 22. Rochambeau	Bécsbe	86.75
Aprilis 10. Mongolia	Hamburg	100.00	Aprilis 24. Kais. Aug. Victoria	Hamburg	100.00
Aprilis 13. Giuseppe Verdi	Triesztbe	90.00	Aprilis 24. New York	Hamburg	100.00
Aprilis 14. La France gyorshajó	Bécsbe	101.75	Aprilis 24. La Touraine	Bécsbe	86.75
Aprilis 14. Royal George	Bécsbe	86.75			

PÉNZKÜLDÉS

Magyarország megszállott és meg nem szállott területeibe. A hazaküldésre szánt dollárokat mindenütt az ottani kormány által szabályozott módon a forgalomban levő törvényes pénzben fizetjük ki a címzettnek. Minden küldeményért felelősséget vállalok.

KISS EMIL

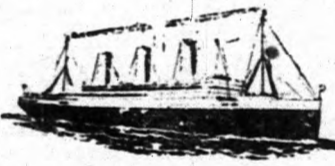
BANKÁR
133 SECOND AVE. NEW YORK

mány exponea a Házban és Millerand francia miniszterelnök, a Ruhr völgyének kérdésében meggyezésre jutottak egymással.

Azt hiszik, hogy a Legfelsőbb Tanács üléséből kifolyólag a legközelebbi jövőben szenzációs fordulat következnek majd a franciák érelyes magatartása felett.

Az angol kabinet is ülést tart ebben az ügyben. A londoni sajtó általában örömeinek ad kifejezést a franciák érelyes magatartása felett.

A legutolsó németországi hírek arról számolnak be, hogy a német kormány csapatok a vörösök ellen megszüntették a hadjáratot.

HONFITÁRSAINK NAGY RÉSE KISÉRO FELÜGYELETE ALATT UTAZIK HAZA.

Záró C. Henry magyar bankár honfitársaink nagy részét kiséror felügyelete alatt küldi, aki New Yorkból Európába viszi az utasokat. Elhatározta, hogy átküldi megbízottját és így mindazok, akik hajóúgyvonásé segítségével utaznak, az Egyesült Államokból való távozásuk pillanatától, Európába való megérkezésükig, megkíméltetnek minden kellemetlenségtől. Záró C. Henry megbízottja gondoskodik és utána néz annak, hogy az utasok podgyászai meg legyenek védve a felesleges vizsgálatoktól és érintetlenül jussanak rendeltetésük helyére.

Mindazok, akik esatlakozni óhajtanak ehhez a csoporthoz, azonnal lépjenek érintkezésbe Záró C. Henry magyar bankárral.

Hozzártartozóik kihozatása a tengerentúlról

Záró C. Henry megbízottja egyzsersmind felkeresi azoknak a honfitársainak rokonait is, akiket ki akarnak hozatni. A megbízott kifizeti továbbá mindazokat a pénzeket, amelyeket Záró C. Henry New York állam bankfelügyelete alatt álló bankár által küldtek. Mindazok, akiknek szándékukban áll hozzártartozóik kihozatása, vagy akik pénzét óhajtanak küldeni számukra, forduljanak felvilágosításért Záró C. Henry magyar bankárhoz.

Pénzküldés

Záró C. Henry New York állam bankfelügyelete alatt álló bankár fel van hatalmazva a kábel és posta útján való legalacsonyabb árak melletti pénzküldésre.

Pénzváltás

Záró C. Henry New York állam bankfelügyelete alatt álló bankárnál mindenkor nagyobb mennyiségű arany, ezüst és papírpénz van készletben, amelyet a legolcsóbb napi áron ad el.

Követelések behajtása

Záró C. Henry New York állam bankfelügyelete alatt álló bankár segítségére van honfitársainak bérek és más címen járó pénzek behajtásában.

Liberty Bondok

Záró C. Henry New York állam bankfelügyelete alatt álló bankár Liberty Bondokat a legmagasabb napi áron vesz.

Utlevelek

Záró C. Henry külön alkalmazottat tart abból a célból, hogy segítséget nyújtson honfitársainak az utlevelek megszerzésében. Ennek az alkalmazottnak szolgálata teljesen díjtalan.

Jöjjön személyesen vagy írjon:

ZÁRÓ C. HENRY, bankárhoz

39 COOPER SQUARE, NEW YORK CITY.

NE VEGYEN HAMISITVÁNYT
HANEM VALÓDI GYOMOR ÉS VÉRZESZÍTŐ CUKORKÁT, HA GYOMORBAJOS, HA NINCS RENDES SZÉKE, HA FEJFÁJÁS, ALMATTALANSÁG, ÉTVÁGYTALANSÁG, GYENGESÉG GYÖTTL HOZÁSSA MEG A VALÓDI PURGARET gyomortisztító cukorkát
 s bámulni fog, hogy bajaitól mily gyorsan szabadult meg. Nagy doboz egy dollár, hat nagy doboz öt dollár. Hogy a valódit kapja, küldje a névelést a pénzzel együtt erre a címre s azt póstaforrdultával s használati utasítással megkapja.

VÖRÖS KERESZT PATIKA
 8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO
 KITÜNŐ GYÓGYSZEREK - MINDEN BETEGSÉG ELLEN.

T
 kából.
 report, március 27.
 New York City.
 kom Önnek köszö-
 n pártatlan szivessé-
 gben tanusított. 1920
 utcai Bankpalotájá-
 dtam 75000 koronát
 ruár 26-án megkap-
 tarab 10,000 koronás
 ahaza a legjobb és
 ötezer koronát. Min-
 ajánlvá Nemeth Já-
 aradók igaz tisztelője
AKÁCS MIHALY.
 bármikor betekint-
 széles Amerikában
biztosabban
 ná, legyen egy kísér-
 dahaza, hanem küldje
SZJEGYZŐI ÜGYEK
 elcsitását elvállaljuk
 hozzánk.
BANK
 ZLET:
 e, corner 83rd Street
A SENKI
 YORK, április 8. —
 gos vendége van jelen-
 Islandnak. Nem azért
 stowaway, mert ilyenek-
 bevándorlási állomás az
 időben eléggé bővelke-
 nem mivel ez a stowa-
 kivételt jelent és alig
 , hogy valaha Ellis Is-
 valaki a "Senki" ne-
 vette, mint ez az ember,
 hó 3-án érkezett ide a
 a hajón. Már a Panno-
 reggült vele a hajúk a
 orlási tisztviselőknél,
 egy árva hangot belőle
 nem tudtak. Az ügyet
 ként oldották meg, hogy
 ké őt Ellis Islandra.
 "Senki" körülbelül husz
 tal ember, kiből egyet-
 sem lehet kivenni, ám-
 emmel láthatólag beszéd-
 hallani képes. A beván-
 hatóság összegyűjtötte
 zes tolmácsait, kik a vi-
 nden nyelvén megpróbál-
 emberből egy szót, egy
 kivenni, de fáradozásuk
 ten maradt. Megpróbáltak
 ket és írszereket elibe
 de hozzájuk sem nyult és
 sem figyelt. Ellenben az
 t jözién költötte el.
 szgáló bíróság előtt, hova-
 tás végett vezették, ha-
 pp viselkedett. Neve nem
 megállapítható, a vizsgá-
 t keresztapaságot vállalt
 Nobody", "Senki" névre
 telte a hallgatag jöve-
 aki ugyancsak így szere-
 ügyére vonatkozó iratok-
 okáig azonban nem lesz
 Ellis Islandnak a Sen-
 t e hó 14-én, ugyanazon
 melyen ideérkezett, a
 hán, deportálni fogják.
 en hisban tarták kiz-
 BIZONYFV MAGYAR-
 RT és ANGOL-MAGYAR
 RT vagyis TOLMÁCS-
 VET. A két kötetet
 \$2.25-ért küldi a Szabad-
 ságnak. Stessen a ren-
 mert nem sokáig tart
 veszményes ár. Küldje a
 készpénz, Money Order,
 pan pontos címével erre
 re: Szabadság, Szótár-
 Box 171, Cleveland, O.

AZ ÖREG OLAJOSASZAR

John D. Rockefeller, aki az elmúlt napokban töltötte be 80. életévét.

LETARTÓZTOTT MAGYAR LEÁNY.

Oláh Róza csekketeket váltott be, hogy szép ruhát vásárolhasson magának.

A rendőrség letartóztatta a 7614 Corwell avenuen lakó Oláh Róza tizenhárom éves leányt, akit avval vádolnak, hogy egy belvárosi nagyruházban 40 dollár erejéig csekket adott ruha fejében az elmúlt két héten.

LEÉGETT BUTORÚZLET.

A J. A. Goldbach Furniture Company kárát 75.000 dollárra becsülik. Megrongálódtak a szomszédos házak is.

Csütörtökön délelőtt tűz támadt a J. A. Goldbach Furniture Company 4745 Lorain avenuen levő butoráruházában.

A tűz oly gyorsan terjedt el, hogy több alkalommal csak a tüzléltérrel át tudott kimenekülni az áruházból.

Az egész környéket sűrű fekete füst lepte el. A lángokat kelet felé fuja a szél a tüzet fogott a szomszédos épület is.

Az Interechans World Movement protestáns egyházi népművelő és hitterjesztő mozgalom szónokcsapata tegnap Clevelandba érkezett.

A rapid transit vonalon, amely Shaker Heights városrészebe vezet, vasárnap indult meg a villamos forgalom.

A Goldbach Company 75.000 dollárra becsüli a kárát.

A VILLAGOS ALKALMAZOTAK KÖVETELÉSE.

Stanley elnök szerint csak döntőbíróiás intézkedhet a béremelés ügyét.

Mint ismeretes, a Cleveland Railway Company villamos vasút társaság alkalmazottai 90 cent óránként, nyolc óras munkanapot, legalább is nyolc óras napi fizetést és másfélzerez óvertime fizetést követelnek.

A szakszervezet már betervezte a követelést John J. Stanley, a villamostársaság elnöke elé.

Stanley úgy nyilatkozott, hogy válaszában döntőbíróiás alkalmazását fogja ajánlani. A követeléseket illetően olyan nagy meglepetés van a társaság és az alkalmazottak között, hogy meggyezésről másként, mint döntőbíróiás útján aligha lehet szó.

ÜGYES LEÁNYT keresek pénteken kasszójánál. Könyvi és állandó munka, jó fizetés. 9314 Buckeye Rd., Cleveland, O. 82-84

AZ OLAJKIRÁLY FIA CLEVELANDBAN. RAPID TRANSITON SHAKER HEIGHTSRE.

John D. Rockefeller Jr. beszédet tartott Clevelandban.

Az Interechans World Movement protestáns egyházi népművelő és hitterjesztő mozgalom szónokcsapata tegnap Clevelandba érkezett.

Mindkét helyen rekordtörő számban jelent meg a közönség, ami nem is csoda, hiszen a mozgalom maga is érdekes, de meg olyan kiválólag látható, mint John D. Rockefeller jr.-t, az olajkirálynak, Amerika leggazdagabb emberének fiát.

Rockefeller a Grays Armoryban mozgófényképekkel és vetített képekkel illusztrált előadást tartott arról, hogy miért egyesült harminc protestáns felekezet s mire akarják felhasználni azt a rengeteg összeget, amelyet össze akarnak gyűjteni.

Egy másik kiváló szónok, Carl E. Milliken, Maine állam kormányzója az Interechans World Movement nagy céljait esetlenül határos beszédében.

MEGHÍVÓ.

Fényes Bált rendez a W. O. W. 185 osztály zenekara, Bereng János karmester vezetésével a Goodfellow Hallban, április 11-én. Lesz táncverseny. Jelenleg meg mindenki, aki jól akar mulatni, gyönyörködni, szemből-szemből táncolni, esetleg ön is nyertese lehet a szép díjak. Kezdeté délután 2 órakor. Belépési díj nőknek 35 cent, férfiaknak 55 cent. Hűsítő italokról gondoskodva. A Rendezőség. 83-85

Advertisement for Szende Béla Szintársulata, Clevelandan, Prospect Színházban. Includes details about a performance on April 11th and contact information for Alex Fodor Realty Co.

ELKOBZOTT ITALKÉSZLET.

Egy Woodland avenuen péküzlet előtt teherautóval 9000 dollár ára bondos whiskyt találtak. Lefoglalták az autómobil is.

Claud Norton rendőrmester Emil Milkovskij és Horace Jenkins titkosrendőrökkel a 2527 Woodland avenuen levő péküzlet előtt észrevett egy nagy teherautóval, amelyről a régi nedves időkre emlékeztető whiskys ládákat raktak le.

Letartóztatták a szállítókat s azt is, akinek a részére szállították a whiskyt. A truckot is elkobozták, mert a törvény értelmében a hatóságának erre joga van.

HALÁLOZÁS.

Pótolhatatlan sorcsapás érte a 7803 Holton Aven lakó Vörös Istvánné, szül. Galambos Máriát, kinek férje a Vas megyei sotoi illetőségű Vörös István, 10 havi betegeskedés után é. hó 4-én, 33 éves korában elhalt.

A fiatalon elhalt honfitársunkat, április 7-én reggel 9:30 órakor, a Szent Erzsébet hitközség templomában történt bevezetése után, mint Szepessy Gyula főszertelendő ur szemelelyesen végezték, a Calvary temetőben helyezték örök nyugalomra.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS

Alulírott ezennel halás köszönetem nyilvánítom mindazon rokonoknak, jobarátnoknak és ismerősöknek, akik néhai megboldogult ferjemnek

ELKOBZOTT... MÁRCIUS 31-ÉN végbenem temetésén megjelentek és nagy bánatomban vigasztalni igyekeztek. Ugyancsak köszönetet mondok mindazonoknak, akik az elhalt ravatalára koszorút helyeztek s ezzel a megboldogult emlékeit tisztelték.

BÁL! BÁL!

Husvét után a legelső Bált a CLEVELANDI MAGYAR KULTUR KÖR rendezi ÁPRILIS 11-ÉN, vasárnap este 7 órai kezdettel, a SZABÓ HALLBAN, 8637 Buckeye Rd. Belépő jegy személyenként 50 cent.

FEJFIÁK ÉS NŐK bármilyen bajukban a legmegbízhatóbb gyógyszerkezelést szerezhetik be a KEPEKES GYÓGYSZERTÁRBAN 2017 W. 25th St., Cleveland, O.

A floor layerek és floor scraperek fizetése. Henry Miller, a parquet floor layerek és scraperek, vagyis a padló lerakó és simító munkások uniójának elnöke.

Advertisement for Frank G. Nunn, 3924 Lorain Avenue, and Dr. M. Lieberman, 79th St. & Huntington Ave.

Advertisement for The Citizens Savings and Trust Co., featuring a large illustration of a hand holding a coin.

Advertisement for Dr. C. C. Cox, a dentist, with a list of services and office address.

Advertisement for Atlas Savings and Loan Co., offering 5% interest on deposits.

Advertisement for Dr. Király L. Albert, a physician, with office address and hours.

Advertisement for The Woodland Avenue Bank, located on Buckeye Road and East 89th Street.

Advertisement for The Woodland Avenue Bank, listing exchange rates for various currencies and offering services.

Advertisement for Cleveland News (CLEVELANDI HIREK) and Bortón Vár a Whisky Árusítókra, mentioning Westernhaver Szövetségi Bíró.

Advertisement for Gompers Clevelandban and Associated Charities, mentioning Samuel Gompers and labor union activities.

Advertisement for Atlas Savings and Loan Co., providing details on deposits, interest, and services.

Advertisement for Szende Béla Szintársulata, mentioning a performance on April 11th.

MAGYARORSZÁGI UJSÁGHIREK

Apró közlemények, politikai, gazdasági és társadalmi hírek a magyarországi újságokból

A vörös Margitsziget ügye a bíróság előtt. Molitorisz Gyula, a közmunkatanács képviselője a Margitszigeten, aki, mint a sziget felügyelője, ellenőri a Szent Margitszigeti Gyógyfürdő r.-t. ügyvitelét, a proletár diktatúra megbukása után a szovjeturalom alatti magatartásuk miatt feljelentette Kallós Istvánt, a Gyógyfürdő r.-t. ügyvivő igazgatóját és ennek több társát. A feljelentettek száma tizenöt volt. Ezek közül három gyilkosság miatt tartóztatták le, több ellen, így Kallós István igazgatót ellen is, megszüntette az ügyészség az eljárást, mert büncselekményt fenforogni nem látott. Kallós István és társai az ügyészség megszüntetése határozatának kézhezvétele után hamis vád bűntette, később hatóság előtti rágalmasz és vétség című bünyvadi eljárást indítottak Molitorisz Gyula ellen, akit Nádas bíró vont felelősségre a büntető járásbíróság. Kallós és társait dr. Pekár Imre és dr. Hagymásky Dénes ügyvédek képviselték, a vádlottat dr. Polónyi Dezső ügyvéd védte. A tárgyalás kezdetekor dr. Polónyi Dezső kérte a bírótól a panaszosok közös feljelentését, amelyet annak idején Molitorisz ellen a rendőrség tett. Ez a feljelentés azonban nem volt az iratok között, érthetetlen módon eltűnt a csomóból. A tárgyalást megnyitáskor félbe kellett szakítani, mert az ügyészi megbízott, aki a vád képviselőt átvette, az iratokat nem tudta még át- tanulmányozni.

Elfogott szacharincsempéz. Miskolcra jelentik a tiszaí pályaudvar rendőri parancsnoka a vasút ruhatarában egy esomágot talált, a melyben 13 kilogram szacharint volt. A csomag tulajdonosa, Kohán Miklós miskolci lakos bevallotta, hogy a szacharint Kassáról esem pézste és Budapestre akarta vinni. Kohán előállították a rendőrkapitányságra, a szacharint elkobozták és megindították ellene az eljárást.

Kommunista bűnpörök. Farkas József távirtdalítást a 74-es postahivatalban mint politikai megbízott igazgatót a proletárdiktatúra mellett. Ezért vonta felelősségre Surgoth táblabíró tanácsa. — Róza Gusztáv részelő-vágo a kőbányai munkástanács gazdasági hivatalának vezetője volt és folyton azt mondta, hogy ha valaki találkozik egy burzsujjal, aki kölykének életet visz, verje agyon, hadd pusztuljon még a magva is. Aczél József katolikus hittanár két hónapig fogásában kínzotta. Saitz László irógépet és ügyvédi felszerelést ellopta. Igazítás, személyes szabadság megsértésének büntetése a rablás büntetése címén vonta felelősségre Surgoth tanácsa. Róza Gusztávot a bíróság igazgatás 13 évi fegyházra ítélte.

Négy ország törvénye érvényes Romániában. Bukarestből jelentik: A román politikusok nagy része kezdi belátni, hogy Románia és Erdély közgazgatásának egységesítése már csak azért is nagy nehézségekbe ütközik, mert az erdélyi törvényeket nem lehet máról-holnapra kieseríteni. Romániában ugyanis nincsenek egységes tör-

vények, hanem egyes vidékeket a régi román, másokat ismét orosz, osztrák, illetőleg magyar törvények szerint kormányoznak. A román kormánynak tehát első dolga lesz ezeket a zavaros körülményeket tisztázni és elsősorban egységes törvényeket teremteni Románia területére.

Az árdragítók lakását is elrekkvirálják. Először pénzbüntetés volt a büntetése a láncereskedőnek és árdragítónak, azután napokra és hetekre fogházba küldték, — szívesen fizetett és ilt a haszonért, — de végre most egy komoly büntetést is kitaláltak az áruuzsorás számára. A lakását fogják ezután elrekkvirálni annak az árdragítónak, akit a rendőrség láncereskedés bűnében büntösek talál egy családját kitelepítik az utárra, vagy kitelepítik Budapestre. Helyes intézkedés és helyes büntetés ez, de sulya és értéke ennek a büntetésnek csak akkor lesz, ha egy pár szigorú ítélettel példát fogtat statuálni az illetékes büntetőörök arra, hogy ez elől a büntetés elől nem lehet ügyes ügyvédi fogásokkal, paragrafus csüresékekkel menekülni. Aki abból él, hogy felhajtja az árat, hogy lehetetlenül teszi a vásárlást, hogy árat rejt el és árat halmoz, ha tényleg kitelepítik Budapestre és kényelmes lakását fogják elrekkvirálni, akik pénzén szerzett, Budapest huszezer lakásterelő családja számára fogják rendelkezésre bocsátani, talán segítenek a becsületes kereskedés újrapítéséhez. A belügyminiszter leiratban szólította fel a főkapitányt, hogy minden megbüntett árdragító lakáscímét azonnal tudassa a lakáshivatal kormánybiztosával, hogy a kormánybiztos rögtön intézkedhesék az árdragító lakásának elrekkvirálása iránt. Egyelőre csak azoknak az árdragítóknak a lakását fogják elrekkvirálni, akik 1914 óta költöztek Budapestre, de ha a belügyminiszter határozatos büntetésnek fogja látni a lakáscímek elrekkvirálását, ezt a büntetést kiterjesztik azokra is, akiknek már 1914 előtt állandó lakásuk volt Budapestben. Így egy okos rendelkezéssel könnyíteni fognak a kétségbeesett lakásbi-nyon és talán gátat vetnek annak a láncereskedésnek és árdragításnak, amely hat esztendő óta napról-napra elviselhetetlenebbé teszi a becsületes emberek számára a megélhetést Budapestben.

Kalmár Antal halála. Néhány heti betegeskedés után meghalt dr. Kalmár Antal, a kitűnő publicista és közjogi író. Fiatalabb éveiben Zentán ügyvédskedett és innen Szegedre költözött, ahol a Szeged és Vidéke című napilapban kezdte publicisztikai működését. Csakhamar meghívták Budapestre és itt a Nap belső munkatársa lett. Wekerle miniszterelnöksége idején a sajtóirodában dolgozott és ekkor írta meg "Uj dualizmus" című nagy közjogi munkáját. Közpályán lelkes köztársasági érzelmei volt és a királyság idejében merész és bátor agitációt fejtett ki a köztársasági államforma érdekében. Sovén magyar volt és hűséges ragaszkodást érzett és tanúsított a ma-

Hajójegyeket

Trieszt, Hamburg, Havre, Antwerpe, Rotterdam és minden más vonalra nálunk a legolcsóbban kaphatja Budapestig, Zágráb, Szeged, Kassa, Oderberg stb. városokba. Utlevelket beszerzünk Magyarország megszállott területeire utazók részére, a legrövidebb időn belül.

Küldünk pénzt egyszerűen és sürgönyileg

BANK UTALVANYOKAT KIADUNK.

Küldünk pénzt betétként a postatakarék és minden más óhazai bankba, a betétkönyvet legrövidebb időn belül beszeresszük.

Hirschfeld Bros.

MAGYAR PÉNZKÜLDÉSI, HAJÓJEGY ÉS KÖZJEGYZŐI IRODÁK
Városi iroda: 68 Griswold Street, Detroit, Mich.
Delray iroda: 2140 West Jefferson Avenue, Nyitva este 9 óráig.

gyar nemzeti államieszméhez. A proletárdiktatúra nagy esalódást okozott a mindenkori köztársasági érzelmi lelkes újságíróknak. A bolshevizmus ellenforradalmára tette, a rémuralom bukása után Friedrich István mellé szegődött és megadva korábbi felfogását, lelkes királypartivá vált. A legutóbbi időben azt tervezte, hogy kiutazt Angliába, ott meeingteket tart Magyarország és a magyarság érdekében. Ezt a tervét betegsége nem engedte megvalósítani. Két hónappal ezelőtt influenzába esett, mely tüdőgyulladással komplikálódott és a szívós, nagy ellenálló képességű rajongó, ma kiszenvedett. Felesége, egyetlen leánya és vejeje, valamint kiterjedt rokonsága gyászolja. A temetésről a Magyarországi Újságírók Egyesülete és az Otthon Kör gondoskodott.

Leleplezett kommunista puccs. Veszprémből jelentik, hogy a minap veszedelmes puccsot leplezett ott le a rendőrség. A kommunizmus fogházában lévő kommunisták egy adott jelre lázadásra akartak ki- törni zárkaikból s a fogházor- ség lefegyverzése után a esend- őraktanyába vonultak volna. A lakanyában az őrség lefegyver- zése után összeszedték volna az összes fegyvereket és tölténye- ket, azután a hajmáskéri tábor ellen vonultak volna, az ott fogva lévő kommunisták kiszá- badítására. A foglyok a kihall- gatók folyamán mindent beval- lottak és valamennyien teljes beismerésben vannak. A terf- kidőlgőző Schwarz Henrik, Laufer Miksa, Deutsch Sándor, Kayser Sándor és Schwarz De- zso meg akartak szökni a esend- őrartalék lakanyájából, de el- fogták őket.

Még mindig nem tanita- nak minden iskolában. — A fő- város több iskolájában még mindig nem kezdődött meg a tanítás. Ennek a kényszeri szü- netelésnek az oka, hogy azok- ban az iskolákban, amelyek ár- nyékos helyen, házak között vannak, még most is fűteni kell, azonban elegendő szén nem áll rendelkezésre. A szénszállítás ezekbe az iskolákba már foly- lik, de még mindenhova nem érkezett meg a szükséges men- nyiség, úgy hogy a tanítás reg- gel ezeknek az iskoláknak esu- pán egy részében kezdődhetett meg. A mint valamennyi iskolát megfelelően ellátják szén- nel, a tanítás mindenütt meg- kezdődik.

THE STATE BANK
378 GRAND STREET
NEW YORK, N. Y.

Megszerzi Ön- nek az utleve- lőt, s a hajó- jegyét.

Pénzt minden országba küld.

Pénzt vált a legolcsóbban.

Takarékbetétek kamatoznak.

A bank vagyona 70 millió.

BETEVOINEK
száma több mint száz- ezer.

Társas utazás Magyarországra
rendezi a NÉMETH ÁLLAMI BANK
egyik főtisztviselőjének személyes felügyelete alatt. KÉNYELMES, KÉT KÉNYEYES, 12 NAPOS GYORS- HAJÓN TRIESTIG A FŐTISZTVISELŐNK AMERI- KAI ÁLLAMPOLGAR, BESZÉL ANGOLUL, MAGYA- RUL, NÉMETHÜL és TÖTÜL és minthogy a fegyversíntet óta már megjárta Európát, tudja, miként kell az utasok érdekeit megvédeni.

Főtisztviselőnk nemcsak a hajón ügyel utasaink kelő ellátására, de megvédi érdekeiket a vámvizsgálatoknál, megakadályozza utasaink kifosztását, szarolását, megváltja részükre a vasuti jegyet, ELKÍSÉRI ÖKET BUDAPESTIG ILLETVE KASSÁIG, egyazonúval mindent elkövet, hogy a társas utazás résztvevői a tengeren és szárazföldön kellemes utazásnak legyenek kitéve.

Ha a társasutazásban részt akar venni, küldjön \$20 előleget a hajójegyre, melynek ára \$85.35. Haddiádó \$5.00 külön.

Akinek még nincs utlevele az irjon azonnal és ut- levelet a hajó indulásáig megszeresszük. Akinek utlevele van, küldje be hozzánk, hogy a szükséges konzuli látta- mozásokat elintézhessük.

A HAJÓ 1920 MAJUS HÓ 5-ÉN INDUL.
Vidéki utasokat idejében értesítjük, mikor indulja- nak New Yorkba. A vasutállomásnál megvárjuk őket, ol- csó és kényelmes ellátásukról, valamint podgyasukról gondoskodunk. Bővebb fevilágosítást szívesen ad

Németh Állami Bank
FOULLET: 10 East 22nd Street, A Bankpalotában.
FIKÖZLET: 1597 Second Avenue, Corner 83rd St.
NEW YORK CITY

PERTH AMBOY, N. J.
Pénzt küldünk, Hajójegyet eladunk Magyarországra, Ausztriába, Németországra, Cseho-Szlová- kiába és a világ minden részébe. Azok, akik Európába óhajtanak utazni, szíveskedjenek írni, vagy személyesen eljönni.

JACOB GOLDBERGER, Bankár
430-432 State Street, Perth Amboy, N. J.
Takarékbetétek után 4 százalék kamatot fizetünk.
ESTABLISHED 1888

Akar-e szerencsésen megérkezni a falujába?
Május 5-én indul a FABRE LINE-nak gyönyörű két kéményes hajója a "CANADA", melyre az aláírott banká- rok és hajóügyvédek 500 hajójegyet foglaltunk le. Utasainkat FARKAS ELEMÉR, az ismert magyar szármá- zású amerikai állampolgár kíséri el.

Bécsig, Budapestig és Kassáig
A kísérőnk gondoskodik, hogy az uton senkit ki ne rabolhassanak és mindenki megérkezze a falujába. Külö- nösen alkalmas ez az utazás nőnek és családos, honfita- sainknak.

Hajójegyre Triesztig \$85.35 és \$5 adó. Ha nincs utlevele, megszeresszük.

Irjon azonnal az alábbi bankárok bármelyikéhez:

RACZ JÓZSEF, 386 Hancock Avenue, BRIDGEPORT, CONN.
MATHÉ ES ROMAN, 152 Pittsboro St., Cor. French St., NEW BRUNSWICK, N. J.
JOHN NÉMETH JR., Kaidor Gyula, Manager, 437 Penn Ave., PITTSBURGH, PA. Washash vasuti állomás mellett

YURONKA TESVÉREK, CHROME, N. J.
MAGYAR BANYÁS OTTHON, Róna Armád, Manager, 75 E. 10th St., NEW YORK CITY
JOSEPH PEARL, 319 E. 3rd Street as 201 East 3rd Street, BETHLEHEM, PA.

GYÖNGYÖSI GYULA, 721 So. Broad St., Trenton, N. J.

HOZASSA KI A CSALÁDJÁT, mi megszeresszük az engedélyt.
HA HAZA AKAR UTAZNI mi megszeresszük az utlevelet és hajóra birtjük. Minden jogjuyi dolgát elvégezzük.

Egyedüli Magyar Keresztény Kivándorlási Iroda
OCEANIA COMPANY
306 East 13th Street, New York City

HAZAUTAZÓK saját érdekükben keresek fel
Lázár Endre
Hajójegyet és pénzküldő irodáját,
hol a hajójegyet eredeti áron vehetik, utlevelét leggyorsabban, díjtalanul szerethetik be.

1335 THIRD AVENUE, NEW YORK, N. Y.
a 76-ik utca "L." állomásánál.

HAZAUTAZÓK indulhatnak azonnal, ha utlevelük van
Trieszt, Hamburg, Antwerp vagy Havre kikötőn át az óhazába.
HA UTLEVELE MEG NINCS, AZT KÉSZÍTŐGEL MEGSZERZEM.
Irjon még ma hajómenetrendről és árjegyzékről.
PÉNZKÜLDÉST GYORSAN ESZKÖZLÖK.
MORRIS ENGEL, Bankár
129 GREENWICH ST., NEW YORK, N. Y.
m. n. y.

KORONÁK HELYETT

küldjön dollárokat Magyarországra. A dollár kül- földi kereslete miatt, Magyarországon a dollár árfo- lyama jobb mint itt.

Az American Express Company elad külföldi checket és pénztalványt dollár értékben, magyar- országi pénzküldésre. Jugosláviába szintén csakis dollárértékben eszközöl átutalásokat.

Romániába és Czecho-Szlovákiába azonban azok- nak helyi pénznemében eszközöl átutalásokat. A pénzküldési árjegyzék ma, mely változásnak van kitéve, a következő:

100 CSEHO SLOVÁK KORONA . . . \$1.70
100 ROMÁN LEI . . . \$1.95
(Póstdíj csak 25 cent bármily összegnél.)
Nagyobb összegnél ár-engedmény.

Ezen utalványok bármelyikét megkaphatja bár- mely American Express Railway irodában, fiók- ügynökségeknél vagy az American Express Compa- ny irodáiban New York, Boston, Philadelphia, Baltimore, Washington, Buffalo, Pittsburgh, Cle- veland, Cincinnati, Chicago, Detroit, Minneapolis, Milwaukee, St. Louis, Kansas City, San Francisco, Los Angeles, Seattle és Montrealban.

Vagy írjon anyanyelvén a következő címre:

AMERICAN EXPRESS COMPANY
Foreign Money Order Department "F"
65 Broadway, New York
Clevelandi irodánk: 2048 East 9th Street
Bármikor és bárhová küld pénzt, követelje az American Express Company nyugtáját. Ez megóvja Önt a károsodástól.

MINDENKINEK megszerzem az UTLEVELET a legrövidebb idő alatt
CSALÁDJA kihozatalához szükséges okmányaim elkészítem
HAJÓJEGYEKET az összes vonalokra eladok.
PÉNZT a világ bármely részébe TELJES FELELŐSSÉG mellett küldök a legelőnyösebb napi árfolyamon.
TÖRVÉNYES hazai képként bármily összegben mindig kaphat néalm.
VAGYONÁT ne bizza idegen, ismeretlen úgynökre, hanem jöjjön személyesen vagy írjon
ÁLLAMI FELÜGYELET alatt álló bankomban:
JOHN NEMETH, Jr., Banker
437 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.
A Washash vasuti állomás közelében.

hazában
ön rokoni és vannak, mint
főlöleges pén-
TALYUNK
biztonságban meg.
magyarok is pontokkal, ami igen pénzhez.
NS
UST CO.
National Bank egy nagyobb bankintézet.
\$4-85 V
ORVOS
Jó egészség Pájdalom nélkül 10 évi jótállás at ingyen.
korlatomnak, mely idő baj bármilyen kevés fog kinnéni, mint a este munka után.
Cox
ház 2-ik emeletén.
alálni?
nyit, mint
S
E. 55 St.
eye Road
ALBERT
-5, este 6.30-7.30.
Cleveland, O.
LETT.
o State Lorain 683-W.
NU BANK
89th STREET,
NK MA!
na . . . \$6.80
na . . . \$16.30
na . . . \$18.50
na . . . \$7.25
na . . . \$8.50
na . . . \$8.00
nyé tesszik az eu-
kölesi ereje ga-
s kézbesítéséről.
különleges, a
rszabást adunk.
Avenue
st Co.
a Szabadságban
ZER UTALVA
ASAROLHAT.
h s p

NEVEZÉSEK

ARSZABASA. KERESZTETTES MUNKAT NYER... MUNKAT NYER - FERFI.

MAGYAROK \$5.00 NAPONTA. Megtanulni a moidling mesterséget. Ext a munkát rövid idő alatt megtanulhatja és akkor sokkal többet kereshet...

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FA MUNKÁS GEPEN DOLGOZNI kerestetik. NATIONAL SANITARY MFG. CO. 6407 Woodland Ave.

MU ASZTALOSOK kerestetik. NATIONAL SANITARY MFG. CO. 6407 Woodland Ave.

FAMUNKÁSOK PLANEREK FORMAZOK FRAMING GEP MUNKASOK BAND SAWYEREK

NAPSZÁMOSOK állandó munkára felvételt. Jelentkezéskor azonnal.

OFFICE BOY jó fizetéssel azonnal felvételt. Kitiűnő alkalom az előrelépésre.

ÖNTÖDE HELPEREK felvételt. Idősebb emberek előnyben részesülnek.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

FÉRFIAK felvételt gyári munkára. Kitiűnő munkaviszonyok. Jó fizetés, állandó munka.

Cukorrépa munkások keresünk. U. S. Sugar Company részére. A legjobb helyekre Wisconsinban \$90.00 holdanként fizetünk.

Cukorrépa munkásokat keresünk. 2900 családost és magányos embereket keresünk cukorrépa munkára Michigan államban.

GYÁRI HELPEREK az összes osztályokban felvételt. A felvételi iroda nyitva van vasárnap egész napon át.

NAPSZÁMOSOK felvételt. A W. S. Tyler Co. telephéni. W. 34-ik utca, a Superior-től északra.

NAPSZÁMOSOK fatelepre felvételt. Reaugh & Son Co. E. 55th & Nickel Plate R. R.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Saginaw, Mich. Kalapács Munkások nappali és éjjeli munkára felvételt.

ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave. E. 55th "Through" kárét vegye.

AMERICAN EVER READY WORKS W. 117 St. és Berea Road. BATTERY MUNKÁSOK

GYÁRI HELPEREK felvételt. WILLARD STORAGE BATTERY CO. E. 131 St. és St. Clair

MUNKÁSOK nappali és éjjeli munkára felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave.

Munkások felvételt. CRAIG-CURTISS CO. Cleveland Metal Company munka.

Családok Cukorrépa Munkásokal keresünk a Continental Sugar Co. részére. Jól fizetésű foglalkozás az egész családra.

500 Cukorrépa munkások felvételt. Ebben az időben 10 ezer akter földet kell megművelni.

DETROIT, MICH. Gust. Kaminsky, 136 Anderson Ave., Joe Prokopp, 618 South Ave., John Keszey, 181 West End Avenue.

Napszámosságok állandó munkára felvételt. COOK BLDG. E. 46th és Prospect

CHIPPEREK felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE COMPANY 6600 Grant Ave.

GYÁRI HELPEREK az összes osztályokban felvételt. A felvételi iroda nyitva van vasárnap egész napon át.

NAPSZÁMOSOK felvételt. A W. S. Tyler Co. telephéni. W. 34-ik utca, a Superior-től északra.

NAPSZÁMOSOK fatelepre felvételt. Reaugh & Son Co. E. 55th & Nickel Plate R. R.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Saginaw, Mich. Kalapács Munkások nappali és éjjeli munkára felvételt.

ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave. E. 55th "Through" kárét vegye.

AMERICAN EVER READY WORKS W. 117 St. és Berea Road. BATTERY MUNKÁSOK

GYÁRI HELPEREK felvételt. WILLARD STORAGE BATTERY CO. E. 131 St. és St. Clair

MUNKÁSOK nappali és éjjeli munkára felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave.

Munkások felvételt. CRAIG-CURTISS CO. Cleveland Metal Company munka.

Családok Cukorrépa Munkásokal keresünk a Continental Sugar Co. részére. Jól fizetésű foglalkozás az egész családra.

500 Cukorrépa munkások felvételt. Ebben az időben 10 ezer akter földet kell megművelni.

DETROIT, MICH. Gust. Kaminsky, 136 Anderson Ave., Joe Prokopp, 618 South Ave., John Keszey, 181 West End Avenue.

LEANYOK könnyű és tisztá gyári munkára felvételt. JO fizetés, nyolc és félórás munkaidő, szombatot délután nem dolgoznak.

OSBORN MFG. CO. 5401 Hamilton Ave. JO LEANTY Keresünk általános házimunkára. Gyermek nincs, négy felnőtt.

CHIPPEREK felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE COMPANY 6600 Grant Ave. E. 55 utcai "Trough" kárét vegye

GYÁRI HELPEREK az összes osztályokban felvételt. A felvételi iroda nyitva van vasárnap egész napon át.

NAPSZÁMOSOK felvételt. A W. S. Tyler Co. telephéni. W. 34-ik utca, a Superior-től északra.

NAPSZÁMOSOK fatelepre felvételt. Reaugh & Son Co. E. 55th & Nickel Plate R. R.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Saginaw, Mich. Kalapács Munkások nappali és éjjeli munkára felvételt.

ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave. E. 55th "Through" kárét vegye.

AMERICAN EVER READY WORKS W. 117 St. és Berea Road. BATTERY MUNKÁSOK

GYÁRI HELPEREK felvételt. WILLARD STORAGE BATTERY CO. E. 131 St. és St. Clair

MUNKÁSOK nappali és éjjeli munkára felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave.

Munkások felvételt. CRAIG-CURTISS CO. Cleveland Metal Company munka.

Családok Cukorrépa Munkásokal keresünk a Continental Sugar Co. részére. Jól fizetésű foglalkozás az egész családra.

500 Cukorrépa munkások felvételt. Ebben az időben 10 ezer akter földet kell megművelni.

LEANYOK könnyű és tisztá gyári munkára felvételt. JO fizetés, nyolc és félórás munkaidő, szombatot délután nem dolgoznak.

OSBORN MFG. CO. 5401 Hamilton Ave. JO LEANTY Keresünk általános házimunkára. Gyermek nincs, négy felnőtt.

CHIPPEREK felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE COMPANY 6600 Grant Ave. E. 55 utcai "Trough" kárét vegye

GYÁRI HELPEREK az összes osztályokban felvételt. A felvételi iroda nyitva van vasárnap egész napon át.

NAPSZÁMOSOK felvételt. A W. S. Tyler Co. telephéni. W. 34-ik utca, a Superior-től északra.

NAPSZÁMOSOK fatelepre felvételt. Reaugh & Son Co. E. 55th & Nickel Plate R. R.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Saginaw, Mich. Kalapács Munkások nappali és éjjeli munkára felvételt.

ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave. E. 55th "Through" kárét vegye.

AMERICAN EVER READY WORKS W. 117 St. és Berea Road. BATTERY MUNKÁSOK

GYÁRI HELPEREK felvételt. WILLARD STORAGE BATTERY CO. E. 131 St. és St. Clair

MUNKÁSOK nappali és éjjeli munkára felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave.

Munkások felvételt. CRAIG-CURTISS CO. Cleveland Metal Company munka.

Családok Cukorrépa Munkásokal keresünk a Continental Sugar Co. részére. Jól fizetésű foglalkozás az egész családra.

500 Cukorrépa munkások felvételt. Ebben az időben 10 ezer akter földet kell megművelni.

LEANYOK könnyű és tisztá gyári munkára felvételt. JO fizetés, nyolc és félórás munkaidő, szombatot délután nem dolgoznak.

OSBORN MFG. CO. 5401 Hamilton Ave. JO LEANTY Keresünk általános házimunkára. Gyermek nincs, négy felnőtt.

CHIPPEREK felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE COMPANY 6600 Grant Ave. E. 55 utcai "Trough" kárét vegye

GYÁRI HELPEREK az összes osztályokban felvételt. A felvételi iroda nyitva van vasárnap egész napon át.

NAPSZÁMOSOK felvételt. A W. S. Tyler Co. telephéni. W. 34-ik utca, a Superior-től északra.

NAPSZÁMOSOK fatelepre felvételt. Reaugh & Son Co. E. 55th & Nickel Plate R. R.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Saginaw, Mich. Kalapács Munkások nappali és éjjeli munkára felvételt.

ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave. E. 55th "Through" kárét vegye.

AMERICAN EVER READY WORKS W. 117 St. és Berea Road. BATTERY MUNKÁSOK

GYÁRI HELPEREK felvételt. WILLARD STORAGE BATTERY CO. E. 131 St. és St. Clair

MUNKÁSOK nappali és éjjeli munkára felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave.

Munkások felvételt. CRAIG-CURTISS CO. Cleveland Metal Company munka.

Családok Cukorrépa Munkásokal keresünk a Continental Sugar Co. részére. Jól fizetésű foglalkozás az egész családra.

500 Cukorrépa munkások felvételt. Ebben az időben 10 ezer akter földet kell megművelni.

LEANYOK könnyű és tisztá gyári munkára felvételt. JO fizetés, nyolc és félórás munkaidő, szombatot délután nem dolgoznak.

OSBORN MFG. CO. 5401 Hamilton Ave. JO LEANTY Keresünk általános házimunkára. Gyermek nincs, négy felnőtt.

CHIPPEREK felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE COMPANY 6600 Grant Ave. E. 55 utcai "Trough" kárét vegye

GYÁRI HELPEREK az összes osztályokban felvételt. A felvételi iroda nyitva van vasárnap egész napon át.

NAPSZÁMOSOK felvételt. A W. S. Tyler Co. telephéni. W. 34-ik utca, a Superior-től északra.

NAPSZÁMOSOK fatelepre felvételt. Reaugh & Son Co. E. 55th & Nickel Plate R. R.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Saginaw, Mich. Kalapács Munkások nappali és éjjeli munkára felvételt.

ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave. E. 55th "Through" kárét vegye.

AMERICAN EVER READY WORKS W. 117 St. és Berea Road. BATTERY MUNKÁSOK

GYÁRI HELPEREK felvételt. WILLARD STORAGE BATTERY CO. E. 131 St. és St. Clair

MUNKÁSOK nappali és éjjeli munkára felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave.

Munkások felvételt. CRAIG-CURTISS CO. Cleveland Metal Company munka.

Családok Cukorrépa Munkásokal keresünk a Continental Sugar Co. részére. Jól fizetésű foglalkozás az egész családra.

500 Cukorrépa munkások felvételt. Ebben az időben 10 ezer akter földet kell megművelni.

LEANYOK könnyű és tisztá gyári munkára felvételt. JO fizetés, nyolc és félórás munkaidő, szombatot délután nem dolgoznak.

OSBORN MFG. CO. 5401 Hamilton Ave. JO LEANTY Keresünk általános házimunkára. Gyermek nincs, négy felnőtt.

CHIPPEREK felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE COMPANY 6600 Grant Ave. E. 55 utcai "Trough" kárét vegye

GYÁRI HELPEREK az összes osztályokban felvételt. A felvételi iroda nyitva van vasárnap egész napon át.

NAPSZÁMOSOK felvételt. A W. S. Tyler Co. telephéni. W. 34-ik utca, a Superior-től északra.

NAPSZÁMOSOK fatelepre felvételt. Reaugh & Son Co. E. 55th & Nickel Plate R. R.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Saginaw, Mich. Kalapács Munkások nappali és éjjeli munkára felvételt.

ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave. E. 55th "Through" kárét vegye.

AMERICAN EVER READY WORKS W. 117 St. és Berea Road. BATTERY MUNKÁSOK

GYÁRI HELPEREK felvételt. WILLARD STORAGE BATTERY CO. E. 131 St. és St. Clair

MUNKÁSOK nappali és éjjeli munkára felvételt. ELECTRIC STEEL & FORGE CO. 6600 Grant Ave.

Munkások felvételt. CRAIG-CURTISS CO. Cleveland Metal Company munka.

Családok Cukorrépa Munkásokal keresünk a Continental Sugar Co. részére. Jól fizetésű foglalkozás az egész családra.

500 Cukorrépa munkások felvételt. Ebben az időben 10 ezer akter földet kell megművelni.

VASÁRNAP

szabadság Sunday Magazine

A barátság legendája

A RÉGMULT időkben élt egy nagy tudással és ítélőképességgel bíró kertész, ki lebarangolt a legjáratlanabb helyekre is, hogy oly virágot fedezzen fel, melyet eddig emberi szem még nem pillantott meg. Azután kertjébe vitte azt és annyi szeretettel ápolta, gondozta, míg a kis virág pompásan fejlődve, kertjének gyönyörű díszé lett.

Az emberek hallottak remek virágairól és tömegesen tódultak kertjének esodálatára.

Egy napon nagy bánat érte a kertészt és életének minden fénye elhomályosult. Többé nem telt öröme szép kertjének csodás virágaiban, hidegen hagyta, hogy hirneve messze szárnyalt és számtalan idegen jött hozzá, hogy tőle a virágok ápolásának titkát megtanulja. Mindez közömbös volt előtte. Nehéz szívvel teljesítette munkáját és nem talált sem nyugalmat, sem vigaszt.

Egy kora reggel, ismét sötét gondolatok által gyötörve, izgatottan barangolt a sivatagban. Szemei egyszerre egy gyenge kis virágot pillantottak meg, melynek fehérsége oly csodálatos volt, hogy egyszerre lekötötte őt. Oly fehér volt mint a tenger fodra, mint az Alpések érintetlen hómezője, mint lelünk eszményképe!

Lehajolt, gyöngéden fövestől kiemelte és feledve bánatát és keservét, könnyü terhével hazasietett.

— De ah! a kis virág törekeny volt és eleinte alig merete reményleni, hogy életben marad. Hervadt és a kertész félt, hogy kincsét elveszti.

— Csak megmenthetném — gondolá. — Sohasem szerettem még annyira virágot, mint éppen ezt.

És csakugyan megmentette. S midőn végre a sok szeretettel ápolt mosolyogva emelte fel kis fejét, kimondhatatlan boldogságot érzett.

— Kis barátom, — suttogá — lelکم telve volt szomorú bánattal, midőn megtaláltalak. A te bírásod vigaszt és bátorságot nyújt nekem az élet elviselésére; tehát "Barátság"-nak nevezlek el.

Mindama virágok között, melyeket a kertész szeretett, a "Barátság" nevé volt dédelgetett kedvence. Az idegenek sem mehettek el mellette dicsérő szó nélkül. Megkérdezték a virág nevét, mely oly szüzesen szép és szelid volt s mikor megtudták, mindannyian megkivánták azt.

De a kertész mindig csak mosolygott és fejét rázta.

— Nem, nem adhatom el, — mondá — sem pénzért, sem hirnévért, sem mindazért, ami a világ szemében becesel bir. Ez egyedül az enyém, az én énemnek kiegészítő része. De menjek ki a vadonba, sok ily virágot fognak ott találni. Csak vigyázzanak, meg ne sértsék és gondosan ápolják, mert nagyon törekeny az. De ha gyöngédséggel gondozzák, a "Barátság" fehér kis virága megerősödik és naponta új szépséggel, ismeretlen gyönyörrel lepi meg tulajdonosát. Így történt ez velem is!

Azután — így mondja a kertész legendája — azok, kik ellenállhatatlanul vágyakoztak a törekeny, kis fehér virág után, nem tekintve fáradságot, elmentek messze, elhagyatott helyekre, hogy megtalálják azt. Sokan azt hitték, hogy már sikerült megtalálniok, de igen gyakran rossz virágot szedtek, s azt vitték győzedelmesen a kertészhez.

— Nézze, — mondták — nem sokat fáradtunk a virággal. Az első peretől szépen fejlődött és virágozott.

— Már sokan tévedtek így — mondá. — Ez nem a "Barátság" virága, csak hasonmása, mely rövid idő múltán elveszti fehérségét, s akkor többé senkit sem ámit el.

Mások, kik felkeresték a kertészt, csakugyan megtalálták a "Barátság" virágát, de nem tudták felnevelni. Szomorúan mutatták elhervadt virágaikat.

— Az enyém eleinte olyan szépen virított. Biztam a sikerben.

— Talán nagyon is bizott és azután elhanyagolta — mondá nyájasan a kertész, — ne feledje, hogy folytonos, gyengéd ápolást igényel.

— Ah! hogy remélhesek sikert, mikor szívem telve van csalódással?

— Azt sohasem tudhatjuk — felelte a kertész. — De ha valamikor ismét ápolni fog ily virágot, siessen hozzám és mondja meg, hogy miként sikerült.

A kertész élte végén arra a meggyőződésre jutott, hogy sokakat megtanított a "Barátság" törekeny virágának feltalálására.

Azután a kertész meghalt, de nem tudni, hogy kinek hagyományozta saját gyönyörű virágát.

Talán más bírja azt, talán én vagyok a boldog tulajdonos. Annyi bizonyos, hogy közülünk valaki!

A ZSEBKÖNYV

IRTA:
MOLY TAMÁS

A Z ember hord a zsebében egy és más holmit, melyre vigyáz, melyet gondosan őriz, melyet, amennyire ezt az illetőben levő rendszeret megkívánja, mindig ugyanabba a zsebébe tesz. Ha nap van-e, nem felejtette otthon? Örül neki, ha vele van, aggódik érte, ha véletlenül elhagyta. Így tart ez évekig. Egy napon azután történik valami, reudesen látszatra jelentéktelen eset és ez véget vet az összefüggésnek, mely az ember meg a zsebében hordott tárgy között van. És mintha ez többé ki nem fejlődhetnék, az ilyen különös, furcsa viszony. Egyszer azonban, szinte észrevétlenül, mintha őrizetlen pillanatban történne, az ember zsebébe belesurran az ilyen különös holmi s ott van, kiderül róla, hogy kell, megtapogatják a zsebet, vajjon az az izé a helyén van-e, szóval: foglalkoznak vele. Azután jön a különös fordulat s kideríti róla, hogy a holmi létele az ember zsebében mégis csak tévedés.

Ilyen különös holmi volt a Bökítő Barnabás zsebében egy már talán tizenötéves, kopott fedelű teleirt zsebkönyv. Ezt a zsebkönyvet Bökítő Barnabás a legnagyobb gonddal őrizte. Mielőtt aludni tért, föltétlenül kirakta a zsebéből, nehogy — kitelik ez a kaján véletlentől — a ruhája kitakarítása közben elveszen. Öltözködés után ez volt az első dolga: a zsebkönyvet a helyére tenni, a kabátja belső zsebébe. Ha elment hazulról, megtörtént, hogy a lépcsőn megdöbbenve kapott kezével a zsebéhez, mert ebben a másodpercben végigékeztetett agyán a rémület, hogy a zsebkönyvét fönn felejtette; megnyugodva lélekelt nagyot, amikor érezte, hogy a zsebkönyv a zsebében van. Egyszer valóban fönn felejtette az íróasztalán: visszaroht érte: igazán reszkető kézzel tette zsebre az óeska zsebkönyvet: szidta magát, amiért ez megtörténhetett vele: sápadt ajakkal suttogta: — Ez a vég kezdete! — Napokig tartott, amíg ezt a rémületet kiheverte: lassan megnyugodott: és azután még jobban vigyázott a zsebkönyvére.

A zsebkönyvébe néha egy-egy nevet írt: a név mellé került az illető címe, vagy egy emlékeztető jegyzet: csak neveket írt a zsebkönyvébe, más semmit: ez a zsebkönyv egy hosszú névsor volt, barátai, ismerősei neveit írta fel, s azokét, akikre figyelmes lett. Ha megismerkedett valakivel, aki megtetszett neki, — majd mindig: mert okosan hallgatott, ritkábban, mert okosan beszélt: vagy mert az új ember néhány kedves, finoman simogató szót mondott neki: vagy mert egy kicsit alázatos volt és föltekintett reá — miután elvált tőle, beleírta nevét a zsebkönyvébe: s megtudta, hogy az illető hol lakik, de nem azért, hogy meglátogassa. Ha olvasott egy jó tanulmányt, egy szép novellát, ötletes cikket, fiatal író művét, aki most indult neki ennek az utnak, Bökítő Barnabás beleírta a nevét a zsebkönyvébe, a név mellé jegyezte a cikk, novella, tanulmány címét meg az újságát is, melyben megjelent. Évek óta csinálta ezt így, a zsebkönyv lapjai megteltek. Így készült a névsor.

Bökítő Barnabás, amikor egyedül volt s otthon, az íróasztala mellett ült, néha elővette a zsebkönyvét s végigtanulmányozta. Kezdte azonban az első lapon. Az első lapon szép gömbölyű betűkkel írva ez állott:

KÖSBOR

vagy

SZINES VIRÁGAIM A MÁSOK FÁJÁN

Megirandó könyvének ez volt a címe. Az íróasztalán volt egy nagy boríték, a borítékban néhány lap papír, erre jegyzetek voltak írva. Fejezetek, tervezetek, vázlatok a könyv beosztásáról; néhány szó, néhány mondatfoszlány, szavak mellett római meg arabs számok, piros meg kék ceruzával írottak s mindenféle egyéb jelek, melyeket csak ő értett; az anyagalakulás első titokzatos jelei, melyeket ő el-elnézett szeretettel. Ennyi volt még a könyvből, papíron.

Bökítő Barnabás megirandó könyvéből mindent tudott. "Kézenfoglak, gyanútlan olvasó", így kezdte első fejezetét, "és megtanítalak belelátni néhány nagy, még nem egészen nagy agyvelő munkájába. S ha velem együtt széjjelszedted és megint összeraktad az erre a célra kiválogatott műveket, ezután te is fel tudod majd ismerni, hogy mi a jó és mi a rossz: mi az érték és mi a salak, mi a valódi s mi az utánczás; felismerhetővé teszek, hozzáértő leszel". El fogja mondani a műben, melyet boncolóasztalára tett, mi a szép, a jó, a nagyszerű, az egyéni, az új, mi benne a rossz, a szemét, a tehetetlenség, a gyöngeség, a dadogás. Fejében megvolt minden, csak le kellett volna írni. Hozzá is fogott — nagyon sokszor fogott hozzá — és nem jutott el a papírlap feléig, amikor beledöfte tollát a papírba, vagy a sarokba vágta a ceruzáját:

— Rossz! rossz! rossz! — kiáltott fel elkésredett dühében elfulladó hangon. — Döglött mondatok, melyek sohasem fognak élni! Elterülnek laposan, végignyulnak a papiroson! Nincsen bennük se csont, se vér, se lélek, nincsen rajtuk hús: nem domboródnak ki. Nem nyulnak az olvasó agyába száz meg ezer apró horogvégű ujjal, hogy beleakaszkodjanak idegen agyvelőkbe s ott tovább éljenek. Ha tudnátok ti sokan, akik írtok, hogy írni milyen nehéz, bizony mondom tinéktek, máris nem tennétek, hanem cselekednétek egyebet, mindnyájunknak hasznosat! — És ezután sokáig nem ült az íróasztalához szenvedni.

De a zsebkönyvét szerette nézni. Ha gondosan végigolvasta a névsort, megtörtént, hogy itt vagy ott törölt egy nevet. Ha valakire neheztelt, ha úgy rémlett neki, hogy az egyik vagy a másik ismerős már nem érdeklődik iránta, közönyösen nézett rá, vagy csak félfüllel hallgatta a kávéházban valamely rögtönzött előadását egy új regény-

ről, akkor ő emlékezett az illetőre, amikor olvasta a névsort, haragudott reá és törölte a nevét. Aki nem érdeklődik irántam, azzal én sem törődöm, gondolta ilyenkor. Mert a terve az volt, hogy könyvből, ha majd megjelent, azoknak, akiket névsorba szedett, küld egy-egy példányt. Mintegy megerősítésképpen: igazatok volt, amikor szerettetek, tiszteltetek, egy kicsit ragaszkodtatok hozzám. Ime a könyvem: Kosbor, vagy: Színes virágaim a mások fáján. Tanuljatok, gyerekek!

Igy multak az esztendő és Bökítő Barnabás elégedetten megállapította, hogy egyre okosabb lett. S amikor úgy gondolta, hogy már elég okos, okos még önmagával szemben is, komolyan hozzáfogott a könyve megírásához. Végigtanulmányozta mindenféle és bizony nem sok följegyzéseit. Egyes mondatokat — melyek mintegy tudományos meghatározásai lesznek, amelyeknek tisztán, egyszerűen, félre nem érthető alakban kell kifejezniük az ő szempontjait, melyekkel belehasít és belevilágít az írók műveibe — újra meg újra kisiszolta, rendbe hozott, fölépített s nagy gondja volt a belső megkülső egyensúlyra, az erőhatásukra, világítóképeségükre. S amikor mindezzel megvolt, nekifohászkozott.

Történjék bármi, most megírom az első lapokat. Tudom, hogy a veszély akkor fenyeget, amikor elérkezem a papírlap közepére. Akkor jön a nagy kétségbeesés, a lezuhanás, az elterülés. Akkor gyöngye vagyok, nincsen egy mondatra való erőm se... nini! a dolog milyen egyszerű! — mondotta Bökítő Barnabás és felkacagott. — A papírlap közepére írom az én már készen álló, remekbe faragott erős mondatomat s ez mint gyönyörű hid átvész az örvény felett!

Igy is tett. Arra a helyre, ahová rendszeren beledöfte volt a papírlapba a tollát, odairta az első számú alapvető mondatát. Azután neki-fogott az írásnak és a munka nagyszerűen ment. Bátran, vidám lendülettel sorakoztatta egymás mellé a mondatait és nem engedett magának időt arra, hogy most megálljon, elgondolkozzék, mérlegeljen, tépelődjék. Hanem írta a sorokat és leste már, hogy eljusson a hidig, a jóelőre elkészített mondatig. Az ötlet bevált. Bökítő Barnabás, életében először, leért a papírlap aljáig és nem volt semmi baj: így írta tovább a szöveget és nagy buzgalom hatalmasodott el rajta. Csak írni, írni, mondotta magában, ha néha kissé hátradőlt székében s a szeme elkalandozott a már teleirt papírlapokon. Ne nézd, hogy mit kentél le eddig, hanem csináld tovább!... Így lett meg a már oly régen készülő bevezető-fejezet. Bökítő Barnabás örömeiben hangosan felkacagott. Most nem nézem, hogyan hat a leirt szöveg, jelentette ki magának, most elmegyek sétálni. Azután, lehet, hozzáfogok a következő fejezet megírásához. Milyen egyszerű nyitja van az én bajomnak. Persze, a megoldás, a megoldás — ezen mulik minden.

Az utcán megtapogatta a zsebet, benne van-e a zsebkönyv. Na gyerekek — mondotta félig hangosan s elégedetten mosolygott. — meglesz a könyv, amelyet ti úgy vártok! Most már csak hetek kérdése, én mondom néktek és meglesz. Egy félesztendő mulva láthatjátok. Ott lesz a könyvesbolt kirakatában válaszom a ti kedves kérdésekre: "Miért nem írja meg, amit most előadott?" Vajjon akkor is olyan kedves leszek-e néktek, mint ma, amikor azt hiszitek, hogy én csak beszélek, de írni nem tudok? Hát majd elküldöm néktek a könyvemet, gyerekek! S Bökítő Barnabás elégedetten gondolt a zsebkönyvére.

Amikor megvolt az első fejezet, tisztába írva, végleges szöveggel, Bökítő Barnabás nagy gonddal tanulmányozta a névsort. Barátai közül végre kiválasztott egyet, azt, aki őt a legszívesebben hallgatta, amikor a kávéházban beszélt, aki a legjobban érdeklődött iránta, aki egyre biztatta, hogy írja már meg a könyvét, aki mindig buzdította s elmondta, de sokszor: "Nem is tudod, öregem, mi mennyit várunk tőled!" Ő maga is író, regényíró. Este a kávéházban:

— Na, pajtás, — szölt ehhez a derék fiúhoz Bökítő Barnabás, — ma velem jössz! Idd ki a kávédat, fizetünk és megyünk!

A másik meglepetve nézett reá.

— Hová, öregem? — kérdezte.

Bökítő Barnabás azonban nem sokat magyarázott. Vitte a barátját fel a lakására, leültette s mindjárt hozzáfogott:

— Pajtás, a könyv készül. Írom s nagyszerűen haladok. Magam is bűmölöm, a munka hogyan megy. A varázs megtört. Mint széles folyam, a szöveg úgy hömpölyög ki a fejből. Az első fejezet teljesen megvan. Felolvasom neked, ide figyelj!

Bökítő Barnabás felolvasta az első fejezetet, melylyel határozottan meg volt elégedve. A másik figyelmesen hallgatta, bölintott hozzá, néha azt mondta: bravó! Néha meg: nagyon szép! vagy: kitünő! S mélyen nézett a felolvasóra.

A felolvasás véget ért. Bökítő Barnabás letette a kéziratot; várt. Ránézett a barátjára, aki még mindig mély elmerült pillantással merengett maga elé. Várta, hogy megszólaljon, hogy mondjon a hallott fejezetből néhány szót, s a határról, melyet ez az írás reá tett. Hiszen tíz esztendőig hordta már magával ezt az egész anyagot, mely már végre kezd testet ölteni, kegyetlenül komoly munka, telve akarással, iparkodással, törekvéssel. Várta a jó meleg szót, a veleérzés hangját, a barát örömet, elégedettségét, talán egy kicsit a lelkesedését. És a barát meg is szólalt:

— Nézd csak öregem, amikor ezt itt fölolvastad, az jutott az eszembe, mert hát látom, hogy végre komolyan hozzáfogtál és azt

(Folytatás a 9-ik oldalon)

FRÁTER SÁMSON ÖTLETE

IRTA: SIPULUSZ

Fráter Pankráciust, a szurdoki köldülő barátok klastromának lakos szolgáját az egész környék csak fráter Sámsonnak nevezte, még pedig az izmaiban rejlő ropant erőnél fogva. Vaspatkót kétfele törni, egy tinót két kézzel a levegőbe emelni és egy szekeret hátul úgy megfogni, hogy a lovak nem tudták elindítani, neki gyerekjáték volt. Ha vasárnaponként baj volt a koresmában, a koresmáros nem a bírót szaladt, hogy rendet csináljon, hanem a klastromba fráter Sámsonért. És mikor ennek dörgő hangját a legények meghallották, eszük nélkül menekültek ajtón, ablakon keresztül. Egy egész falu legénysége nem mert vele szembeállni. Az igaz, hogy ha alkalom adódott rá, meg is tudott tenni öt porció pörköltöt, vagy egy kiló szalonát egy egész kenyérral. A rendes körülménye közt azonban nem evett többet, mint a klastrom akármelyik barátja.

Az ő hivatása az volt, hogy számárhátan bejárja a messze vidéket és élelmiszert gyűjtsön a kolostor lakói számára. Ez ősidők óta olyan adóféle volt, amelyet mindenki zugulódás nélkül fizetett. A legigazságosabb törvényes adó ellen is emelkedhettek hangok, de ez ellen a pótdó ellen soha. Mindenki szívesen adott a maga keveséből mindent, csak pénz nem. Ezt nem volt szabad fráter Sámsonnak elfogadni. Reggel föl-tette szamarára a négy üres kosarat és estére tele hozta azokat hazá. Nagyon népszerű alak volt, a ki ural, paraszttal egyaránt szívesen eltréfálkozott.

A kárpáti betörés alkalmával, mikor az oroszok Szurdok felé közeledtek, a barátok a templom és a klastrom értékesebb holmijával dél felé menekültek, de fráter Sámson önként ott maradt a ház megőrzésére. Veszedelemre azonban nem került sor, az oroszok nem mentek Szurdokig.

A kolostor egy direkt Galiciába vezető út mellett, a szurdoki völgyben feküdt. Rettenetes nyomorúság hömpölygött el ezen az uton az utóbbi esztendőben. És a kolostor lakói ablakukból láthatták a háborúnak minden borzalmasságát. Az oroszok visszavonulása után megszűnt a nagy forgalom, vagy másfelé terelődött, de azért a szomorú, szűkölködő, el-kényszeredett alakok mindennap megjelentek az épület kapujában és alamizsnákat kunyoráltak. A gárdián, egy hetvenöt esztendő aggastyán, belátta, hogy itt valami rendet kell teremteni, mert különben a kolostor hamar kimerül és kénytelen lesz abbahagyni a nyomorultak támogatását. Kinyitatta tehát a kapu mellett lévő nagy termet és mikor novembert beállott a nagy hideg, jól befűtette és priescekkel berendezte háló-szelegedőszobáinak. Ezenkívül délben és este kapott minden vándor egy jókora tányér meleg levest és egy darab kenyeret. A kapura pedig kiakasztatta a következő cédulát:

Istennek szent nevében adjatok a szűkölködőknek. Mi is azért kaptuk, hogy meg-osszuk azokkal, akiknek még ennyi se jutott. Ne feledd, felebarátom, hogy aki a szegénységét megosztja másokkal, az nem lesz szegényebb, hanem gazdagabb. Aki éhes, aki fáradt, és fázik, az délbén és este itt meleg levest kap és kipihenheti fáradalmait. Adjatok, adjatok, amit Isten adott. Amint beköszöntött a hófergeteges kárpáti szél, ez a jótékony

intézmény egyre népszerűbb lett. Soha se volt utas híján és fráter Sámsonnak ugyanezek dolgozni kellett a legkeményebb zimankós időben is, hogy a sok vendéget el-láthassák. Zugulódott és dörmögött is a Herkules eleget, hogy ezt már ő nem bírja. Türelmének a fonala azonban végképp elszakadt, mikor egy este a hideg szélről félig meg-fagyva hazatért és a me-legedőszobában négy galiciai zsidót vett észre, a kik egy pom

pás meleg kuckóban józuen szür-csölgették a gözölgő bablevest. Meg se várta, hogy a tagjai egy kicsit fölengedjenek, föl-sietett az első emeletre páter gárdiánhoz és kereken kijelentette, hogy ő eddigi hivatalát leteszi. Többet nem jár köldülni, kér valami más alkalmazást.

— És miért teszed ezt, fiacs-kám? — szólt szeliden az öreg — mi baj történt veled?

— Baj éppen nem történt, de sérelem esett rajtam. Főtisztelendő ur, ezer a tanum rá, hogy én mindig zugulódás nélkül teljesítettem a kötelességem. Nem volt olyan rettenetes idő, hogy én jó-kedvvel ne indultam volna utam-ra. De hogy az én keservesen öss-zekoldult szerzeményemmel a klastrom galiciai zsidókat táplál-jon, ez ellen én tiltakozom. Nézzé meg főtisztelendőség azokat, a kik most odalenn ülnek. Fogadni mernék, hogy a tarisznyájuk tele van tömve minden jóval és mégis a miénket eszik, mert ez, ingyen van. Hát miért adjuk ezeknek, a kik soha kereszténynek egy falatot se juttatnak?

Az öreg tiltakozással emelte föl kezét.

— Fiam, fiam, micsoda istente-len keresztényellenes beszéd! Hát arra tanítottalak gyerekséged óta, hogy különbséget tégy ember és ember között?

A fráter oda se hallgatva a gárdián szavára, hevesen foly-tatta:

— Nézzé csak, hogy eszik a po-gányok a keresztény kosztot, nem törődve azzal, hogy nem kóser.....

— De igenis kóser, édes fiam, — szakította félbe az aggastyán — mert gondunk van rá, hogy az

ő ritusuk sze-rint táplál-kozhassanak.

— Még ezt is! — kiál-tott szinte rémülten

Sámson frá-ter — no fő-tisztelendő atyám, hol-nap már más menjen a szá-márral, én ezennel le-teszem a hi-vatalt.

Az öreg pap emelt

hangon rákiáltott: Fráter Pankrácius, mi lelt téged, az ég szerelmére!

— Eh, nem vagyok én fráter Pankrácius, hanem nemes Bodoky András, a szentkirályszabadjai ne-mesek kapitányának unokája...

Egész nagyságában kiegyenesed-tett és olyat ütött domboru mellé-re, hogy csakugy dobbant. Ez az ütés azonban mintha fejét érte volna s mintha az agyvelejét a hely-re lódította volna, olyan hatással volt rá, hogy egyszerre meg-roskadt s esendős hangon így szólt:

— Oh, atyám, bocsáss meg, én bűnös ember vagyok. Oh, imádkoz-zál értem, atyám, mert nagyon megfelledeztem magamról....

Ezzel lehajolt és az aggastyán kezét megcsókolta. Másnap reggel az öreg pap hat-órai miséjének végétével cellájá-ban ült és forró rántott levest fo-gyasztotta fekete kenyérral. Ekkor bekopogtatott hozzá fráter Sám-son.

— Nos fiam, — szólt az öreg szokott esendős hangon — imádkoztál az Urhoz? Kiüzte belőled a gonosz szellemet?

— Igen, atyám, imádkoztam és azt hiszem, az ur megsegített, mert egy jó eszmém támadt...

— Nos, halljuk a jó eszmét.

— A klastrom kapujára kiszöge-zünk egy írást, a mi a következő-ket hirdeti: Mind a zsidó, aki ki-felé megy az országtól, kap a klastromban meleg ételt és fűtött szobát, aki pedig Galiciából befel-

jön, nem kap semmit, sőt be sem eresszük a kolostorba.

Fráter Sámson, aki eddig lesü-tött szemmel állott a páter gvár-dián előtt, ijedten emelte föl te-kintetét, mert az öreg olyan har-sogó kacajra fakadt, aminőt töle már évek óta nem hallott. Még nagyterjedelmű piros zsebkezdőjét is elővette, hogy könnyeit töröl-gethesse. Beszélni is alig tudott, mikor végre a kacagástól szóhoz jutott, mondván:

— Bolond vagy te, Pankrácius, az is voltál mindig. Jegyezd meg, hogy az ember egyformán éhez és fázik, akár bejön Galiciából, akár kimegy Galiciába. A jó Isten tartsa meg a jó kedvedet.

Fráter Sámson lehorgaszotta a fejét és búsan eltávozott.

.....Hanem azért mégis csak a furfangos Sámsonnak lett igaz-sága, mert a klastrom kápuszával összeserküdve, odakinn elterjesz-tette a hirt, hogy a Galiciából be-felé jövők nem részesülnek semmi-ben a házbán. Így aztán a bevándor-ló zsidók lassanként elmarad-tak.

ÉS SZEL KELL DOLGOZNI.

(Folyt. a 2. oldalról.)

— Nem ismersz? Én vagyok itt, én vagyok, a katoná. A Vergánya. Hová tetted a pénzem? — ejti a szót esőndesen az éjjeli ember.

— Jézusmárja... Kísértet... Ott van a pénz az isztorha nádlá-sában a pajtalábnál, — felelte re-megve Görhe bá, azután felugrott a nyoszolyáról.

A kísértetnek csak annyi ideje volt, hogy balkézével egy hatalmas visszafont kenhetett Görhe bá szőrös ábrázatára, aztán eltűnt a sötétségben.

Másnap reggel az asszony kezé-ben volt a pénz.

— Az Isten áldja meg kendet! — A jézusi vásárkor majd veszek kendnek egy csutorás pipát, — mondta az özvegy katonáné Kas-kötő Gábornak és sirdogálva ciró-kálta a zöldes bankókat.

A 13-AS SZÁM.

Ki ne hallott volna már arról, hogy milyen rettenetes mód omi-nózus, vagy mondjuk, mekkora szerenésatlenséget hord magával ez a szám.

A Majna vize melletti Frank-furtban hiába keresnők akárme-lyik utcában a 13-as számot.

De szakasztott úgy van Páris-ban is. Sőt a külföldi nagy szálló-dákban nem tűrik meg a 13-as szobát, mert hiszen elképzelhetni, milyen világraszóló katasztrófa érné azt, ha valaki pénteken, va-lamelyik hó 13-án szállana egy 13-as számú házban levő szállóba és épp a 13-as számú szobát kapná. (Pláne, ha nem volna csak 13 cent a zsebében!)

De van még erről egyéb furesz-gó dolog is elmondani való.

Párisban járnak olyan intelli-gens urak is az utcákon, akikről ha megkérdenők, mi a foglal-ko-zása, azt mondaná: 14-ik. Hát ez mi a csuda? Igen szép mesterség. Mivelhogy él Párisban 20,000 olyan család, amelyik vendégeket fogad, ki többet, ki kevesebbet. Mármint, ha mondjuk egy ebéden a lemondások miatt leolvad a résztvevők száma 13-ra, rögtön üzennek a kerületi 14-iknek, hogy szívesen látják ebédre, nehogy el-haljon valaki egy esztendőre. Az a 14-ik rendszeren igen szellem-dus, ügyes és csinos uriember, angyali mód eszik és "fáradságért" ren-desen kap egy suttymban a házi-asszonytól 10—20 frankokat, már ki mennyire szíven viseli a ven-dégei életét.

PROFESSOR METCHNIKOV

aki az egész világon híres, megállapította, hogyan lehet száz éves kort elérni, jó egészségben maradni és fiatalosan érezni mindvégig.

Intézetünk több ismert európai orvos vezetése alatt áll. Azon célból lett megalapítva, hogy a magyarok szenvedéseit segítsen.

Alapos vizsgálat alá vesszük mindama betegségeket, melyben honfitársaink szenvednek. Több évi tanulmányozás és munka után megalapítottuk ezt az INTÉZETET a patent orvosságok előállítására, hogy sikerrel megküzdhessünk a betegségekkel.

Feltaláltuk a megfelelő gyógyszereket testvéreink gyógyítására minden betegségekkel, bármennyire elhanyagoltak is. Eme gyógyszerek értékét elismerik kiváló SPECIALISTÁK is. Össze lettek gyűjtve eme orvosságok alkatrészei az egész föld keresztjéről. Egy része Magyarországról, más része Németországból, Oroszországból, Afrikából és Dél-Amerikából és irásbeli JÓTLLAST adunk, hogy megfeleljenek az Egye-sült Államok törvényeinek.

NE LEGYEN ELKEDVETLENITVE

ha az orvosok fel is adták a reményt Önt kigyógyítani. — Ha bármikor szüksége van az alant felsorolt gyógyszerekre, vágja ki ezt a hirdetést, tegyen keresztet a kívánt gyógyszer neve után, írja alá nevét és címét és küldje be nekünk. Mindenkor INGYEN állunk szolgálatára és őszinte tanácsot adunk Önnek.

A gyógyszerek nevei:	
1. Férfi betegségek:	----- Bármely korban és állapotban.
2. Kőszvény:	----- Izom- és csuklófájdalmak ellen a test bármely részében.
3. Vérmelegzés:	----- Kilitések és bőrbetegségek.
4. Gyengeség:	----- Ifjúkori ballépések.
5. Tüdőbajok:	----- Köhögés, Asthma, Bronchitis és Meghülés.
6. Gyomor:	----- A belék és a gyomor rendbehozására.
7. Vese bajok:	----- Gyenge vesék és vizeletbajok.
8. Bőrbetegségek:	----- Eczema, nyílt sebek és var.
9. Erősítő szer:	----- Gyenge szervezet, vérhányás és étvágytalanság.
10. Női betegségek:	----- Havi rendtelenségek, tisztulások és vérzősek.

Minden levelezés titoktartás mellett történik.

THE ROMAN MEDICINE COMPANY
STATION 5, PHILADELPHIA, PA.

nyitás
közön-
legtöb-
tanul-
izzad-
építés
M
Ujság

G
óvári
tes év-
töltött
és kir-
keresz-
szakér-
Jockey
egylet-
Klubna
szenzá-
akadé-
esorba
sáról a
és Szor-
jegyzé-
lője.

Bécsbe-
törzsas-
nevére-
hivatal-
került.
irányna-
radikál-
meg az
sütes p-

Fes-
testalk-
telő Sz-
szen-
tőjében
mánya-
rovatáb-
tett bu-
kör vez-
a növen-
Szent-P-
jubiliári-

Családi üzem a Jászóvárosban.

BUDAPESTI POSTA

Képviselek almanachja

Régi, kedves, jó szokás, hogy minden új képviselőház kapunyitáskor megjelenik a Képviselek Almanachja, hogy a nagyközönség megismerhesse a kiváló, új törvényhozók élettrajzát. A legtöbb, derék honatya nem röst arra, hogy maga írja meg életének tanulságos és érdekes történetét. A lustábbaknál bezzeg kell izzadni a szegény élettrajgyártó hírlapíróknak, amíg kihozza a haza épülésére a féldolgalas élettrajzát.

Mi is szerkesztünk egy ilyen almanachot — írja az Érdekes Újság — és ebből közöljük mutatóban a következő élettrajzokat.

Jászkarajenői és kuncsorbai Chovbajafalvai Tihámér.

Gazdasági tanulmányait a magyar-óvári gazdasági akadémián végezte. Önkéntes évét a Schwarzenberg-dragonosoknál töltötte. Huszonöt éves korában már csász. és kir. kamarás lett. Nővére, Pálma, csillagkeresztes hölgy. Lelkes hive és avatott szakértője a lönemesítésnek. Tagja a Jockey Klubnak, elnöke a megyei agarász egyletnek. Választmányi tagja a Park-Klubnak. A Jászkarajenői Lapok országos szennációt keltő nyilatkozatát közölte tőle az akadályversenyek fontosságáról és a Kuncsorba és Vidéke, a Kinosem és Tokio határsáról a lósportra. Virihis jogon fel van véve Tuhtum, Felsőfehér és Szomolnok-Kisjász vármegyék törvényhatósági bizottsági tag jegyzékébe. A kuncsorbai választókerület kigazdapárti képviselője.

Dr. Köpenyeg Archibald.

Régi, lankadatlan harcosa a magyar közéletnek. Jeles fővárosi ügyvéd, végrehajtási és árverési ügyekben, továbbá részletfizetési perekben elismert specialista. függetlenségi és negyvennyolcas asztaltársaság rajongásig népszerű vezérszónoka. Március tizenötödiki pohárköszöntői a magyar ékesen szólás remekei. Kiválóan, tökéletesen ír és beszél németül. Nagyobb tanulmányutakat tett külföldön, volt több ízben Bécsben s egy ízben Abbáziában is. A Takarékvégházban a híres törzsszakt, amelynek egy ízben Lengyel Zoltán is megfordult, nevével nevezték el. A mult választásoknál, mint a munkapárt nem hivatalos jelöltje a piripósi kerületben majdnem pótválasztásra került. Mindig törhetetlen hive volt az intranzigens keresztény iránynak. Rágalom az, hogy szabadkőműves, sohasem volt tagja a radikális pártnak. A kukutyuvi kerület keresztény népe választá meg az antiszemita párt támogatásával a keresztény nemzeti egyesülés pártja programjával.

Alvégi Engelbert.

Ferencendri szerzetesnek készült, de törökény testalkata miatt világi tanári pályára lépett. Keresztelő Szent Jánosról írt értekezlete, amely a kajászó-szent-péteri róm. kath. főgimnázium 1910-es értesítőjében jelent meg és a hitvitákról szótó Kistanulmánya, amely az Egyházi Közlöny innen-onnan rovatában látott napvilágot, komoly feltűnést keltett tudományos körökben. Évekig volt az önképzőkör vezető tanára s e minőségében kiérdemelte egy növendékek, mint a szülők elismerését. A Kajászó-Szent-Péter Katholikus Legényegylete 1912-ki jubiléris lakomáján a Zichy-serleggel ő tartá az

ünnepi beszédet, amelynek híre messze túlterjedt Kajászó-Szent-Péter falain. A Jó Szív című hetilapban írt egyik gyermekbeszélése és a Kajászó-Szent-Péter Keresztény Közvéleménye, időszaki lap 1913 november 17-iki számában Vederemo címmel megjelent vezércikke nevének nagy tiszteletet szerzett. A kommunizmus bukása után ő alapítá meg az Ébredő Magyarok kajászó-szent-péteri helyi szervezetét. A kajászó-szent-péteri választókerület keresztény nemzeti egyesületpárti képviselője.

Tarhonya M. János.

Népiskolai és ismétlőiskolai tanulmányai elvégzésével a 234. gyalogezred kötelekébe lépett, ahol az altiszti tanfolyam kitünő elvégzése után őrzetetői rangra emelkedett. Egészen fiatal korában azzal tiszteltte meg a mucsai közbirtokosság, hogy reá bizta gulyája fővezérletét. Majd a Mucsai Önkéntes Tűzoltó Egyesület nagy szótöbbséggel trombitásává kiáltotta ki s e minőségében résztvett a szajoli országos tűzoltóversenyen is, ahol bronzéremmel tüntették ki. Alapítója a mucsai felvégi második gazdakörnek. Legutóbb a községi helypénzszedői méltóságát látta el. A mucsai választókerület kigazdapárti képviselője.

Strebinszky Wladimir.

Iskolai elvégzése után, kora ifjúságától kezdve, a fővárosi társasélet jelentős szereplője. Volt bál-piknik-kötőke rendező és még sem nősült meg. Alapított sport-, vívó-, uszó-, billiárd- és sakkklubokat, még sem lett városi potentát. Járt milliomosok, gyárosok, igazgatók zsúrjaira s még sem kapott szinekurát. Volt szabadkőműves, kongreganista, radikális, köztársasági és királypárti, pályázott képviselővégre, főispánságra, kormánybiztosságra, népbiztosságra s kiesett mindenből. Nagyszerű legénylakást tart, minden aukción jelen van s még sincs hitele. Országgyűlési képviselő. Még nem nyilatkozott, hogy kit fog támogatni. Megvárja, hogy ki kerül kormányra.

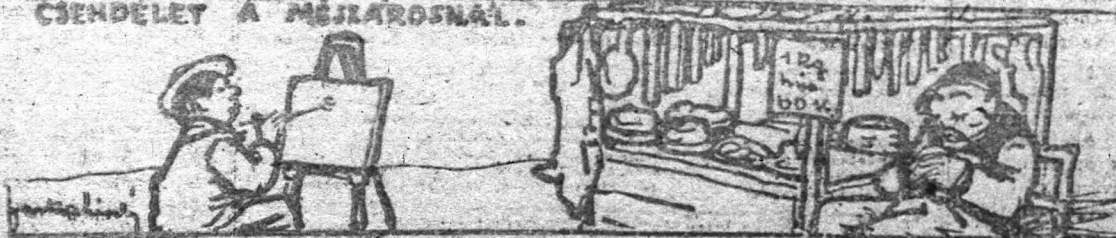
N. B. Még kell jegyezmem, hogy az előző élettrajzokat az érdekeltek írták, ez utóbbira vonatkozó vázlatot a szerkesztő készítette.

Pausai Richárd.

Lelkes szabadelvű. A demokrata-eszmék tántoríthatatlan harcosa. A bolvár-csongoródi köszénbánya r.-t., az Általános Hazai Celluloid ipar r.-t., a Nemzeti Műtrágyagyár r.-t., a Magyar-Norvég Víz, Tűz, Jég, Élet-Halál biztosító r.-t. és a Cirokmag-Tenyésztő Szöv. igazgatósági tagja. Ötvennégy előkelő pénzintézet és iparvállalat felügyelő bizottsági tagja. A legkiválóbb közgazdasági szakemberek egyike és életre-halálra hive a felekezeti pékének. A budapesti XXVII. választókerület szabadelvű polgárai választották meg képviselőnek.

CSENDELET A MEJÁROSNÁL.

ÉNEK

IRTA
FARKAS IMRE

Sötét pilláktól árnyékolt szemed,
Akár az ég nyár este jöttekör,
Kivágottnyaku, rózsás kis ruhádban.
Olyan vagy, mint a hajnal sugarában
Virágbaboruló csipkebokor.

Ha letéphetném a babaruhát,
És a divatos, cifra kalapod,
Az örök mosolyt, mely ajkadon reszket...
S hosszú, lehuny pilláira szemednek,
Rácsókolhatnám ezt a bánatot!

Virágaidat a sárba tipornám,
Meghazudtolnám a meséidet
S úgy, csupasz vállal, fázva, megborzongva
Kivonszólnálak az én világomba
Amely rut, józan, közömbös, hideg.

És csapzott hajjal és megsebzett lábbal,
Ahol járnak a rongyosak, szegények,
Jönnél velem a sziklás életuton,
Hol rózsák helyett töviskoszorút von
A küzdelmes, a diadalmas Élet!

A HADAFFY-LEÁNYOK LEÁNYAI

IRTA:
A. E.

BEKÖVETKEZETT az a esoda egyszer, hogy Erdély egyik majdnem fejedelmi családjával nem mertek tovább büszkélkedni e család sarjai, kik pedig szokásilag hitelesek voltak. Nevezük itt e nagyságos és méltóságos családot Hadaffy néven s tegyük hozzá, hogy nemességeink hajdani idején teljes volt a két hazában a névbéli demokrácia. Én is emlékezem jól arra a tizennyolc vén leányra, akik valahányan egy régi, erdélyi nagyon nemes, grófi család nevét viselték teljes göggel és szinte teljes joggal. E nagy familia egyik őse kancellár és majdnem fejedelem volt, ám e vén lányok is elértek annyit, hogy konteszek bár nem lehettek, viselték nagy ösük nagy nevét.

Némi vagyon is maradt e leányokra, a voltaképpen törvénytelenekre s már be is valhatom hamarosan, hogy e vén, előkelő leányoknak Hadaffy volt a nevük s nem női jusson. Nem egy, vagy több Hadaffy-kisasszony botlásainak gyümölcsei valának ők, de egy Hadaffy urnak bő véreből s szerelmes, bosszus hadakozásából jöttek. Ez a Hadaffy, bizonyára komoly okból, két napos házasság után, elzavarta ifju, fehér, hites feleségét, egy szép, finom, lengyel harcsegnőt. Bosszujának keserűségével azután ez a gróf Hadaffy fogta magát s feleságot nagyuri módon Salamon királynak szóval nem aféle újabb erkölcsös Kékszakáll hercegnek.

Amíg is meghalt volna, negyvenhárom leányt és egy fiut ismert el a magáénak a környékről s e negyvennégy magzatból maradt életben a tizennyolc kisasszony.

Mikor én már szétlátva s gondolkozva próbáltam élni, szóval már esodákat kerestem ez ostobául törvényes és esodátlan világban, lekezdték hullni a Hadaffy-leányok. Egyazon vidéken éltek; öt közeles falu szétszórt s nem nagy kuriában, de egymást már csak azért sem kedvelhették, mivel nem egyformán kaptak vagyont. A bolond gróf ugyanis meghalt még idejében s amikor meghalt, a tizennyolc életbenmaradt leány legidősebbje negyven s a legfiatalabbja tizenkilenc éves volt. Persze s pláne a tizennyolc életbenmaradt leány közül kettőnek se volt ugyanaz az anyja, mert a gróf csak így érezte magát győzedelmes bosszuállónak.

Hiszen mindenki tudta, hogy a Hadaffyaknak sohase volt sok szerencsésük a nőikkel s törvényes gyermekeik rendszerint megérdemelt kakuk-fiuak voltak. Ezt csak éppen ők maguk nem tudták, de mindaz: az én jóllátásom és fiatalágom korszakában még hárman éltek és élni akartak a sajtáságos Hadaffy-kisasszonyok közül.

De ugyanebben az időben élt egy Bera Mózes nevű vándor, fiatal és veszedelmes székegy legény, akinek hat igásszekere volt borszéki vizet hureolandó. Ez a Bera Mózes korán maradt árván, de ügyességgel, bibliás erkölcsökkel s habár szegette fölül a nőket, de sokat adott a család-állapot tiszta méltóságára.

Az Uristennek kifürkészhetetlen akaratából, mely mégis és mindig böles, Bera Mózes legelőször a három még élő Hadaffy-leány legöregebbjével találkozott. Ez kényes, ápolat, negyvenöt éves nő volt; elég vagyonos, komornája idegenből, ő pedig negyvenöt évével negyvennégyet se mutatott. Bera Mózes csak addig volt szigorú, amíg az egész szekérszék borszéki vizet meg nem vásárolták, de azután, lehet hogy inkább a francia komorna miatt, huszonkésztendő ifjuságának minden hódolatával meghódolt. Csak azt vette számba, hogy meg kell hódolnia, mert ez a jó, hasznos és mert a francia szolgálónő legalább husz évvel fiatalabb és kívánatosabb volt az ő urkisasszonyánál. Azonban a napok múltak, Bera Mózes ment és jött, de mindig birta új és új borszéki vizekkel, kocikkal, új utakkal, új kitérésekkel s új megállásokkal.

Bera Mózes megérkezett tehát a második Hadaffy-leányhoz is, aki a vidék jótékony tündére volt elég olesón, egy nem

esunya s nem is tulontul öreg; szigorú, de titokban lelkes leányhoz. Bera Mózes most már legyőzhetetlen dolyfból, de tul akart adni egy kocsinyi borszéki vizen is, nagyon alázatos és pimasz volt. És Bera Mózes nemsokára megismerte a legfiatalabb Hadaffy-leányt is, aki már majdnem fiatal volt, pasirtahangu, piros, formás és kedves. És ekkor Bera Mózes a legidősebb Hadaffy-leány francia komornájára emlékezett, ahány-szor csak ideje volt rá és elhatározta, hogy sok-sok hónapokig nem fog járnai borvizes szekereivel ezen a tájon.

A három Hadaffy-leányt összekergette a muszáj s kezdték egymást figyelni, látogatni, szeretni és vigasztalni. Mind a három vigasztalásra szorultak, bűnbánóan verték mellüket magukban és egymás között, de a legidősebbnek a bánaton felül külön dühe is volt. A francia leány is sorsot osztott a három Hadaffy-leánynyal s a francia leány, amikor észrevette, hogy nem egyedül esett szegyenbe, bátor vallomást tett. Ő szereti Bera Mózeset, a gonoszt, aki olyan régen nem jár itt a szekereivel s az ő kis leánya egészen a Bera Mózes area.

A három Hadaffy-leány, akiknek szintén szomoruan és alkalmatlanul leányaik születtek, átkozódtak s gyűlölték, sőt kinőták a francia leányt.

Egy tavaszi napon szekereivel megérkezett Bera Mózes, mert híreket hallott s mert már nem birt óvatos okosságával. Sorra járt a Hadaffy-leányok kuriáit, szótalan volt, de nézde-gélő, gyöngéd, hanem amikor a legidősebb leány házasságról beszélt, sírni kezdett. Sirt a második Hadaffy-leánynál, legkeservebben zokogott a legfiatalabbnál, akit az anyaság még szebbé tett és visszatért a francia komornás, a legöregebb Hadaffy-leányhoz, neki magyarázta:

— Nekem nem szabad ilyen nagy családdal összekeverednem, hiszen még a nagyapám is beszélt, milyen ősi, nagy urifajta a Hadaffy-fajta. És ha én akármelyik kisasszonyt veszem el, a gyermek elveszti azt a gyönyörű nevet, azt a Hadaffyt, ezt az uri nevet.

Sirtak a Hadaffy-kisasszonyok s végül mégis annak kellett történnie, hogy Bera Mózes elvette a francia komornát s a többi leány-Berák büszkén viselhetik tovább is a büszke Hadaffy-nevet.

HIRES VISSZHANGOK.

A lombardiai hires Casa Simonetta a hasonnevű énekesnőről neveztetik így, kit kedvese egykor e házba esalt, ahol állítólag nagy tömeg hallgatta kívül, pedig csak kedvese volt kinn, de annak tapsolását a visszhang szörösen adta vissza. Az énekesnő, ki a kastély hires visszhangjáról mit sem tudott, anynyira boszankodott e tréfa miatt, hogy kedvesét örökre elhagyta.

A rosneathi visszhang Glasgow vidékén a trombita melódiát rögtön két hanggal mélyebben ismétli s azután még kétszer ismét mélyebben.

Rouen mellett egy visszhang a melódiát különféle hangon ismétli, majd közlelő, majd távolabbról, majd erősen, majd gyengén; az egyik hallgató jobbról, a másik balról, az egyik egyszeresen, a másik kétszeresen hallja a visszhangot, de magát az énekest egyik sem s az énekes sem hall a visszhangból semmit.

A hires Lorelei-szikla a Rajnánál 17-szer, a kasseli Königsplatz 9-szer adja vissza a szót. Csehországban, Adersbachban a visszhang 7 hangot háromszor ad vissza, de mindig gyengébben.

Stiriában a St. Wolfgang-tónál csak akkor van visszhang, ha jó idő lesz. Legerősebb visszhangja van a mennydörgésnek, a svájci Alpesebben, valóságos rémitő tünemény. Magyarországon leghíresebb a tihanyi visszhang, mely 7-szer adja vissza a szót, nevezetes továbbá a tordai és rónaszéki sóaknak mennydörgészerű visszhangja.

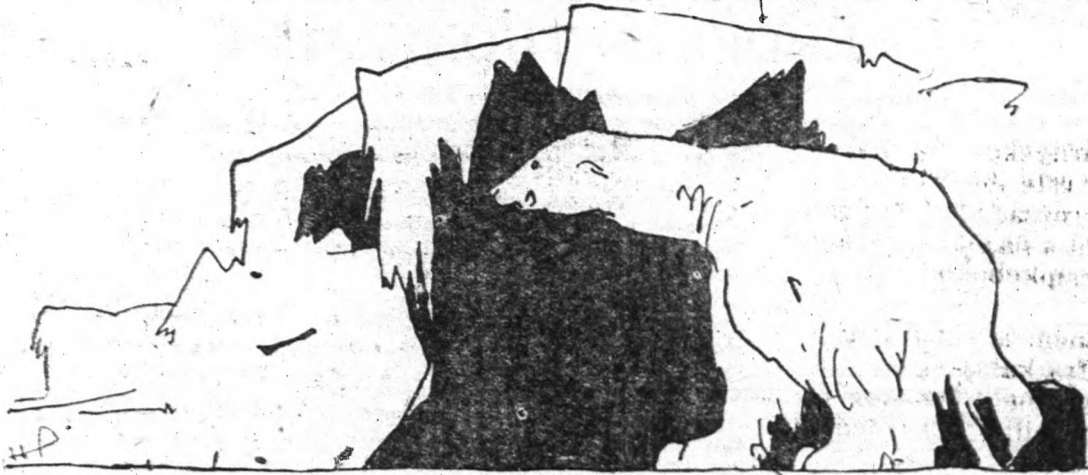
Különböző hidegben az itej s olyan sűrű olyan kemény ber száját, mi gott volna. mert a szára rődig mihelyt elhmal hóvá fagyok. De tele lett mial, úgy hogy Ezen kis hozzáfogtak a séhez, melynek zett uj földet a mennyire lehet Nyolcan in mes utnak, hármeleket magu sátorral és egy helt szánka elindultak utnak.

Nagyon ne ges, havas sivat napokig feltartó jegesmedvét lőt kott puskájuk is a szél a szag rögtön elkezdett egyenest a társ pedig mihelyt közlegését, tus szánkát, egy mellé bujt, több rőccel letakarta, nehogy a medv tán nagy szimat a szánka felé sek, melyek a A kutyák a lo ugatásban, ordog ragadtak volna, titkolták. Han rohtantak a holt mellőle a véres.

Április ele föld egyik kimo melyet hazánk nak neveztek el. Néhány na az ut s a társá gált, hogy jóna bert, a nagy t hogy hadd pihe gyedmágával és lyet mosó márhuztak, — még észak felé tovamenni.

Meg is in sával, kik közt nevű legény csakhamar történt velük. roppant mély el előltük, am véve, a kutyák Zaninovicis is Egy percre minden, hanem pillanatban se Zaninovicis s kutyák kétség.

A három vér is megfagy segre, hanem hason óvatosan hogy lepillantá

AZ ÉSZAKI SARKVIDÉKRŐL

Jégország titkaiból. — Kik vállalkoztak eddig az északi sark felfedezésére. Sikertelen és kevésbé sikeres expedíciók.

Különben a pálinka is elvesztette a nagy hidegben az ízét, olyan gyenge lett mint a tej s olyan sűrű, mint a kátrány. A kenyér olyan kemény lett, hogy megvérezte az ember száját, mintha csak éles kődarabot rágott volna. Pipázni a világért se lehetett, mert a szára rögtön befagyott, a lehelet pedig mihelyt elhagyta az ember száját, azonnal hóvá fagyott s úgy hullott le a szakállra. De tele lett mindjárt a szempilla is jégcsappal, úgy hogy folyvást tisztogatni kellett.

Ezen kis első próbaszánka-utazás után hozzáfogtak a második nagy utazás szervezéséhez, melynek célja az volt hogy a felfedezett új földet minél jobban megismerjék s a mennyire lehet észak felé felhatoljanak.

Nyolcan indultak neki ennek a veszedelmes utnak, három kutyát is vivén magukkal, melyeket maguk mellé, az élelmi szerekkel, sátorral és egyéb eszközökkel jól megterheltek szánka elébe fogtak. Március 26-ikán indultak utnak.

Nagyon nehezen hatolhattak előre a jég, havas sivatagon s a vihar is gyakrabban napokig feltartóztatta őket. Közben több jegesmedvét lőttek, amely állat önkényt szokott puskájuk csöve elé jönni. Amint ugyanis a szél a szagot az orrába vitte, a medve rögtön elkezdett abban az irányban futni, egyenest a társaságnak tartva. Az utasok pedig mihelyt távolról észrevették a medve közelségét, tüstént keresztbe fordították a szánkát, egy pár ember felvont puskával mellé bujt, többi pedig a kutyákat egy pokróccal letakarta s maguk is a hóba feküdtek, nehogy a medve visszajedjen. A medve aztán nagy szimatolással egész bátran kocogott a szánka felé, honnan eldurantak a lövések, melyek a medvét rendesen leterítették. A kutyák a lövés hallatára roppant dühös ugatásban, ordításban törtek ki, mintha haragudtak volna, hogy előttük a vadászatot eltitkolták. Hanem aztán annál dühösebben rohantak a holt ellenségre s mohón falták fel mellőle a véres havat.

Április elején elértek a Ferenc-József föld egyik kimagasló északkeleti fokához, melyet hazánk fővárosáról "Budapest-fok"-nak neveztek el.

Néhány nap múlva annyira megnehezült az út s a társaság két tagja annyira elgyengült, hogy jónak látta Payer ezen két embert, a nagy nehéz szánkával hátrahagyni, hogy hadd pihenjenek pár napig, míg ő negyedmagával és a kisebbik szánkával, melyet most már csak a kutyák húztak, — még egy darabig észak felé tovább szándékozott menni.

Meg is indult három társával, kik közt egy Zaninovic nevű lőcény is volt. Hanem csakhamar szerencsétlenség történt velük. Ugyanis egy roppant mély szakadék terült el előttük, amelyet észre nem véve, a kutyák a szánka és Zaninovic is bele zuhantak. Egy percre elcsendesedett minden, hanem a következő pillanatban már felhangzott Zaninovic segélykiáltása és a kutyák kétségbesett ordítása.

A három felülmaradt férfinak szinte a vér is megfagyott a váratlan szerencsétlenségre, hanem csakhamar magukhoz jöttek s hason óvatosan a hasadék széléhez csusztek, hogy lepillantassanak a mélységbe. Amit

ott láttak, megrendítő volt. Egy fenéketlen mélység látszott előttük, melynek egy kis kiugróján, — mely szerencsére csak vagy tíz méternyi mélyen feküdt, — ott volt felakadva a szán és Zaninovic, míg a kutyák hámlaiban ott csüngöttek, ordítva és rugdalózva a szörnyű mélység felett.

Payer belátta, hogy kötelek hiányában lehetetlen segíteni, azért elhatározta, hogy visszafut az elhagyott pajtásokhoz s azoktól elhozza ami a mentéshez szükséges. Csakhogy míg azt az utat megjárja, ahhoz kell vagy négy órányi idő, azért lekiáltott Zeninovicnak: gondolja-e, hogy addig megfagyás nélkül ki tudja állni. Zaninovic visszakiáltott: — Csak siessen uram, siessen!

Payer aztán társaival együtt, a lehető legnagyobb sietséggel megindult s az elhagyott pajtásoknál felszerelve magukat a szükséges mentő eszközökkel, ötödfél óra múlva megint a szerencsétlenség színhelyéhez visszaértek.

A szakadékban azonban megdöbbentő csend uralkodott s nem hallatszott a mélységből semmi nesz, midőn lekiáltottak sem jött semmi válasz, csak egyik kutya kezdett nyöszörögni.

Nagyon elszomorította ez utasainkat s meg voltak győződve, hogy a szegény Zaninovic bizonyosan megfagyott. Hamarjában elkészítették a köteleket, melyet a többiek tartottak, egy pedig leereszkedett fajta. Ledérve, örömmel vette észre, hogy Zaninovic, habár szólni nem tud is, de még él, a kutyák pedig, amelyek megfoghatatlan módon kiszabadították magukat hámlájukból, szépen odakuporodtak mellé s csendesen ott feküdtek.

Egymásután felhúzták aztán Zaninovicot, a kutyákat, majd végre a szánkát, nagy munkával, de mégis sikerrel s midőn Zaninovicot megittatták, csakhamar magához tért az, és nem is lett valami komolyabb baja.

Április 12-én elhatározták, hogy visszafordulnak, mert nemcsak az élelmiszerek fogytak nagyon, hanem attól kellett félni, hogy a tavasz közeledtével megmozdul a jég s elusztatja a közű fagyott hajót, mely eset ha beáll, a vakmerő utasoknak nyomorúságon kellett volna elveszni a sivatár, fagyos szárazföldön.

Megindultak tehát visszafelé, csak hogy ezen utazásuk még nehezebb, még keservebb lett, mint az odamenetel. Mert nemcsak az emberek, hanem a kutyák is nagyon el voltak már erőtlenedve s csak nagy nehe-

alászállott, pedig az élelmiszerekkel is nagyon szűkös kellett bálni.

Utközben ugyan lőttek egy jegesmedvét s ennek a husa jó pótlék volt, de már most az elgyengült embereknek a tiszta hústaplálék nem jót tett, mert mindig éhséget éreztek utána; erejük pedig rohamosan csökkent. Kiderült ekkor, hogy az európai ember mégsem volna képes az eskimók életmódját meg szokni, mert hiszen az eskimó 10—12 kiló nyers húst is könnyen megeszik egyszerre s annál jobban érzi magát tőle.

A tengeri madarak kezdtek már seregestől jönni fészkelni s Payer egy ilyen madarral borított sziklára felmászott, részint hogy onnan a vidéket vizsgálja, részint pedig, hogy változatosság kedvéért egy kis madárpecsenyére tegyen szert. Sikertelen s néhány madarat lőnie, de bizony ezeket, mire észrevette, az éhes kutyák keztyüivel együtt megették.

Ezután még nehezebb lett az út, mert már olyan helyekre találtak, a honnan a jég eltisztult a part mellől s a tenger vize becsapódott a szárazra és a havat részben felolvasztotta, vagyis inkább olyanná tette, mint a habarcs s ebben kellett tovább tapicskolniuk miközben csizmáik is tele mentek vízzel, mihez olykor-olykor megint jelentkező iszonyú hideg és viharok is járultak.

Igy vánszorogtak tovább-tovább, alig bírva már tagjaikat is mozdítani, s szenvedéseikhez még az a szörnyű aggodalom is járult, hogy hátha megindult azóta hajójukkal a jég, hátha itt kell veszniük nyomorultul ezen a borzasztó szigeten!

Végre, kimondhatatlan örömeire, megpillantották távolról a hajót, mely csak akkorának látszott, mint egy szunyog, s ez újra felvilányozta erejüket. Ugy mentek tovább mintha fáradság sem volna a világon, míg hajóbeli, már értük aggódó társaikhoz értek, kik szünni nem akaró örömkijáratásokkal zárták karjaikba sokat szenvedett pajtásukat.

Amint a hajón jól kipihenték magukat, hozzákészültek az Európába való visszautazáshoz. A "Tegethoff"-ot ott kellett hagyni a jég között, csináltak tehát egynéhány szánkát és csónakot, hogy majd azon kísértsek meg eljutni a Novaja-Semlja szigetre, ahol remélni lehetett, hogy cethalász hajóval találkoznak, mely az európai partokra elszállítja őket.

Midőn az említett eszközöket megcsinálták, élelmi szerekkel megrakták, ruháikat megfoltolták, rendbe hozták, május 20-ikán érzékeny bucsut véve a "Tegethoff"-tól, megindultak a nagy és nehéz utra.

Csakhogy bizony ez mindjárt eleinte nehezebbnek mutatkozott, mint gondolták volna, mert a hó már nagyon meg volt tlágyulva, ami az utazást szerfelett bajossá tette, a szánkákat, csónakokat sem bírt ael annyi ember, mint a hogy előbb gondolták, úgy, hogy emiatt az utat ötször is meg kellett tenni. Ugyanis mindnyájan belefogták magukat egy-egy csónakba vagy szánkába, elhúzták egy bizonyos távolságot, aztán visszamentek a másikért, harmadikért; és így tovább, míg csak minden együtt nem volt. S ilyen módon haladtak aztán tovább és tovább, ami óriási fáradsággal járt. (Folytatjuk)

DÖRZSÖLÉS MEGHATÁROZHATJA A RUHÁJÁT

Ha a Mitchell Magic mosó port használja. Ebben csak kifőzi s annyi az egész, s egy heti mosása nem kerül egy centnél többre, s megmenekül nehéz munkától. A ruhája hófehér lesz, nincs benne semmi féle mérgező anyag, s nem ártalmas sem a kére, sem a ruhára. Megér-e a felesége egészsége hetenkint egy centet? A legkeményebb vizet is megpuhítja. Egy hat óra való csomag ára egy dollár és 10 cent a posta költség. Ne vegyen utazásokat. Mi egy dollárért adunk háromszor annyit, s jó anyagot mint más társaságok. Ugyanők kerestek nek, s üzletembereknek árendéjük. Irjon magyarául, mert magyarok vagyunk.

MAIL ORDER HOUSE,
GLENFIELD, N. Y.

zen bírták a szánkát odább vonzolni, pedig már a hálózásokat és egyéb szükséges eszközöket is lehányták róla s elhagyták, csakhamar kisebb legyen a teher. A roppant fáradsalmak miatt még álmatlanság is kezdte őket gyötörni, mi miatt testi-lelki erejük mindinkább

ÉRDEKES TUDNIVALÓK

A baktériumok és a könnyek. — A villa történetéből. — Az állatok hullái. — A Szent János-bogár szem. — A napernyő-hangyák. — Cápavadászat dinamittal és villamással. — A tyukok kaparása. — Csodálatos égő fa. — Mesterséges haltenyésztés.

A könnyek árjának élettani hatása abban áll, hogy az emberekben testi és szellemi megkönnyebbülést okoz. Eddig legalább ez volt az általános fölfogás. Ujabb azonban Lándahl dán tudós arra a fölfedezésre jutott, hogy a könnyek a baktériumokra föltétlenül hatással vannak. A könnyek az úgynevezett geny-bacillusokat, amelyeknek kipusztítása más módon ugyyszólván lehetetlen volt, teljesen megsemmisítik, erejüket elveszik, míg ellenben a tüdőgyulladás csiráira semmi hatással sincsenek.

Lándahl doktor egy kis edénybe könnyeseppeket gyűjtött egybe, borszeszlángon felhevítette és arra a meglepő eredményre jutott, hogy ezután a processzus után a könnyek elvesztették baktériumölő erejüket. Ebből azt a következtetést vont le Lándahl, hogy a forró könnyek az emberek egészségi állapotára kevésbé hasznosak.

Lombroso tanár egy könyvében írta meg a villa történetét. A villának véres multja van. Eredetét, illetve fogantatását az ókor barbárságának köszönheti, bár a római világban még nem tudtak róla. Ebben a könyvében elmondja Lombroso tanár, hogy az a rettenetes mód elunatkozott barát, aki a klastrom magányosságában íyesmire gondolt, onnan vette az eszmét az ilyen kényelmi cikk megkonstruálásához, hogy látta, — mert hiszen abban az időben volt alkalma láthatni hosszú dárdahegyre tűzött koponyákat — karóba rántott embereket, hogy milyen jól megáll az ilyen hegyes szerszámra tűzött húsdarab és megállna a reflektórium nagy asztalánál is, ahol pusztá kézzel kénytelenek a zsíros húst megfogdosni. A professor erre az elbeszélésre egy velencei krónikában akadt, amelyben azt is megtudta, hogy a kétágu vas-forchettát (villát) egy bizánci heregnő hozta volt be magával, hogy egy marica-menti kolostorban ismerje meg és Federigo Giuseppe san tiarai herceggel való egybekelésükkor már használatban volt a főasztalnál, hol kivülé csak a doge, a velencei boldog köztársaság elnöke, a herceg, meg néhány magasrangú személyiség ült vala.

Damiano krónikájában megemlíti még az is, hogy az újítást a patriarkális nép nem szívesen fogadta és nehezen is terjedt az itáliai félszigetre magára, hol is legelőbb a florencei hercegi udvarnál fogadták be az 1360-ik esztendőben. Amár a professor megjegyzi, hogy az alig-

Oly emberek, kik hosszabb ideig tartózkodtak a vadállatok által teljesen ellepelt keletindiai mocsarak közelében, csodálkozva említik, hogy soha sem találtak állathullát, ha azt nem ember vagy más állat ölte meg. Sanderson, a híres indiai elefántvadász, egész életében csak két elefánthullára akadt s a benszülőttek sem láttak természetes halállal kimult elefántot, kivéve, ha ragály uralkodott közöttük, úgy hogy sokan azt állítják, hogy az elefántok nem is pusztulnak el természetesen, vagy halálukra emberek előtt, rejtett helyekre vonulnak vissza.

Ez a különös körülmény más állatoknál is előfordult. Természetes halállal kimult mezei egerek, evetek, hiuzok, borzok s menyétek alig láthatók. A tengeri nyulak s más állatok visszavonulhatnak a föld üregébe, de hová lesznek a madarak hullái, melyekből miriádokat kellene látnunk, holott csak vihar és fagy után látunk egyeseket. Tigris, bölény s más óriási állatok, melyeknek hullái nem tűnhetnek el könnyen, alig láthatók halva, sőt csontvázaikat is ritkán lehet találni, holott azok századokon át óriási mennyiségben gyűltek volna össze.

Dél-Afrikában, hol oroszánok, zsiraffok, zebrák, elefántok s más nagy állatok még most is nagy számmal vannak, régebben sem hagytak hátra csontokat, sőt még eddig nem is találtak oly helyeket, ahol ily csontok nagy mennyiségben lettek volna. Hasonlóképpen Ausztráliában a kengurok s más erszényesek őseinek hulláiról a benszülőttek nem tudnak semmit.

Ceylonban, hol oly sok vadállat van, a szingálok azt hiszik, hogy ezek az állatok, ha végüket közeledni érzik, az Ádám-csues hegyvidékén rejtett barlangban vagy egy kis tó partján húzódnak meg, hogy esendben pusztuljanak el. De ezt a rejtekhelyet emberi szem még nem látta soha.

A Szent János-bogár szemét nagy türelemmel fényképezte le Exner bécsi tanár s azt találta, hogy e szem is, mint a légyé és sok más rovaré, apró kis hártályból áll, de egyúttal megtalálta abban egy ablak képét a mögötte álló toronnyal, s azáltal bebizonyította azt a sokáig eredménytelenül vitatott nézetet, hogy az ily összetett szemű állatok szemhártálya egységes és teljes képet nyújt, tehát ők is úgy látják a tár-

lakásaik fedézetét, melyek gyakran igen nagyok voltak. Ez a szokásuk nagyon veszélyes, úgy hogy néha egy óra alatt megkopasztnak egy fát. Különösen a kávételepek tulajdonosai félnek nagyon tőlük, mivel milliószámra támadnak meg egyes ültetvényeket. Nagyon ügyesek ezek az állatok alagut készítésénél. Ha valaki a leveleket vivő hangya-csoport elé oly vastag fa-ágat helyez, melyen át nem mehetnek, egy óra alatt képesek a fában alagutat vájni s a leveleket azon keresztül viszik.

Nyugati Indiában a st-thomasi kikötő előtt annyi cápa hemzseg, hogy a forró napokban csakis a legsekélyebb vízben lehet fürödni. Egy st-thomasi mérnök arra a gondolatra jött, hogy a cápákat dinamittal fogja irtani. Egy ujjvastagságu horogra öt font szalonát erősített, bele dinamittöltényt rejtett el s ezt villamos gyújtószinorral láttá el. Nemsokára egy tizenkét láb hosszú cápa rohant a finom falatnak, de abban a percben, ahogy bekapta, darabokban repült a levegőbe. Ily módon tíz nap alatt nyolc hatalmas cápát pusztított el.

E sikeren fölbuzdulva, a mérnök villamos árammal próbálkozott meg. A cápa-horogra egy vékony, erős áram vezetésére szolgáló sodronyt erősített, s azután a szükséges csatlékkal ellátva, belemerítette a tengerbe. A sodrony másik végét a hajón egy dynamógéppel kötötte össze. Nemsokára egy hatalmas cápa dühösen rohant a csatlékre s beleharapott a horogba. E pillanatban 200 voltos áramot indítottak, de ennek csak annyi eredménye volt, hogy a tenger hiénája dühösen csapkodta a tengert. Csak félszázötven voltos árammal emelkedett föl gyertyaegyenesen a fengerből, s élettelenül esett vissza. A négerk diadalordítással húzták halálos ellen-ségüket a fedélzetre, hogy lakomát készítsenek a husából.

A tyukok kaparása nem eltanult dolog, hanem természeti ösztön. Müller tanár tojásokból mesterségesen költött ki néhány tyukot s úgy nevelte őket, hogy a földet soha sem érintették, de mihelyt a sima asztalra tett magvakat élynyelték, rögtön kapargatni kezdték s ezt igen gyakran ismételték, bár természetes, hogy az asztalból semmit sem kaparhattak el.

Csodálatos égő fa van Bengálban, Bisenpore község mellett. Külső kinézése teljesen olyan, mint más fák, levelei s galyai teljesen épek, de törzének egy nyílásában állandó tűz látható, a honnan időről-időre füst és hamu tör elő. A babonás nép sűrűn látogatja a fát.

Halikrák kiköltésére a kínaiak tyukokat használnak. Az ikrát egy üres tojás héjába teszik, melyet lepecsételve néhány napra a tyuk alá raknak. Ezen idő alatt az ikra megmelegedett és sekélyes vízben nemsokára ki is kel-

Tizzie magának előkészületei kárba. Te nem ismered ki többé karmait... — Azt szeretném... — Csak kerülj meg... meglátod! — várt nevetéssel.

— Senki a föld... Tizzie sem volna... ni, hogy az ön fele... — Nem, ezt a fe... végzem el! — mon... közelebb lépve... légy az én jó kis... makacsodj több... házasság mindkét... nyos.

Mielőtt megas... volna, térdre bor... megragadta ruhám... — Térdénálva... gom, bosszús meg... bet? Ne haragudj... már.

— Igen, beszélni... utolsó szavam. Isten... Ezzel kiszabadított... kezei közül és sietve... szobát. Még csak az... halk káromkodással... felemelkedett; ezzel... sal váltam el örökre... sors élettársul jelölt.

Szobámba érve... vány tárult szemem... mon hosszan kiterít... holt menyasszony. Fe... menyasszonyi ruhám... koszorúm, a moszk... sarkán pedig a ké... zölddel díszített felle... tek. De a menyassz... a koszorúsleányokna... mondanok hivataluk... lon rokoniak és ösm... dékai sorakoztak a... székeken kalapjaim... kúdték.

Megszabadítottam... hétől az egyik széke... Tizenkét óra; Dulja... tehát legalább rövid... ton leszek. Vajjon...

A zsebk

(Folyt. a 3-ik)

ragyon okosan tes... jó lenne, nekem is... nekem is, ha irná... jelenő regényemről... tanulmányt. Tudod... nagyszerűen tudná... és hiába, végre me... kell mondani az... a szájába kell rá... esetlennék, hogy... igaz-e? És mondom... hogy te ezt nagy... megcsinálni. Hát... nekem a regényemé... ta az író.

Bökítő Barnabás... ta, hogy a pajtás... kor magára mara... zsebkönyvét s ujra... ni a névsort. És... névhez hozzáfűzte... zést: Bánja is ez... irom-e a könyvem... Végül a zsebk... egyes lapjain dar... a papírrongyokat... dobta.

Minek is írnak... Bökítő Barnabás... nek is írnak a m... és ezen elgondolk... följegyezte ezt... kérdést, megállap... nek a kérdésnek... járnia s végeztü... ez lesz a könyv... jezete.

INGYEN! EME GYÖNYÖRŰ ÉS ÉRTÉKES TARGYAK. INGYEN!

Kitünő alkalom ezen értékes és használható tárgyakat ingyen megszerézni. Nem kell egyebet tennie, mint az alanti szelvényt kivágni, aláírni és póstára adni. Póstafordultával küldünk Önnek egy teljes katalógust, mely minden apró részletét megmagyarázza eme csodálatos ajánlatunknak. Irjon meg ma.

Jegyezze meg. Nem kerül önnek semmibe.

PRIME CANDY COMPANY
28-30 W. 22nd St.
NEW YORK,
N. Y.

SZELVÉNY. VAGJA KI.

PRIME CANDY COMPANY,
28 West 22nd Street, Dep. H. S.
New York City.

Küldjék meg nekem a katalógusokat teljesen díjmentesen.

Név

Utea vagy Box

Város

Allam

gyakat, mint az ember.

Amerikában onnan nyerték elnevezésüket, mert gondosan gyűjtötték a leveleket, nem ugyan napernyőnek, hanem

— állítólag a török befolyás alatt — már 1450-ben szelvényt-hosszában azon pirtották a préda-ürücmobot a "végek" derék vitézei.

IRTA
CROKER M. B.

JASRA GYÖNGYÖK

FORDÍTOTTA
NOVELLY RIZA

(Folytatás.)

Tizzie magánkívül lenne, ha előkészületei kárba vesznének. Te nem ismered őt, ő nem enged ki többé karmai közül.

— Azt szeretném látni!

— Csak kerülj vele össze, majd meglátod! — válaszolta gonosz nevetéssel.

— Senki a föld kerekén, még Tizzie sem volna képes rábeszélni, hogy az ön felesége legyenek.

— Nem, ezt a feladatot magam végzem el! — mondta most ismét közelebb lépve hozzám. — Jer, légy az én jó kis Pamelám, ne makaeskoj többé. Hidd el, ez a házasság mindkettőnkre nézve előnyös.

Mielőtt megakadályozhattam volna, térdre borult előttem s megragadta ruhámat.

— Térdenállva kérlek, könyörgöm, bocsáss meg. Tehetek-e egyebet? Ne haragudj hát... beszélj már.

— Igen, beszélni fogok s ez az utolsó szavam. Isten veled!

Ezzel kiszabadítottam ruhámat kezei közül és sietve elhagytam a szobát. Még csak azt láttam, hogy halk káromkodással, nehézkesen felemelkedett; ezzel a benyomással váltam el örökre attól, akit a sors élettársul jelölt ki részemre.

Szobámba érve, különös látvány tárult szemem elé. Az ágyamon hosszan kiterítve, mint egy holt menyasszony, feküdt a fehér menyasszonyi ruhám, fátylom és koszorúm, a moszkítóháló négy sarkán pedig a koszorusleányok zölddel díszített fehér ruhái függtek. De a menyasszony meghalt s a koszorusleányoknak le kell mondaniok hivatalukról. Az asztalon rokonaim és ösmerőseim ajándékai sorakoztak a pamlagon és székeken kalapjaim és ruháim feküdtek.

Megszabadítottam könnyű terhétől az egyik széket s leültem. Tizenkét óra; Dulia ebédnél van, tehát legalább rövid ideig nyugton leszek. Vajjon mi történik

most velem? Fel kell használnom az egyedülletet, hogy gondolataimat rendezhessem... Hogy is képzelhettem, hogy a gyöngye, léha Watty hat év alatt gyökeresen megváltozhatott? Nem, most már nemcsak hogy nem szeretem, hanem valóságos iszonyodom tőle. Balga hiszékenységemnek vagyok az áldozata, s szerencsétlen lépésem talán egész jövőmre kiható. De most meg kell őriznem nyugalmamat s össze kell szednem erőmet és eszemet, hogy bátran szemébe nézhessek a megpróbáltatásoknak, melyek reám várnak.

Egyszerre hirtelen feltárult az ajtó s Tizzie izgatottságtól kipirultan belépett a szobába. Elérkezett tehát a pillanat, amelyet Watty megjövendölt.

— Mit jelentsen ez a nagy láрма és izgatottság? — kérdezte éles hangon. — Watty, miután felhajtott egy nagy pohár whiskyt, betolakodott a szobámba. A szerencsétlen egészen kikelt a formájából; azt állítja, hogy nem akar hozzá menni feleségül.

Elhallgatott és kérdően tekintett reám.

— Ugy van, nem akarok hozzá menni! — s azután, mint a tüzes láva, úgy folyt ajkamról a panasz, a vád és a keserűség.

Tizzie megláthatatlanul, komoly arccal hallgatta kifakadásomat, azután leült.

— Még soha életemben nem voltam úgy meglepetve, mint a mikor önt először megláttam. — kezdte meglepően barátságos hangon. — Rögtön gondoltam, hogy itt valami tévedés forog fenn. Én Watty menyasszonyát kicsinynek, igénytelennek és félnéknek kép-

zeltem; ön pedig olyan, mint egy arisztokrata család sarja, művelt, tehetséges és — bámulatos erélyes. Ezt a tulajdonságát Guszi néni — úgy látszik — nem ismeri s ön most alaposan összezavarja a számítását makaeszkodásával. — Hát mire számított Thorold-né?

— Mire?... Ej, jobb, ha megmondom az igazat! Watty már régebben rossz utra tért; szegényt hozott mindnyájunkra. Mikor már több helyről elbocsátották s nagyon sok rossz fát tett a tüzre, Guszi néni megtudta...

— De hát mi rosszat tett? — vágtam szavába, habár most már nem igen érdekelték Watty viselt dolgai.

— Ah, hiszen tudja, milyének a férfiak? — válaszolt megvető hangon.

— Nem, igazán nem tudom.

— Nos, hát valami kocsinak a leányával kötött ismeretséget, egy közönséges, aljas személylyel, aki annyira hatalmába ejtette, hogy az ostoba fiu már egy izben feleségül is akarta venni. Azonban Guszi néni még idejében észét vette a dolognak s közbelépett. Egy ideig arra gondolt, hogy maga jön ide, utóbb megmondta a dolgot s önt küldte.

— Nagyon megtisztelő reám nézve.

— Wattynek erős kezekre van szüksége, amely őt a rossztól visszatartsa. Csak egy erélyes, derék asszony tudná őt a végromlástól megmenteni. Ilyet találni pedig nem volt könnyű feladat, mert esinosnak is kellett lennie.

— Watty urfi tudniillik igen válogatós, — azonfelül Guszi néni

egyedülálló leányt akart. Végre hosszas keresés után horogra akadt egy halaeska Ferrars Pamela személyében. A gondos anya fellegzett: meg van hát a feleség, aki kimentti Wattyt a posványból, amelyben már-már elmerült a jobb utra térti.

— Megesaltak, aljas módon törbejítették!

— Igaz; Guszi néni csuful rászédte önt s ez nem volt helyes. — hagyta helyben Tizzie. — De ha már egyszer itt van, nem tehet mást, férjhez kell mennie Wattyhoz. Az előkészületek megtörténtek, a meghívókat szétküldtük s végül szerelem nélkül is boldog lehet egy házasság. Hogy ön Wattyt megjavíthatja s jó utra terelheti, azt tudja. Legyen tehát okos és tekintse a dolgot a jobbik oldaláról.

— Ennek egyáltalán nincsen jobb oldala. Én gyenge, együgyű teremtés voltam; rokonaim, akik le akartak rázni nyakukról s Thoroldné, aki csupán saját érdekeit tartotta szem előtt, galádul visszárték ostoba gyengeségemmel. Láthatja, hogy hova juttattott az engedékenységem! Soha többé nem engedek a mások befolyásának.

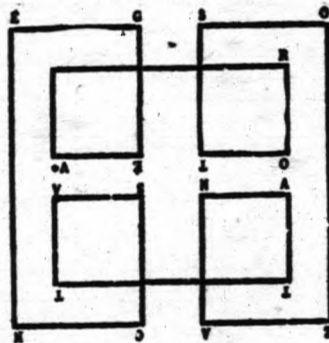
(Folytatjuk.)

Rejtvények

1. KÉPREJTVÉNY.

2. KOCKAREJTVÉNY.

Március 28-án megjelent rejtvényeink megfejtését tévedésből már az április hó 4-én megjelent számunkban közöltük. A megfejtők és nyerők névsorát ugyanebben a számban szintén közöltük.

Jelenleg közölt rejtvényeink megfejtését április 25-én megjelent számunkban tesszük közzé.

MÜKEDVELŐK!

Most érkezett egy nagy küldemény szindarab és zenemű. Népszínművek, Színművek, Drámák, Bohózatok, Vigjátékok 1, 3 és több felvonásban.

Hegedűk, czimbalmok, czi-terák, Harmonikák, Clarionetok, nagy választékban.

Kérjen nagy képes árjegyzéket.

EMIL NYITRAY

224 E. 19th St.
New York, N. Y.

A zsebkönyv

(Folyt. a 3-ik oldalról.)

nagyon okosan teszed, — hogy jó lenne, neked is jó lenne, meg nekem is, ha irnál a most megjelenő regényemről egy nagyobb tanulmányt. Tudod, öregem, ezt nagyszerűen tudnád megcsinálni és hiába, végre mégis csak meg kell mondani az olvasónak, sőt a szájába kell rágni a szerencsétlennek, hogy én ki vagyok, igaz-e? És mondom, azt hiszem, hogy te ezt nagyszerűen tudnád megcsinálni. Hát majd elküldöm neked a regényemet! — mondotta az író.

Bőkitő Barnabás csak azt várta, hogy a pajtás elmenjen. Amikor magára maradt, elővette a zsebkönyvét s újra kezdte olvasni a névsort. És mint mindegyik névhez hozzáfűzte a megjegyzést: Bánja is ez, hogy megírom-e a könyvem, vagy sem! Végül a zsebkönyvet, minden egyes lapjain darabokra tépte s a papírrongyokat a szemétre dobta.

Minek is irnak? vetette föl Bőkitő Barnabás a kérdést, minek is irnak a mindenféle írók? és ezen elgondolkodott. Aztán följegyezte ezt a megdöbbentő kérdést, megállapította, hogy ennek a kérdésnek a végére kell járnia s végezetül belátta, hogy ez lesz a könyvének utolsó fejezete.

KÉTFÉLE DOLLÁR

VAN

AZ EGYIK:

Az elköltött dollár. Soha vissza nem tér. Ha főleges dologra adjuk ki, akkor semmi hasznunk nincs belőle. Eltűnt nyom nélkül.

A MÁSIK:

A megtakarított dollár. Örökösen szolgálatára áll. Hűséges, dolgozik éjjel-nappal, kamatozik gazdájának.

KISS EMIL

BANKÁR

133 Second Ave. New York
4 SZÁZALEK BETÉTEK UTÁN.

KIS LANYOKNAK KIS FIUKNAK

GULLIVER UTAZÁSA

NEGYEDIK FEJEZET.

A liliputiak és a blefusciak ellenségeskedésének okai. Gulliver fegyver nélkül legyőzte az ellenség hajóhadát. Kitüntetésül Liliputiország legelső tanácsosává nevezi ki a király. — Blefucsu császára békét kér. — Gulliver megvendégeli a követét és hatalmas erejével iszonyúan megfélemlíti szegényeket.

Vagy tizenegy nap telt el a királyi palotában való látogatásom óta, midőn egy szép napon meglátogatott a király első magántitkára, Redzerat.

— Mindenekelőtt szerencsét kívánok neked, hogy a király jóvoltából visszanyerjed szabadságodat.

— Köszönöm, köszönöm, — feleltem barátságos hangon — különösen annak örülök, hogy ilyen barátot nyerhettem, mint a minő te vagy. Am azt őszintén meg kell vallanom, hogy a szabadságvelem nemely pontja épenséggel nem nyerte meg a tetszésemet. Így pl. hogy lehetek én a blefusciak ellensége, a mikor nem is tudom a közöttük és a liliputiak közt dülő egyenetlenség okát!

Redzerat helyeslőleg bólintott a fejével s a következőképen felelt kérdéseimre. Látogatásomnak főképp az a célja, hogy megnyugtassalak és felvilágosítsalak némely tekintetben. Redzerat értésére adta, hogy nemcsak mint barátom, hanem mint a király magántitkára is intézi hozzám a szót. Hogy jobban megérthessük egymást, hát kérdésre tenyeremre ültettem s úgy beszélgettünk tovább. Redzerat kényelmesen elhelyezkedett a tenyeremen és mesélni kezdett. — A felületes szemlélő s így te is kedves barátunk bizonyára zavartalannak tartod a boldogságunkat és birodalmunk békéjét. Pedig hát másként áll a dolog. Pártviszály dölja fel belső békénket 70 hónap óta. Az egyik párt tagjai magassarku cipőket viselnek és a Tramekzan-párthoz tartoznak. Az ellenfelek, a Slanrekzan párt emberei lapossarku cipőket hordanak. A király ez utóbbiakat kegyeli s valóságos elárasztja őket a legmagasabb hivatalokkal. Talán mondanom sem kell, hogy a két párt emberei halálosan gyűlölik egymást. Most a lapossarkuaké a világ. Am a trónörökös ő fensége inkább rokonszenvez a Tramekzanokkal, (a magassarkuakkal) — s ha ő a trónra jut, akkor vége az uralmunknak. Ekkor bizony nem állhattam meg, hogy föl ne világoztam Redzeratot tévedéséről.

A titkár hihetetlenül rázta a fejekéjét s így szólt:

— Uram, ne mondj ilyet. A mi világtörténetünk hatezer hónap eseményeire tekint vissza s a bölcsseink azt mondják, hogy az emberhegyek országaról szóló elbeszélés: mese s hogy te bizonyára a holdból hullottál közénk.

Nem akartam mélyebb vitába bocsátkozni Redzerat urammal és figyelemmel hallgattam további elbeszélését. — A harc oka az volt, hogy a királyunk nagyapja,

a miert egyszer tojásévsé közben megvágta az ujját, megtiltotta az elattvalóinak, hogy a tojást a szélesebb oldalán vágják föl. Hat forradalom tört ki idők folyamán ezen rendelet miatt. Blefucsu királya csak szította az elégtelenség tüzet és sorra befogadta udvarába birodalmunk száműzött bünöseit. Tizenegyezer emberünk vesztette életét, makaesszága miatt, a miert nem akarták a tojásukat a keskenyebb felén fölbontani.

A király engem hatalmazott föl, hogy elmondjam neked, miszerint nagyon bizik hősiességében és segítségében.

Megüzentem a királynak, hogy életemet és véretem áldozom érte. Liliputi szigetét csupán egy két-három kilométernyi esatorna választja el Blefucstól, melynek lakói nem is sejtették jelenlétemet. Magam köré gyűjtöttem tehát a birodalmi tanácsokat és kijelenttem a csudálkozó liliputiaknak, hogy kardesapás nélkül a hatalmamba keritem az ellenséges hajóhadat, ha megfelelő segítőcsapatokat boosítanak a rendelkezésemre. — Megtekintettem biztos rejtekemből a vizen nyugvó hajórajt s aztán az előkészített vasrudakat (kötőtűnagyságuk voltak),

meg a fonalnyí vastagságu köteleket összesodortam, hogy erősebbek legyenek. Aztán vagy egy órával az apály előtt megindultam az ellenséges hajóhad felé.

A szegény blefusciak úgy megszeppentek tőlem, a midőn valóságos óriás gyanánt megjelentem ámuló szemek előtt, hogy úgy elkezdtek ide-oda futkosni a hadihajók fedélzetén, mint az ijedt hangyák. Egyesek a vízbe vetették magukat s kiusztak a partra s onnan nézegettek ijedt s mégis kíváncsi pillantásukkal. Lehetek vagy harmincezeren!

Hamar előszedtem a köteleimet és vaskampóimat a nyilzapor közepette, nem törődve az éles tűszurásokkal, egy csomóba kötöttem az összes hajókat. Aztán elkezdtem húzni a nagy kötelet, magammal vonszoltam a zsákmányomat, a mely esodák esodája, ötven hadihajóból állt.

A partonálló liliputiak nem tudták mire vélni, hogy az ellenséges hajóhad gyors menetben közeledik feléjük s mivelhogy én elől usztam, hát azt hitték, a vízbe fulladtam s a blefusciak meg akarják támadni őket. Am, amikor egészen közel értem hozzájuk s megértették az igazi tényállást, fülcsikító diadalordításokban törtek

ki. Eljén Shesin Mully — Ully Liliput királya. A liliputiak úgy bámultak, mint egy bálványképet, majd megbolondultak örömlükben. A király volt az egyetlen, aki méltóságos magatartását megőrizte. Vitézi tettemért hálás köszönetét nyilvánította népe nevében is és azonnal kinevezett nardaki-vá, első tanácsosává és birodalma örökös grófjává.

Három hét múlva követség érkezett Blefucsból Mildendóba. Hat követ jelent meg ötszáz ember kíséretében a király színe előtt és kedvező feltételek alapján békét ajánlott. A király hamar odaküldött hozzám, mert ki akarta kérni a tanácsomat, melőtt a békekövetséggel tanácskozik. A fejedelem négyzemközt kívánt velem beszélni, ezért hát a tenyeremre ültettem ő cseppességét. A király azt a kérelmét nyilvánította előttem, hogy tettezzem azzal a szolgálattal, hogy keritem a hatalmamba a blefusciak összes hajóit, mert neki elhatározott számdéka, hogy egy alkirályt nevez ki a meghódított tartományba s ezen felül elpusztíttatja összes száműzöttjeit. Miután kereken kijelenttem, hogy nem nyujtok segítő kezet az ily fajta vérengzéshez, a király hidegen bucsut intett nekem és visszavonult palotájába. Rögtön elfogadta a blefusciak békekajánlatát, ám ettől a pillanattól fogva hidegen bánt el velem. Az udvari nép is érezte velem, hogy kegyvesztes lettem s csupán Hurgó maradt oly hűséges barátom, mint ezelőtt népszerűségem fényes napjaiban. Az udvari népség egy része azonban összeesküvést szított ellenem, amely kis hiba életembe nem került. A blefusciak békekövetei meglátogattak engemet. Az apró népség majd elolvadt a dicséretétől s tisztán megérttem a szavukból, hogy hálával viseltetnek irántam, a miert nem nyujtottam királyomnak segítő jobbot, hajóhaduk teljes elpusztításában. Azután meghívtak királyuk nevében Blefucuba s végül arra kértek, hogy gyönyörködtessem őket egy kis erőpróbaival. Miután délre járt az idő, hát meghívtam őket ebédre s közben majd megmutatom nekik, hogy mit tudok.

Ebéd után megmutattam ámuló vendégeimnek a zsebeim tartalmát. Az óram, meg a pisztolyom nyerte meg leginkább a tetszésüket. A pisztolyomtól ugyan féltek, mert azt már hallották, hogy mennydörögni és villámlani is tudok segítségével. Sétánk közben eljutottunk a hajógyárba, a hol hatezer liliputi hajóács nagyban építette a liliputi országok legnagyobb hajóját, a "Leviatánt". Miután nagy természetem miatt nem halhattam be a hajó belsejébe, hát vendégeim s a munkások legnagyobb bámulatára a tenyeremre emeltem a kis játékhajót és alaposan megnézegettem minden zegézugát.

Távozásuk után meglátogattam a királyomat és megkértem, hogy miután már nagyon epeszt a honvágy, engedje meg, hogy hazatérhessek.

(Folytatjuk.)

BÜVÉSZET

Hogy lehet egy vízzel töltött poharat úgy az asztalra helyezni, hogy azt azután anélkül, hogy a vizet kiöntenék, helyéből el ne lehessen mozdítani?

Egy szinig vízzel töltött poharra vastag papírdarabot teszünk oly formán, hogy a pohár tökéletesen be legyen fődve. Most baltenyerünket szorítjuk a papírra, jobb kezünkkel hirtelen felfordítjuk a poharat: s azt egy sima asztalra helyezve, vigyázva kihuzzuk alóla a papírdarabot, hogy lég ne nyomulhasson a pohárba. Ezután teljes lehetetlen a poharat elmozdítani helyéből, anélkül, hogy a bennfoglalt viz ki ne folyjék.

Hogy lehet tüzet olajjal oltani s vízzel szítani?

Kőbálsam (Naptha) mint a kámför ég a víz alatt; ha most ként s más gyuanyagot olajjal hozzátesszünk, a kőbálsam megszűnik égni; locsoljuk meg jól vízzel, tüstént újra fog égni.

Rokonszenves tinta.

Gummivízzel vegyítünk egy kis cukort, vagy ecetnedvet, vagy tejet veszünk és avval írunk. Ha azt akarjuk, hogy az írás láttassék, kormot vagy szénport hintünk rá.

A bűbajos írás.

Egy lat gubacsot megtörünk egy lat vasvitrillal finom porrá és jól összekeverjük. Ezen vegyítéssel jól bedörzsöljük pamut segítségével azon papírt, melyre irandók vagyunk, azután a mennyire lehet, beporoljuk. Ezke után a papír oly minőségű fog bérni, hogyha vízzel, borral, sörrel vagy ecettel, de tiszta tollal írunk rá, úgy fog előtűnni az írás, mintha fekete tintával íratott volna.

Világító kenőcs.

Kenjük be arcunkat s hajunkat egy lat felolvasztott hajkenőcsből s 10 gram tiszta gyantából alkotott keveréssel, s mindkettőt sötétben világitani fog.

Hogy egy jégcsap az asztalhoz fagyjon.

Egy jégcsapot a vastagabb felén lehetőleg laposra faragunk úgy, hogy megállhasson. Azután a laposra faragott részét s körülötte is sóval behintjük és az asztalra állítjuk; esodálva fogják a nézők látni, hogy a jégcsap csakugyan az asztal lapjához fagyott.

Hogy lehet megakadályozni egy pénzdarab kiséprécét kezünkben?

Bal tenyerünk mélyedésébe egy pénzdarabot teszünk, s fölkérünk valakit, hogy egy kefével, melyet azonban nem szabad egyik végével kezünkbe nyomtatni, söpörje ki tenyerünkben a pénzt, a mit nem egyhamar fog valaki teljesíteni.

Hogy lehet sötétben olvasni?

Ha egy tükröt tartunk az írás fölé, úgy, hogy a gyupont reá essék, akkor sötétben is elolvashatjuk.

Hogy lehet égő gyertyát megenni?

Egy almaszeletet gyertyadarab formájára metszünk, felerészébe diót helyezünk s azt meggyújtjuk. A néző valóban gyertyának hiendi az almaszeletet, melyet veszély nélkül meg lehet enni.

Hogy lehet egy vízzel megtöltött palackot összetörni, anélkül, hogy a bennfoglalt viz kifolyjék?

E műtethez sötét, át nem látszó üvegből készült palack szükséges, ebbe egy jól megátatott borjuholyagot helyezünk s azt annyira fölfújjuk, hogy a palack falaihoz tapadjon. A hólyag vége az üveg nyakának külső részén egy szalaggal erősítettük meg, melyet kezünkkel takarunk el. A társaság személtárára megtöltjük most az üveget vízzel, erre az üveget eltörjük s a víz természetesen a hólyagban marad.

Ass

EGY LE

HOGY malmos juthassak, haladnom előtt, mely az ut tisztekel sürin beá közepén emelkedik, rös oserépfedele fogazattal csipkés homlokzatával pontján a szélkaká vencie földműves hona.

Tegnap pont d kor jöttem vissza ház előtt elvonuló szolgálk szénát rak re. Benéztem a kapun és az ud tagbaszakadt, sz embernt pillantottam kabátban és rongy fejét kezeibe teme kőasztal előtt ült.

Megálltam. A halk hangon megsz — Pszt! Mióta fiával az a történt, mindig ü Kezükben vast szélü imakönyvvél szén feketébe öltö egy kis fú halad és fordultak be a

A szolgálk még m — Az asszony s sen voltak. Mióta ölte magát, napo megy... Ah!... böcsött állapot ez, üreg még mindig háit viseli és nem letegy azokat! A szeker megmég többet is hallani, engedelm esistől, hogy mell tudtam meg mit kér tetején, ezt a ténetet.

Jeannak hívták, becsületes és nyit husz éves volt és lős, akárcsak egy Mint deli legény tek az asszonyok, csupán egy leány leány motorszék, csipkés ruhájában senytéren látott eleinte nem szives ismeretséget. A tótták és szülei dékről valók. Az denáron ragaszkott jához.

— Meghalok, leegyezésüket! Tehát a szül kellett. Elhatároz után tartják meg Egy vasárnap bevézte az eb varán.

Majdnem lakó A menyasszony benne részt, de az ő egészségére kapuban megjele reszkető hangon elő, hogy Estéve is vele személyes Estéve felállt és — Gazduram, idegen — fiát

ASSZONYOK LÁNYOK

EGY LEANYÉRT

IRTA:
A. DAUDET

HOGY malmomból a faluba juthassak, mindig el kell haladnom egy nagy épület előtt, mely az ut szélén, egy celtiszekkel sűrűn beárnyékolt udvar közepén emelkedik. Az épület vörös cserépfedelével, szabálytalan fogazattal csipkézett, széles, barna homlokzatával és legmagasabb pontján a szélkakassal — a provence-i földműves jellegzetes otthona.

Tegnap pont déli tizenkét óra körül jöttem vissza a faluból. A ház előtt elvonuló uton hallgatag szolgák szénát raktak egy szekérré. Benéztem a nyitva hagyott kapun és az udvar mélyén egy tagbaszakadt, őszbeborult, öreg embert pillantottam meg, ki rövid kabátban és rongyos bagyogóban, fejét kezébe temetve, egy nagy kőasztal előtt ült.

Megálltam. A szolgák egyike halk hangon megszólított:

— Pszt! . . . Ó a gazda! . . . Mióta fiával az a szerencsétlenség történt, mindig ilyen!

Kezükben vastag, aranyozott szélű imakönyvvel, ekkor egy egészen feketébe öltözött asszony és egy kis fiu haladt el mellettünk és fordultak be az udvarba.

A szolgál még megjegyezte:

— Az asszony és kisebb fia mi-sén voltak. Mióta gyermeke megölte magát, naponta templomba megy. . . Ah! . . . milyen kétségbeesett állapot ez, úram! . . . Az öreg még mindig meghalt fia ruháit viseli és nem vehető rá, hogy letegye azokat! . . . Gyű! . . . Hó! . . .

A szekér megmozdult. Én, ki még többet is szerettem volna hallani, engedelmet kértem a kocsistól, hogy mellé ülhessek. Így tudtam meg ott fent, a szénás szekér tetején, ezt a szívszaggató történetet.

Jeannak hívták. Ez az erőteljes, becsületes és nyílt arcú parasztfiú husz éves volt és olyan szegénylős, akárcsak egy fiatal leány. Mint déli legényre, szívesen néztek az asszonyok, de az ő fejében csupán egy leány, a kis arles-i leány motoszkált, kit bársony és csipkés ruhájában, az arles-i versenytéren látott meg. A majorban eleinte nem szívesen vették ezt az ismeretiséget. A lányt kacérnak tartották és szülei sem voltak a vidékről valók. Azonban Jean mindenáron ragaszkodott szíve válaszához.

— Meghalok, ha nem adják beleegyezésüket! — mondta.

Tehát a szülőknek engedniök kellett. Elhatározták, hogy aratás után tartják meg az esküvőt.

Egy vasárnap a család éppen bevégezte az ebédet a tanya udvarán.

Majdnem lakodalmi ebéd volt. A menyasszony ugyan nem vett benne részt, de a helyett folyton az ő egészségére ittak. Ekkor a kapuban megjelent egy idegen, ki reszkető hangon azt a kérést adta elő, hogy Estéve gazdával és csak is vele személyesen kíván beszélni. Estéve felállt és kiment az utcára.

— Gazduram, — szólt hozzá az idegen — fiát olyan nővel háza-

sítja össze, ki nem érdemli meg! Amit mondok, azt ezekkel a levelekkel be is bizonyítom! . . . leány szülei mindent tudnak és nekem is ígérték a leányt, de mióta az ön fia jár utána, sem ők, sem a leány, tudni sem akarnak rólam! . . . Pedig azt hittem, hogy a történetek után csak az én feleségem lehet! . . .

— Jól van! — mondta Estéve gazda, miután átfutotta a leveleket. — Egy pohár muskotályra

terjen be hozzánk!

— Köszönöm, — válaszolt a leány — de szomjúságomnál nagyobb az én bánatom!

S ezzel távozott.

Az öreg visszatért. Aztán helyét nyugodtan elfoglalta az asztalnál, hol meg is maradt, míg csak az ebéd nagy vigág között véget nem ért.

Estéve gazda és a fia este még kimentek a földek közé. Sökáig maradtak kint és az asszony ag-

gólya várt rájuk.

— Asszony, — mondta a gazda, midőn visszatértek, esőkold meg fiaid, ki nagyon szerencsétlen! . . .

Jean többé nem beszélt az arles-i leányról. Pedig még mindig szerette, sőt talán jobban, mióta már nem mondhatta magának. De a büszkeségében nem panaszkodott s ez ölte meg a szegény fiút! . . .

Egy sarokban néha egész nap egyedül ült, anélkül, hogy megmozdult volna. Máskor nekiállt a gazdaságnak és elkeseredésében annyi munkát végzett, mint tíz napszámos. De ha beköszöntött az este, Arles felé vette az útját.

— Nos, — szólt hozzá édesanyja egy ízben az asztalnál, mialatt a szemei könnyekkel teltek meg — hallgass ide Jean! Ha mindennek dacára akarod, feleségül veheted azt a leányt!

Ettől a naptól Jean megváltoztatta életmódját és jókedvet mutatott, hogy szüleit megnyugtassa.

— Meggyógyult! — mondogatta az öreg.

De édes anyja félelmében mindig aggódott és még inkább ügyelt gyermekére, mint azelőtt.

Igy érkezett el a gazdálkodók patrónusának napja. A majorban nagy öröm volt. Mindenkinél jutott Chateau-neuf és forrált bor. Volt mozsarazás, tüzijáték és szám-talan színes lámpa lógott a celtiszek ágai között. Éljen szent Eloi! — mondták az emberek és holtra táncolták magukat. — Maga Jean is elégedettnek látszott. Még anyját is meg akarta táncoltatni. Szegény asszony örömeiben sirt!

Ejféli tájban nyugalomra tértek a mulatozók. Alvásra volt szükség mindenkinél. Jean, ő nem aludt, hanem — amint azóta az öcsése elbeszélte — egész éjjel zokogott. Ah! ugyancsak sebzett volt a szegény fiú szíve!

Másnap hajnalban az anya halottá, amint valaki keresztülzsladt a szobán. Rossz előérzet kapta meg.

— Jean, te vagy? — kérdezte. Jean nem felelt. Már a lépcsőkön volt.

— Jean, hová igyekszel? — kiáltott utána.

Jean szó nélkül ment fel a padlásra.

— Fiam, az Istenért! — kiabált az asszony, mialatt gyors léptekkel követte.

Jean elrekesztelte a padlás ajtaját.

— Jean, egyetlen fiam, válaszolj! . . . Mit akarsz eszeledni? És tapogatózva kereste öreg, reszkető kezeivel a zárt, a padlás ablaka kinyílt és egy test zuhant az udvar kövezetére. Ez volt minden, mit az anya kérdéseire válaszul nyert.

A boldogtalan fiú így gondolkozott:

— Nagyon szeretem őt, tehát elmegyek! . . . Ah, milyen nyomorult is az ember szíve, ha abból még a megvetés sem képes kioltni a szerelmet!

KÖBÁNYAI ASSZONY. — Mind a ketten érthetetlenül súlyos vétséget követtek el az illemszabályok ellen. Ön akkor követte el ezt a vétséget, amikor annak dacára, hogy a férje önnel volt, önmaga akarta elintézni ezt az ügyet. Ha a kellő pillanatban a férjhez fordul segítségért és alkalmat ad neki arra, hogy minden botrány mellőzésével, négyesemként felelőségre vonhassa azt az urat, vagy feltűnés nélkül átadhassa a rendőrnök, először megmenekülnék attól, hogy publikum előtt játszódjék le a dolog, másodszor nem menekül el büntetlenül az a gazfickó.

A férje valószínűleg a botránytól akart első sorban menekülni, amikor önt leintette, hiszen az ilyen botrány maga kompromittáló, de ő is nagyon helytelenül járt el. Azért járt el helytelenül, mert . . . nem intézte el a dolgot. Az ügy befejezetlenül maradt és elégtételt sem önnök, sem önmagának nem szerzett. Abban a pillanatban, amikor ön már ténylegesen beleavatkozott az ügy elintézésébe és úgy, ahogy leírja, nem lehetett többé arról szó, hogy a hangos botránytól megmeneküljenek, meg kellett volna tehát menteni a vesztett fejeze nyelét. Azonnal szólnia kellett volna a színház embereinek és azok segítségével nyakon kellett volna csipni azt az aszfaltbetyárt. Ezt minden uton-módon meg kellett volna akkor tennie, amikor — mondom — a botrány már úgy is megvolt. Azért írom azt, hogy minden uton-módon, mert ilyen esetben és egyedül ilyen esetben van helyen annak, hogy "TÜZET KIÁLTSON" az ember. Ha ezt teszi az ura, feltéve, hogy önmaga nem lett volna elég a dolog elintézésére, ha nem is jól nevelt emberhez méltón, — de okosan cselekszik.

Egyébként az ilyen dolgok elintézése sokszor függ a pillanatnyi helyzettől és még többször az érdekelték vérmérsékletétől. Ilyen ügyekhez bajos hozzáállni egy harmadiknak, aki nem volt jelen. Szemrehányást ne tegyen az urának, — bár Terka néni megérti, hogy a férjnek ilyen viselkedése rendkívül sérelmes a feleségre. Az a nő azonban, aki azt akarja, hogy az szeressen neki elégtételt, aki erre hivatott, az a próbálja meg az elégtételt önmaga megszerezni. Azért ne, mert ilyen ferdő helyzetek kerekedhetnek ki belőle. A nő soha se alázta meg magát annyira, hogy nyílt botrányok központjába álljon.

TÖBB LEVÉLRE a jövő héten válassz Terka néni.

Vasárnap és mindennap gondoljon arra, hogy a bankbetét a legbiztosabb.

MEGTAKARITOTT PÉNZÉT KÜLDJE BE HOZZÁNK MINT BANKBETÉTET.

Mi nemcsak megőrizzük, de kamatot is fizetünk. Anyagilag független csak úgy lehet, ha van megtakarított pénze. Meg van védve minden esethez ellen és soha sem szorul másokra.

BANKUNK SZIKLASZILARD.

Alapítke, tartalék és belételek összege \$2,124,426.00

Általunk kiállított betétkönyv mindig készpénz, mert betétjét bármikor kamattal visszafizetjük. Pénzküldés Magyarország minden részébe a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

NÉMETH JÁNOS ÁLLAMI BANK

FŐZSLET:

A Bankpalotában
10 EAST 22nd STREET,

FIÓKUZLET:

1597 Second Avenue,
Corner 83rd Street

NEW YORK, N. Y.

SIESSEN ÉS KÜLDJE BE RENDELÉSÉT AZONNAL A KEDVEZMÉNY-SZELVÉNYEN!

Olvassa el a PARTOS PATIKA legújabb rendkívül kedvezményes ajánlatát.
Csak 1920 április 25-ig érvényes! Csak 1920 április 25-ig érvényes!

Mit kaphat ön mostan öt dollárért?

ELSŐ SZÁMU CSOPORT. A "kis házi-patika" szerekből:	
1 doboz PARTOLAT, melynek ára	\$1.00
1 üveg PARTOGLORYT, melynek ára	\$1.25
1 üveg HERKULEST, valódi Partos-féle legfinomabb gyomorerosítót, melynek ára	\$2.00
1 adag LIRÓT, melynek ára	.50
1 doboz PARTOWILLT, melynek ára	\$1.00
2 darab PARTOS-féle KITÜNŐ SZAPPANT, melynek ára	.70

**ÖT DOLLÁRÉRT
TEHÁT HAT DOLLÁR
45 CENT ÁRA SZERT
KAPHAT!**

Mit kaphat ön mostan tíz dollárért?

MÁSODIK SZÁMU CSOPORT. A "rendes házi-patika" szerekből:	
1 doboz PARTOLAT, melynek ára	\$1.00
1 üveg PARTOGLORYT, melynek ára	\$1.25
1 üveg HERKULEST, melynek ára	\$2.00
1 adag LIRÓT, melynek ára	.50
1 doboz PARTOWILLT, melynek ára	\$1.00
4 doboz PEMETE CUKORKÁT, melynek ára	\$1.00
1 doboz PARTOHERBET, melynek ára	\$1.00
1 üveg SÓSBORSZESZT, melynek ára	\$1.00
1 üveg ELSA VIZET, melynek ára	\$1.00
1 üveg PARTOLINT, melynek ára	\$1.00
1 doboz PARTONET, melynek ára	\$1.00
2 adag PARTOPASTAT, melynek ára	.50
3 darab PARTOS-féle KITÜNŐ SZAPPANT, melynek ára	\$1.00

**TÍZ DOLLÁRÉRT
TEHÁT 13 DOLLÁR ÉS
25 CENT ÁRA SZERT
KAPHAT!**

Mit kaphat ön mostan tizenöt dollárért?

HARMADIK SZÁMU CSOPORT. A "családi-patika" szerekből:	
2 doboz PARTOLAT, melynek ára	\$2.00
2 üveg PARTOGLORYT, melynek ára	\$2.50
1 üveg HERKULEST, melynek ára	\$2.00
1 adag LIRÓT, melynek ára	.50
1 doboz PARTOWILLT, melynek ára	\$1.00
4 doboz PEMETE CUKORKÁT, melynek ára	\$1.00
2 doboz PARTOHERBET, melynek ára	\$2.00
1 üveg SÓSBORSZESZT, melynek ára	\$1.00
1 üveg ELSA VIZET, melynek ára	\$1.00
1 üveg PARTOLINT, melynek ára	\$1.00
1 doboz PARTONET, melynek ára	\$1.00
2 adag PARTOPASTAT, melynek ára	.50
2 tégely PARTOCRÉMET, éjjelre és nappalra	\$2.00
1 doboz PUDERT, melynek ára	.50
1 üveg PARFUMÓT, melynek ára	.50
3 darab PARTOS-féle KITÜNŐ SZAPPANT, melynek ára	\$1.00

**TIZENÖT DOLLÁRÉRT
TEHÁT 19 DOLLÁR ÉS
50 CENT ÁRA SZERT
KAPHAT!**

Megmagyarázom, hogy mi a célom e rendkívül kedvezményes ajánlattal:

Art akarom, hogy világhírnévének örvendő egészségvédő szereim eljussanak minden jóra való magyar ember házába. — Akár családos, akár pedig egyedülálló valaki, szüksége van és lehet rájuk mindenkinek. — De meg arra is gondoljon, hogy az ó-hazába is küldhet belőlük egyet-mást. — Küldhet, vagy küldöthet. — Manapság majd minden telepről megy valaki haza; alig van olyan, akinek nem volna odaát hozzátartozója: szülője, testvére, közeli rokona, jóbarátja. — Odaát az egészségügyi viszonyok jelenleg nagyon rendezetlenek, az egészségvédő szerekekben óriási a hiány és így méregdrágák. — VIGYEN, KÜLDJÖN, vagy KÜLDESSEN tehát a nélkülözöknek, hiszen itt oly olcsón beszerezheti!

Az egyes csoportok úgy vannak összeállítva, hogy a legkényesebb ízlést is kielégítik; a leggyakoribb esetőségekre számítva, azok a leghasznosabb egészségvédő szereket tartalmazzák!
Itt van tehát a rendkívül kedvező alkalom, szerezzze be az Önnek legmegfelelőbb csoportot. — Nyomatékosan figyelmeztetnem kell azonban, hogy csak

1920 április 25-ig bezárólag nyújtom e páratlan kedvezményt.

**KÜLDJE BE RENDELÉSÉT MOST,
AZONNAL, DE MÉG MA!
Legyen a legelső a rendelők között!**

FONTOS TUDNIVALÓ!

Töltse ki és vágja ki az alanti "KEDVEZMÉNY-SZELVÉNY"-t. Írja be egyszerűen, hogy melyik számú csoportot rendel és a SZELVÉNYT a pénzzel együtt juttassa asztánomhoz, én pedig tudni fogom, hogy Ön mely szereket óhajtja megküldetni magának.

PARTOS C. MIKLÓS

160 SECOND AVENUE,

GYÓGYSZERÉSZ ÉS VEGYÉSZ,

NEW YORK, N. Y.

Vágja ki!

KEDVEZMÉNY-SZELVÉNY

Vágja ki!

T. PARTOS PATIKA, 160 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.

Eszenel megrendelem a..... számú csoportban foglalt gyógyszer-különlegességeket és mellékelem az érték járó dollárt. Kérem azok azonnali megküldését.

A rendelő neve és pontos címe: